І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 72. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го КВІТНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 16, 1957 No. 72. VOL. LXIV.

41 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ ДЛЯ НОРМАЛЬНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОШТИ

СЕНАТОР НЮБЕРГЕР ТВЕРДИТЬ, ЩО ДИРЕКТОР БЮДЖЕТУ ПОРУШИВ ДУХ ФЕДЕРАЛЬНОГО ЗАКОНУ

Вашингтон. — У Вашингтоні переконані в тому, що Конгрес в приспішеному темпі ухвалить 41 більйон долярів для поштового департаменту, щоб знову нормально могли функціонувати поштові уряди аж до нового бюджету, який обов'язуватиме від 1-го липня цього року. Це буде на 6 мільйонів долярів менше від тієї суми, якої домагається генеральний поштмайстер Артур Е. Соммерфілд. Палата Репрезентів мала б ухвалити гроші для поштового департаменту вже в понеділок, 15-го квітня, а Сенат після того негайно має ухвалити ті гроші, так що є вигляди, що вже в найближчу суботу будуть відкриті поштові уряди, які не працювали в минулу суботу. Також і в неділю праця в поштових урядах була обмежена. Демократичний сенатор з Орегону Ричард Л. Нюбергер заявив на телевізійній програмі, що в справі поштового бюджету завинив директор Бюджетового бюра Персівал Ф. Брандейдж, який давніше повинен був дати Соммерфілдові дозвіл просити про додаткові суми для поштового департаменту. Брандейдж має дбати про те, щоб всі департаменти працювали в рямках своїх бюджетів, і щоб користали зі своїх фондів в такому темпі, щоб мати фонди на весь бюджетовий рік. Демократичний сенатор із Вірджінії А. Вілліс Робертсон гадає, що 41 більйон долярів повинно вистачити для поштового департаменту до кінця цього бюджетового року, це значить до кінця червня. Справа поштового департаменту стала тепер дуже актуальна в політичних колах, і є вигляди, що Конгрес, крім ухвалення додаткових сум в цьогорічному бюджеті, буде старатися про те, щоб той департамент краще працював, як це було досі. Але на це треба збільшити фонди того департаменту, збільшуючи поштові оплати, бо він має річно дефіциту коло 600 мільйонів долярів. Генеральний Контролер ЗДА Джозеф С. Кемпбалл ствердив, що Бюджетове Бюро Айзенгавера порушило федеральний закон, дозволивши Соммерфілдові видавати бюджетові фонди з поштового департаменту в зашвидкому темпі, і внаслідок цього треба було припинити поштову службу в суботу 13-го квітня та обмежити працю поштових урядів в неділю 14-го квітня. Контролер ствердив, що Соммерфілд діяв в рямках закону, але порушений був дух федерального закону. Голова Комісії Видатків в Палаті Репрезентантів конґресмен Кларенс Кеннон домагається резиґнації Соммерфілда. Соммерфілд заявив, що нормальна праця в поштових урядах в цілій країні почнеться негайно після того, як Конґрес признає для поштового департаменту додаткових 47 мільйонів долярів.

Айзенгавер хвалить республіканців за підготову до виборів в 1958

Омага. — Президент Айзенгавер телефонічно промовляв до стратегів Республіканської партії, які 12 квітня зібралися на районові збори, щоб обговорити, як здобути перевагу при найближчих виборах до Конґресу. Айзенгавер сказав, що ентузіястично вітає цей з'їзд, який започатковує тісну співпрацю партійного проводу з партійцями з низових організаційних клітин, бо, як заявив Президент, „наша партія є на стільки сильна, на скільки сильними є місцеві проводи партійних організацій". В цих зборах взяли участь представники стейтів Міннесоти, Айови, обох Дакот, Небраски, Кензо, Колорадо і Оклагоми. Дальші подібні районові конференції відбудуться: в Провіденс — 26 квітня, Солт Лейк Сити — 3 травня, Луїсвіллі — 10 травня, Сінсінаті, — 17-го травня і в Трентоні — 24-го травня. В Омазі вирішили, що в Вашинґтоні в днях 6 і 7 червня цього року відбудеться крайова конференція Республіканської партії, на якій головним промовцем буде президент Айзенгавер. Ціль тих усіх конференцій — перемога партії в виборах 1958 року. В конференції в столиці братимуть участь всі республіканські члени Конґресу, всі члени кабінету, весь штаб із Білого Дому та всі ті делеґати, які брали участь в шістьох районових конференціях.

Армія має радіо, яке може сягати до всіх точок світу

Форт Моммут, Н. Дж. — Команда армії повідомляє, що для неї збудовано радіову стацію, яка може надавати вісті до всіх місцевостей світу. Ця радіостація буде в Пентаґоні. Надавчий апарат називається „Світовий Клич". Цей апарат випродукували Ляболаторії Інженерів Сиґналізаційного Корпусу з Форту Моммуту, Н. Дж., на спілку з інкорпорацією „Континентал Електронікс" із Далласу, Тексас. Апарат є на 50 разів сильніший від найголоснішої комерційної надавчої радіостації. Він має силу 300,000 ватів, але коли до нього додати окремий прилад і нову антену, то сила цього апарату зростає до 24,000,000 ватів.

В АМЕРИЦІ

● **42 роки тому Еґберт, Б. Максвелл** одружився і виїхав до західніх стейтів на роботу, пообіцявши дружині в скорому часі вернутися. Дружина залишилася в Ґейнесвіллі, Джорджія і 10 років чекала на свого чоловіка. Потім вона вийшла заміж другий раз. Тепер, коли вона вже повдовіла, її перший чоловік вернувся до рідного міста. Ще невідомо, чи житимуть вони як чоловік і жінка. Його колишня жінка заявила, що не одружувалася б другий раз, якби знала, що її чоловік живе.

● **82-річна італійка** Марія Джованна Фрісиянфаро 33 роки не бачила своєї родини. Від 1916 до 1924 року, вона жила в Ню Йорку, і після смерти чоловіка виїхала до Італії. Тепер вона повернулася до Ню Йорку, де її привітала донька і 11 внуків, які ще ніколи не бачили своєї бабці.

● **Пресовий секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті** повідомляє, що брат Президента д-р Мілтон Айзенгавер виїде до Мехіко, де від 14 до 29 червня виступатиме як представник ЗДА. Його запросив мехіканський президент Руїс Кортінез. Це буде нова подорож „доброї волі" д-ра Мілтона Айзенгавера.

● **Три американські лікарі** з полковником д-ром Апіелло Ф. Мастелльоне на чолі вернулися з Савді Арабії, куди їздили лікувати частинно спаралізованого 4-річного сина короля Машґура. На пресовій конференції в Вашинґтоні, вони заявили, що принц Машґур може вже рухати ногою і рукою.

РАДА ДИРЕКТОРІВ УКК РОЗГЛЯНУЛА ПЛЯН БЮДЖЕТУ І ПРАЦІ

Ню Йорк. — Минулої суботи, 13-го квітня, відбулись тут у власних приміщеннях збори Ради Директорів Українського Конґресового Комітету, на яких заслухано звітів з праці цієї нашої репрезентації за минулого приблизно пів року та розглянено плян нового бюджету і дальшої праці. В нарадах, які відкрив голова УКК проф. Лев Добрянський та якими проводив президент УКК Дмитро Галичин, взяли участь члени Ради головно з околиць Ню Йорку, Филаделфії і Скрентону. Був приявний проф. Ол. Грановський з Ст. Пол та, в характері гостя, п. Михайло Ярош, заступник шерифа з Йонгстави, Огайо, що виконує там функції голови місцевої філії УКК та проявляє живу активність. Основні звіти з діяльности в Ню Йорку і Вашинґтоні склали п. Д. Галичин і проф. Л. Добрянський, підкреслюючи ряд важливих політичних акцій, що мали поважний успіх та які можна вважати поважним вкладом в загальні українські змагання. Звітували також голови поодиноких комісій. Обговорювано започатковане вже та розгорнення ряду нових акцій в користь українських визвольних змагань. Відповідну увагу приділено преліміпареві бюджету на дальший період каденції теперішнього УКК, пляннуючи його приблизно в дотеперішній висоті — 110,000 долярів. З жалем стверджено деякий упадок загальної жертвенности на працю УКК, обговорюючи при цьому можливості та засоби для збільшення тієї жертвенности. В загальному стверджено, що УКК мінімальними засобами добився максимальних в теперішніх обставинах успіхів та висловлено надію, що наша суспільність оцінить ту працю в користь української справи збільшеною жертвенністю та повною моральною і матеріяльною підтримкою всіх акцій цієї своєї політичної репрезентації. Основний огляд дотеперішньої праці та дальших завдань УКК буде зроблений на річних зборах Ширшої Ради УКК, що мають відбутись 1 і 2-го червня ц. р.

В Нюарку відбулись організаційні курси УНС

Нюарк. — Після успішних організаційних курсів Українського Народного Союзу для урядовців Відділів та організаторів в Ню Йорку і Филаделфії, минулої суботи, 13-го квітня, відбулись такі ж курси в Нюарку в приміщеннях Української Централі. Після доповідей на організаційні теми, що їх виголосили гол. предс. УНС п. Д. Галичин, гол секретар п. Г. Герман та організаційний референт д-р Я. Падох, відбулась дискусія, під час якої вияснено ряд організаційних справ, зв'язаних з місцевими обставинами. На закінчення висловлено жаль з приводу того, що не всі місцеві Відділи вислали на цей курс своїх представників, виявляючи цим свою байдужість до так важливих у теперішній організаційній кампанії питань, як цю кампанію перевести та з успіхом завершити. Збори відкрив д-р Осип Утриско, а проводили ними мґр. Геврик і п. Салабун.

В Ню Йорку відбувся концерт О. Руснака

Ню Йорк. — Український Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку влаштував в суботу 13 квітня в залі Джуньйор Гайскул при Евеню Б Концерт тенора Ореста Руснака при співучасти пяністки Калини Чічки-Андрієнко. Т. Руснак співав композиції М. Лисенка, О. Нижанківського, М. Воробкевича, одну нар. пісню та свою власну композицію „Буковино", а також композиції В. Глюка, В. А. Моцарта, Т. Джордані, Дж. Б. Перґолезе, Дж. Доніцетті і Меєрбера. При акомпаніяменті була К. Чічка-Адрієнко, яка відограла також три композиції Ф. Шопена. Публіка щиро вітала квітами й оплесками гостя з Европи О. Руснака і пяністку К. Чічку-Андрієнко.

50.000 осіб відвідало Світовий Ярмарок ЗДА в Ню Йорку

Ню Йорк. — В неділю 14-го квітня в нюйоркському Колізеюмі відкрито Світовий Ярмарок ЗДА, який в першому дні відвідало 50,000 осіб. Експонати цього Ярмарку виставлено в чотирьох поверхах Колізеюму. Ціль цієї виставки — зацікавити імпортерів і детайлічних купців консумційними товарами. Та тому, що ці товари цікавлять і широку публіку, то вона масово відвідувала цей Ярмарок. Мешканці Ню Йорку з цікавістю придивлялися виставленим закордонним товарам, які для них, дуже часто, були надзвичайні.

ОЙ, ХОДИЛА ДІВЧИНОНЬКА БЕРІЖКОМ...

А находившись і втомившись, сіла і чекає. Це п-ні Гелен Майнер, молода дружина губернатора Ню Джерзі, який тим часом, разом з іншими рибалками, зайшов по коліна в воду річки Масконетконґ біля Сакстон Фолс, Н. Дж., та ловить рибу. Губернатор не мав щастя: інші наловили багато, а він ні одної.

Західньо-німецькі вчені проти атомового озброювання армії

Бонн. — 18 найчільніших німецьких учених фізиків, із них чотири лавреати нагороди Нобеля, склали в минулу п'ятницю 12 ц. м. публічну заяву, що її оприлюднив Інститут Фізики Макса Пленка в Ґеттінґені, в якій вони стверджують, що німецький нарід не здає собі справи з небезпеки від користування у війні атомовою зброєю, виступають проти вивінування нової армії атомовою зброєю та заявляють, що вони самі не візьмуть участи в продукуванні атомової зброї, у дослідах над нею та навчанні, як нею користуватись. Цей виступ німецьких учених викликав сенсацію в німецькому громадянстві і надзвичайно скріпив політичну опозицію проти політики канцлера Аденауера. Цей останній, дізнавшись про виступ учених, негайно склав заяву, — мовляв — він сумнівається, чи німецькі вчені знають про всі подробиці атомової науки, як вона сьогодні стоїть в ЗДА, але що стосується проблеми, яку зброю повинна мати армія, то це — заявив Аденауер — є річчю політиків і військовиків, а не учених. В своїй промові у Кельні в минулу суботу канцлер Аденауер знову атакував німецьких учених, які — мовляв — не розуміють, що в нинішній міжнародній ситуації і стані озброєння обох світових таборів можна відстрашити Москву від наступу тільки фактом, що вільний світ, а в ньому Німеччина, матимуть змогу до нищівної відплати. Вся німецька преса займається цим спором. Соціял-демократи і т. зв. Вільна демократична партія знову перейшли до наступу проти Аденауера покликуючись на заяву німецьких учених про небезпеку загибелі для німецького народу, якщо він не стоятиме осторонь найближчої війни між двома світовими таборами.

В Совєтах переведено знову атомовий вибух

Вашинґтон. — Совєтський Союз перевів в суботу 13 ц.м. новий експеріментальний вибух ядрової зброї — повідомила коротко американська Комісія Атомової Енерґії. Це вже четвертий вибух впродовж останніх 10-х днів. Попередні вибухи переведено в днях 3, 6 і 10 квітня ц. р.. Теперішній останній вибух — це 22-ий з черги від 23 вересня 1949 р., коли то вперше, за президента Трумана, стверджено, що Совєти встигли випередити на кілька років передбачення Америки щодо можливостей випродукування власної атомової бомби. Теперішня серія совєтських експериментальних вибухів відбувається одночасно з совєтськими шантажевими погрозами під адресою цілого ряду вільних держав, членів НАТО та водночас з дебатами Підкомісії ОН для справ роззброєння в Лондоні про можливості атомового роззброєння. Останній був внесок ЗДА про припинення всякої дальшої продукції ядрового матеріялу для цілей зброєння, під умовою відповідної контролі. Всі дотеперішні арґументи західніх держав, що атомове роззброєння й заборона вживання атомової зброї можуть прийти тільки після встановлення системи міжнародної контролі, яка ґарантувала б виконання постанов, не знаходили ніякого зрозуміння по большевицькому боці.

Мадярщина запросила Гаммершилда

Об'єднані Нації. — Комуно-мадярський уряд проголосив в минулу п'ятницю 12 ц. м., що він „привітає" в Будапешті генерального секретаря Даґа Гаммершилда в кожному часі, коли тільки той останній захоче приїхати туди. Відповідну ноту передав представник комуно-китайського уряду при Об'єднаних Націях Петер Мод Гаммершилдові в п'ятницю вечером. Ані сам Гаммершилд, ані в його імені не заявились ще в цій справі. За пресовими інформаціями, Гаммершилд не буде тепер квапитись з подорожжю до Мадярщини, яка втратила первісний політичний глузд. Комуно-мадярський уряд відкинув був резолюцію Генеральної Асамблеї про допущення на Мадярщину комісії ОН для перевірення тамошньої ситуації. Це було ще 4 грудня мин. року. Не допущено туди й самого Гаммершилда і щойно в лютому місяці уряд Кадара дозволив на перебування в Мадярщині 70-членної делеґаці Міжнародного Червоного Хреста для надзору над розподілом масових транспортів харчів для голодуючого населення. Комісія ОН, яка дістала завдання прослідити історію мадярського повстання і його здавлення, перебуває ще в Европі, де вона закінчила переслухування втікачів та виготовляє своє офіційне звідомлення. В Австрії залишилось ще 39.000 мадярських втікачів, а 140.000 переселено з Австрії в інші країни. Паніка, яка вибухла між втікачами на вістку про припинення переселювання до ЗДА, улягла після вияснення, що дальше переселювання до ЗДА прийде після ревізії загального іміґраційного закону в ЗДА, на яку наполягає уряд Айзенгавера.

● **В Ню Йорку,** де переводиться саме тепер масове щеплення проти поліо, забракло вакцини д-ра Солка. Запаси вакцини, які були на продаж в аптеках, вичерпано.

● **Директор** Крайової Ляболаторії в Ептані, Лонґ Айленд, Н. П., заявив, що атомові фабрики треба буде будувати під землею з огляду на можливість ворожого нападу з повітря, а також і тому, що „мати-земля" є найкращою охороною проти атомової радіяції.

● **В Природному музеї в Ню Йорку** виставили на показ яйце динозавра, який жив 120.000.000 років тому. Це — єдине яйце такої давности в Західній півкулі. Воно має 10 цалів висоти та 8 цалів ширини і в два рази більше від найбільшого яйця струся. Учені обчислили, що динозавр, який зніс це яйце, важив 10 тонн і мав 40 стіп висоти. Яйце — унікум знайдено у Франції і Природничий музей виміняв його за яйце динозавра з Монголії.

Лікарі не знайшли слідів пістряка в Ідена

Бостон. — 13-го квітня колишній англійський прем'єр Антоні Іден перебув операцію, щоб мати полегшу в болі жовчевих проводів, на які він хворів від операції з 1953 року. Операція відбулася в Бостоні, Массачусетс, в тому самому шпиталі, де була і його операція чотири роки тому. Лікарі з Баптистського шпиталю під час 75-мінутової операції витягнули пацієнтові пластичну рурку, яка була між печінкою і кишками, і ствердили, що Іден не хворіє на недугу пістряка. Оперували американські лікарі, але при ній був присутній і фаміліяний лікар Ідена з Лондону сер Горас Івенс, який прилетів до Бостону з Англії. Виданий бюлетень про стан здоров'я Ідена говорить про те, що пацієнт почувається добре, і що не треба було встановляти нову пластичну рурку на місце старої, яка вже не діяла.

● **30,000 студентів** німецьких високих технічних шкіл не явились у минулий четвер і п'ятницю на лекції на знак протесту проти несправедливого розподілу стипендій. Студенти твердять, що університетські власті затримують гроші, призначувані університетам для стипендій.

В ЙОРДАНІЇ КОРОЛЬ ПЕРЕВІВ ПЕРЕВОРОТ

ПРОГНАВ З УРЯДУ І КРАЇНИ ПРИХИЛЬНИКІВ НАССЕРА І МОСКВИ

Дамаск. — Король Йорданії Гусейн, опершись на прихильні йому частини Арабського Леґіону, який є властиво йорданською армією, виступив рішуче проти лівих елементів у старшинському корпусі і в уряді, одних прогнавши за межі краю, інших поставивши під домашній арешт. Після того, як в минулу п'ятницю новий уряд склався під головуванням Абдель Халіма ель Німра, що був міністром оборони і військових справ в попередньому лівому уряді Сулеймана Набульсі, несподівано той уряд розлетівся ще поки встиг перейняти урядування від свого попередника. Тоді король Гуссейн звернувся до президента сенату ель Муфті, щоб той пробував скласти новий уряд. П'ятипартійна коаліція димісіонованого прем'єра Сулеймана Набульсі внеможливлювала створення уряду, який не охоплював би також комуністів, або сприйнятливих для них поплентачів. Набульсі, відкликавшись до вулиці, спричинив протикоролівські демонстрації в трьох містах у західній Йорданії, що сусідує з Ізраїлем. Тоді король Гуссейн викликав до палацу шефа штабу армії генерала Алі Абу Нувара, а водночас вірні королеві військові частини оточили палац. Король заявив ген. Нуварові, що він димісіонував його з його становища та водночас призначив його наступником генерала Алі Гаярі. Генерала Нувара з родиною відставлено під охороною з Йорданії до кордону Сирії. Туди ж прибув Сулейман Набульсі, який під час того перевороту був поставлений під домашній арешт. Під домашнім арештом опинився також кол. просовєтський міністер закордоних справ з уряду Набульсі Абдуллях Рімаві. Король видав проклямацію до народу з повідомленням, що деякі зрадники старалися внести заколот в ряди армії, та водночас подякував армії за її вірність. Проте закордонні спостерігачі висловлюють острах, що Єгипет і Сирія, проти яких звертається цей переворот, поведуть проти-акцію та що в Йорданії можуть вибухнути заворушення. За загальним переконанням, переворот, що його перевів король Гуссейн, з політичного погляду є прихильний Іракові. Королі Йорданії і Іраку — це кузени з одної династії Гашемітів. Проте Ірак належить до про-західнього Баґдадського пакту, а в Йорданії, під впливом радіостацій з Каїро і Дамаску та націоналістичної арабської преси настрої мас були проти Заходу і в користь Єгипту та Сирії. На цьому тлі Йорданія видалила кол. творця й командувача Арабського Леґіону, ген. Ґлобба, виреклася щорічної англійської субвенції й зірвала союз з Англією та приступила до союзу з Єгиптом, Сирією і Савді Арабією. За твердженям деяких західніх часописів, савді-арабський король Савд тихцем підтримує тепер не єгипетського президента Нассера, а йорданського короля Гуссейна. В усякому разі, ситуація дуже загрозлива, бо Ізраїль вже заявив, що коли б події в Йорданії спонукали „чужі держави", себто Сирію чи Ірак, до в[illegible]ння туди своїх військ, т[illegible] Ізраїль, не буде придивлятись цьому байдуже. Сирійський уряд заперечив, наче б він вислав уже одну бриґаду до Йорданії для „скріплення" тамошніх 3.000 вояків, які там стаціоновані від минулої осени. Сирійський амбасадор в Йорданії виїхав до столиці Сирії з листом від короля Гуссейна до президента Сирії Шукрі ель Куватлі. Зміст того листа невідомий.

Турецька преса домагається скасування православного патріярхату в Константинополі

Істамбул. — Впливові турецькі часописи повели гостру атаку проти православного патріярхату на терені Туреччини, закидаючи йому ведення активної політичної акції в користь кипрських греків. Турецькі часописи домагаються просто, щоб Туреччина виповіла Екуменічному патріярхатові право перебування на турецькій території. Західні коментарі звертають увагу, що така кампанія була б не можлива за новим турецьким пресовим законом, якщо її не бажав би собі турецький уряд. На пляновість тієї атаки вказує теж факт, що саме на вівторок 16 квітня заповіджено офіційну заяву турецького уряду в справі Кипру. Турецький уряд, мовляв, дуже не вдоволений звільненням із заслання кипрсько-грецького архиєпископа Макаріоса, добачивши в тому акті рішення Англії піти назустріч кипрським грекам. Туреччина далі стоїть на принциповому становищі — вживати всіх заходів, щоб не допустити до злуки Кипру з Грецією, ані до політичної супремації греків в автономічному Кипрі. На Кипрі живе кругло 100.000 турків поруч із 400,000 греків. Туреччина є за поділом Кипру на грецьку і турецьку частини, вважаючи, що кожна інша розв'язка буде поганою.

У СВІТІ

● **Націонал-китайський** прем'єр Юї заявив у парляменті в Тайпей, на Формозі, що, почавши від 1958 року контингент щорічного набору рекрутів буде підвищений. Як причину цього, прем'єр Юї подав зовсім певні відомості, що китайські комуністи готовляться до нападу на Формозу. Націонал-китайці плянують відповісти протинаступом, що мав би перекинутись на азійський материк.

● **Найвищою точкою святкувань у Парижі** з нагоди приїзду англійської королеви Єлисавети II були величаві феєрверки, запалені вночі проти середи, коли королева з своїм почетом, у товаристві французького президента Коті, їхала вздовж Сени президентською яхтою. Собор Нотр Дам був ілюмінований, і коли яхта до нього наблизилась, 200 хлопчиків-співаків у білих одягах, зійшли над берег, співаючи церковну пісню. Королева, ясно освітлена, стояла на покладі в біло-срібній сукні, з діямантовою короною на голові і великою стрічкою ордену Підв'язки на грудях. Десятки тисяч людей зібрались над Сеною, щоб її побачити.

● **Комуно-болгарський уряд** виселив коло 10,000 „неблагонадійних" осіб з Софії, Варни, Пловдіва, Тірнова й Коларовграду. Арешти й депортації набрали масових розмірів після повороту з Москви делеґації болгарських комуністів. У столиці Болгарії Софії панує пригнічений настрій. Ці цілком певні вісті привезли до Відня останні втікачі з Болгарії.

● **У прикордонній смузі Гази,** що наробила стільки шуму в останніх місяцях, арабські партизани, які робили з тої смуги випади на ізраїльську територію, знову пішли в підпілля, скриваючись від міжнародної поліції. Ці партизани, звані федеями, під час 4-місячної ізраїльської окупації були законспіровані. Зброю для них привезли з Єгипту арабські втікачі, які вернулись до Гази після відходу ізраїльського війська.

● **У Парижі** почав виходити новий пополудневий щоденник „Ле Деба де се Тан" (Розмови про часи), право-консервативного напрямку. Це вже третій часопис, який в останньому році вступає в конкуренцію з вісьмома іншими ранніми щоденниками, чотирма пополудневими й одним господарським. Два попередні швидко збанкротували і перейшли на тижневики.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КРАХ ЩЕ ОДНІЄЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ДОГМИ

Однією з найбільш категоричних і безапеляційних аксіом, чи пак догм, подаваних до вірування безкритичним масам членства комуністичних партій і пропаґованих у середовищах наївної буржуазії, була теза, що в комуністичній системі і в комуністичній державі не може існувати такий „вицвіт капіталістичного ладу", як безробіття. Слово це, якщо й згадувано в комуністичних словниках, то завжди тільки з поясненням, що це — „явище суґубо капіталістичне", якого цілком не знають комуністичні країни. У такій, наприклад, „Большой Советской Энциклопедии" безробіттю присвячено 11 стовпців тексту, в якому на всі лади доказується, що „безработица присущее капиталистическому строю явление, когда в силу законов капиталистического производства все большая масса рабочих выбрасывается на улицу, не может найти работу и обрекается на голод и нищету". В цьому ж гаслі згадана енциклопедія цитує твір Сталіна, в якому він ствердує, що комуністичний лад „не страдает такими болезнями", як... безробіття.

А тим часом життя заперечило вже й цю догму, як заперечило й багато інших комуністичних тез та мітів. Зріст безробіття в таких комуністичних країнах, як Польща, Болгарія, Чехословаччина, а також Югославія, перекреслив не тільки погляди Сталіна на справу безробіття, але і тези самого Маркса і самого Леніна. Комуністична дійсність бо доказує, що безробіття так само іммaнентне комуністичним країнам, як і капіталістичним, з тією тільки різницею, що в капіталістичних країнах є можливість протидіяти безробіттю з допомогою урядових та громадських акцій, а в країнах „будованого комунізму" безробітні приречені на неминучу нужду, а то й голодову смерть.

Крах комуністичної догми про неможливість безробіття в комуністичних країнах ствердив востаннє варшавський часопис „Жиціє Господарче", заявляючи, що історія закепкувала жорстоко з комуністичної догми про „безробіття, як явище капіталістичного ладу", бо виявилося, що ця „капіталістична хвороба" починає вже таки добре ґрасувати і в Польщі, і в інших „соціялістичних державах".

Згідно з офіційними даними, в самій тільки Польщі є понад 250.000 офіційно зареєстрованих безробітних. У Варшаві число офіційно зареєстрованих безробітних перейшло вже 30.000, а в Перемишлі підраховують, що на кожних шістьох робітників припадає один безробітний. Надій на зменшення чи ліквідацію цього процесу немає. Польські економісти стверджують, що — навпаки — безробіття на протязі найближчих 6-8 років зростатиме.

Особливо жорстоко б'є безробіття по молоді. Польська преса переповнена алярмами з цього приводу. Варшавське радіо передавало останніми днями уривки з листів молодих поляків. Вони незвичайно характеристичні для розпачливого положення молоді в Польщі: Сімнадцятирічний хлопець, наприклад, жаліючись, що він не міг знайти хоч би і найгірш платної роботи, пише, що він примушений буде красти, щоб не згинути з голоду, і що він вже попередив про це поліцію. 17-річна дівчина, батько якої одержує місячну пенсію у висоті 180 злотих (7.50 доляра) і мати якої хворіє, запитує, чи справді таки їй треба помирати з голоду тому, що для неї немає роботи в її окрузі. Ще інша 16-річна дівчина жаліється, що ніхто їй не хоче дати роботи, і вона змушена йти на вулицю і продавати своє тіло.

Таких випадків у сучасній Польщі сотки й тисячі. Офіційні чинники не добачають ніякого рятунку, а дехто відважується пропонувати таку антикомуністичну „єресь", як постійну або й сезонову еміґрацію польських робітників на Захід, чи навіть до французьких колоній в Африці.

Надій на те, щоб Москва дозволила таку еміґрацію, немає ніяких. Немає також виглядів, що Москва допоможе економічно Польщі перемогти кризу й усунути господарські труднощі і з цим теж безробіття. Єдине певне сьогодні тільки те, що Совєти використають безробіття в Польщі і в інших країнах для основнішої ресталінізації урядового і партійного апарату, а саме безробіття усунуть з допомогою масових депортацій до концентраційних совєтських таборів та на сибірські цілинні землі. Це ж бо є саме той „єдиний" засіб, з допомогою якого ліквідувала і ліквідує Москва на протязі десятиріч всі прояви безробіття на території самого Совєтського Союзу.

ТВЕРДА ПОЗИЦІЯ ЗДА СУПРОТИ КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ

В останніх тижнях кількакратно при різних нагодах підкреслювано з американського боку, що строго неґативне становище З'єдинених Держав як у справі допущення комуністичного Китаю до ОН так і в справі визнання комуно-китайського режиму та нав'язання з ним дипломатичних взаємин — не змінилося. Незмінне становище залишилось також щодо торговельних взаємин з комуно-китайським урядом та туристичного руху між обидвома країнами. Тільки в одній точці ЗДА поступаються: щоб Англія і Японія, з уваги на специфічний морський характер цих країн, економіка яких залежить від закордонної торгівлі, могли пожвавити свою торгівлю з комуністичним Китаєм, включивши в неї деякі товари стратегічного значення, які до цього часу знаходились на чорному списку.

Уже далекосхідню конференцію в Канберрі, в Австралії, використав державний секретар Дж. Ф. Доллес для того, щоб — поза денним порядком — скласти заяву антикомуно-китайського змісту. Якраз місяць тому, 12 березня ц. р., він гостро затаврував імперіялістично аґресивний характер червоного Китаю, розвіявши своєю заявою поширювані комуністами вістки, начебто ЗДА готовились до зміни своєї далекосхідньої політики й мовчки потурали заходам комуністів та деяких „невтральних" щодо прийняття комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй. Швидко потім, на Бермудській конференції, ця справа була предметом нарад між през. Айзенгавером і англійським прем'єром Мекмілленом. Цей останній, вернувшись до Англії, ствердив у своєму виступі в палаті громад, що однією з тих точок, в яких Англія не погоджується з Америкою, є різний їх підхід до проблеми комуністичного Китаю. Все ж, як згадано вгорі, Мекмілленові вдалося переконати Айзенгавера, що треба стосувати „ліберальніший" курс у торгівлі з комуністичним Китаєм, бо це лежить в інтересах торговельного експорту Англії і Японії.

Однак, найширше і найдокладніше дебатовано американсько-китайські взаємини у зв'язку з подорожжю до Китаю журналіста Вільяма Ворті, репрезентанта муринського тижневика з Балтимору. Державний департамент висловився був проти прийняття американськими журналістами персональних запросин від комуно-китайського уряду. Коли три журналісти, з яких два в тому часі перебували поза Америкою, таки поїхали туди, державний департамент порахував це як акт нельояльности до політики ЗДА і як зловжиття американським пашпортом. Тому він відмовився продовжити важність пашпорту Вільямові Ворті після його повороту до ЗДА. Цього останнього взяла в оборону професійна організація американських журналістів, яка стоїть на принциповому становищі, що обов'язком преси є інформувати своїх читачів про всі справи у світі, незалежно від характеру кожночасної американської політики. Краще, мовляв, мати безпосередні вірні інформації від власних представників преси, як користуватись чужими інформаційними джерелами. Державний департамент, не відмовивши слушности тому арґументові і признавши принцип свободи рухів представників преси, боронив, проте, своє становище, висунувши цілу низку арґументів. Сформулював їх заступник державного секретаря Роберт Морфі, що його з початком цього місяця переслухувала сенатська Комісія для закордонних зв'язків, яка зацікавилась конфліктом між державним департаментом і професійними журналістами.

Отож Роберт Морфі ствердив, що, передусім, між З'єдиненими Державами і комуністичним Китаєм все ще формально існує стан війни. Стан війни існує формально й між Об'єднаними Націями та комуністичним Китаєм, який все ще фіґурує, як офіційно проголошений аґресор за наїзд на Південну Корею. Від того часу нема ніякого політичного замирення, ніякого міжнародного документу про злагоду між Вашинґтоном і Пейпінґом. Воєнне перемир'я в Кореї Пейпінґ систематично ламає і внаслідок цього президент Айзенгавер і державний секретар Доллес заявили на своїх пресових конференціях впродовж останнього місяця про конечність скріпити американські війська в Південній Кореї. Тому, що в комуністичному Китаї нема ані дипломатичного, ані консулярного представництва ЗДА, неможливо дати охорону американським громадянам, які їдуть туди. Вправді вони можуть підписувати заяву, що їдуть на власну відповідальність, але, коли б їм сталася якась прикрість від представників комуністичного режиму, тоді все одно американська державна влада мала б новий клопіт. Але щонайважніше — заявив речник американської закордонної політики — комуно-китайський режим все ще в'язнить американських духовників, шантажує ними американський уряд, а водночас запрошує за іменем названі одиниці з американського пресового світу для суто пропаґандивних цілей. „Коли б знайдено якусь формулу, яка дозволила б на пресову службу з того обширу без наражування американського життя і без приниження угодівством через послух шантажеві, то ми всі були б з цього дуже вдоволені", — заявив Морфі. На запит голови цієї сенатської Комісії, старенького сенатора Теодора Ґріна, які потрібні зміни в Китаї, щоб ЗДА нав'язали з ним дипломатичні взаємини, Морфі відповів: „Інші способи поведіння, здібність правити культурним способом і вміння дотримувати міжнародних зобов'язань".

В останньому часі трохи затихла комуно-китайська войовнича пропаґанда в справі „визволення" Тайвану (Формози). Але націонал-китайці переконані, що комуністи лише чекають на догідну міжнародну коньюнктуру, щоб ударити. Н. И. Таймс в одному із своїх останніх видань твердить: „Нелегко уявити собі будь-які обставини, в яких закордонна політика ЗДА могла б гармонізувати з експансивною політикою китайських комуністів в Азії. І напевне нема одиниці, яка сумнівалась би, що твердою і непохитною ціллю Пейпінґу є поширювання комунізму на всю Азію з китайською в ній геґемонією, всіми способами, які лише не викликали б ґльобальної війни".

І ВСЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД АМЕРИКИ

Париж. — Цим разом французьке почуття гумору мусіло поступитись перед прозаїчною реальністю, і уряд Молле втримався. Втримався він тільки дуже слабкою більшістю голосів: 221 було за уряд, комуністи й крайні ліві — 188 були проти, а решта стримались. Стримались в першу чергу члени групи незалежних і селянської партії, маючи на увазі свою опозицію супроти господарської політики уряду, але не маючи відваги перебирати на себе відповідальности за упадок уряду.

Нема охочих. Це дуже добре знають комуністи і, не маючи можливости перебрати влади, воліють, щоб компромітувались соціялісти. І тому, коли постає питання кризи, вони голосують за уряд. В останніх дебатах це питання не ставлено, тому вони могли собі дозволити голосувати проти уряду.

Проурядова преса голосно кричить про те, що уряд Молле широко підтримується французьким загалом. Та це не зовсім так. Молле має підтримку, бо ще нема нікого іншого, хто б у даній ситуації відважився взяти на себе відповідальність за долю Франції, а головне — відповідальність за вирішення справи Альжиру й за господарське положення країни.

Господарська ситуація є прямим вислідом війни в Альжирі. Досі Франція, починаючи від 1952 року, сяк-так втримувала рівновагу свого конта девіз. Починаючи від 1952 року, вона зробила великі й виразні зусилля в ділянці інвестицій, а в першу чергу в ділянці модернізації своєї індустрії і здобула собі належне місце на світових ринках, піднесла експорт до того ступня, що балянс імпорт-експорт тримався купи. Півтора року триває відплив девіз, бо імпорт зростає в зв'язку з війною в Альжирі, а експорт з тієї ж причини зменшується.

Що експортувала Франція? Часи, коли вона експортувала харчі, шовк, вино й парфуми, минулися. Сьогодні кожна держава старається не витрачати девіз намарне. Вино можна замінити горілкою, парфуми можна виробляти у себе, шовк можна купувати в Азії, а мода наставлена сьогодні на конфекцію. Експортувала Франція машини й електроприладдя. Тепер всі машини й все електроприладдя зуживається в Альжирі, і експортувати просто нема чого. А продукція не збільшується, отже й імпорт не меншає.

Така ситуація веде до повного вичерпання французьких запасів девіз, але перспектива майбутнього ще гірша: відсутність французьких виробів на міжнародному ринку дає змогу зайняти їх місце німцям, англійцям, а в першу чергу американцям. А це значить, що не тільки сьогодні бракує девіз, але завтра не буде змоги їх здобути. І це найгірше.

Але й політичний бік війни в Альжирі гіршає. Появились прерізні публікації, які ставлять справу Альжиру в моральну площину. Автори численних статтей і брошур заявляють, що французька армія вкриває себе ганьбою, виконуючи ролю поліції, вживаючи тортурів і заперечуючи конституційні свободи альжирців, які мають французьке громадянство. Уряд пробує притягнути авторів таких енунціяцій до відповідальности за „підривання моралі армії". Але... важко притягнути до відповідальности надто велике число осіб.

Ось професор права в Сорбонні подався до димісії на знак протесту проти метод пацифікації в Альжирі, порівнюючи їх з гітлерівськими методами. Декан правничого факультету Альжирського університету зробив те саме. Один з найкращих генералів, учасник резистансу, герой Індо-Китаю, командант оперативного сектору в Альжирі, ген. Паріс де Болярдьєр подався до димісії, вважаючи, що не може бути учасником дій, які ганьблять честь французької армії. Десятки журналістів протестують проти метод уряду в Альжирі, їх підтримують тисячі бувших вояків, що повернулись з Африки.

Франція потребує допомоги, щоб вийти з імпасу. Допомоги господарської. Від кого? Від того, хто її може дати — від Америки. Але нема ніякого сумніву, що Америка не підтримає доцьогочасної тактики в Альжирі, коли вона досі не дала поміч. Підтримка на полі ОН була останнім жестом. Більше таких жестів ЗДА не зроблять, і це підкреслює опозиційна преса, покликаючись на враження віце-президента Ніксона, на становище Тунісії й Марокко, покликаючись на становище синдикальних провідників ЗДА, на загальну опінію в ЗДА.

Нічого дивного, що один опозиційний часопис виразно заявив: дальша доля війни в Альжирі залежить від ЗДА.

Доля війни в Альжирі, — це доля уряду Молле. Отже, його доля залежить від ЗДА.

Коли брати до уваги французьку техніку розв'язування подібних питань, то слід пригадати, що роками Франція вела війну в Індо-Китаї, не зважаючи на широку кампанію преси й загалу проти цієї війни. І хоч війна в Індо-Китаї була фінансована ЗДА, хоч Франції вона коштувала дуже мало, все ж треба було, щоб Франція нею змучилась, щоб міг прийти Мендес-Франс, який її закінчив капітуляцією. Сьогодні появляються ознаки змучення, і питання появи нового Мендес-Франса, який переведе явну чи завуальовану капітуляцію в Альжирі, це питання — мабуть — короткого часу.

О. Д-вич

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ОБ'ЄДНАННЯ ЧИ СПІВПРАЦЯ НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Останніми тижнями на терені ЗДА стала актуальною проблема об'єднання українських націоналістичних організацій. Заактуалізував її п. Скоцко тим, що за його ініціятивою створився спеціяльний комітет з ціллю впливати в тому напрямі на українську громадську думку. Вслід за тим розгорнувся на ту тему обмін думками на сторінках „Свободи". Кедрин-Рудницький, напр., порядком обговорення поставив під сумнів, чи ідею об'єднання націоналістів в одну організацію загалом можна здійснити. Не бажаючи тут займати становища до цього питання, все таки хотілося б наголосити труднощі, які стоять на шляху до його здійснення. Здається, що Кедрин-Рудницький виправдано пригадав, що проблема є дуже складна і не спирається тільки на персональних непорозуміннях між лідерами націоналістичного руху. Бо, хоч персональний момент відігравав при розколах ОУН видатну ролю, він не був вирішний. Як-не-як, а між усіма трьома націоналістичними організаціями існують поважні різниці і щодо їх політичної програми, і щодо світогляду. Перейти над ними до денного порядку не може ніхто, хто не хоче розглядати справи поверхово. А крім того, як вірно подає Кедрин-Рудницький, проблема осіб і політичних індивідуальностей є політичним реалітетом, якого не можна легковажити. Провідники такої чи такої партії часто рішають про їх життя або упадок не менше, як політичні програми.

Коли взяти це все до уваги, то постає питання: чи можливим є злиття всіх трьох існуючих націоналістичних організацій в одну? В кожному разі шлях до нього є дуже довгий і до далекої цілі треба йти не відразу, а етапами. Першим з них може бути співпраця між націоналістами в наскрізь практичних питаннях еміґраційної політики. Така думка постала в Мюнхені і була винесена на обговорення Політичною Радою ОУНз. Відповідні пропозиції були доведені до відома ОУН під пров. полк. А. Мельника і ЗЧ ОУН під проводом С. Бандери. Був переведений цілий ряд розмов з представниками першої організації і були пороблені зондажі щодо становища другої. На підставі пророблeного, можна вже нині говорити про шанси успіху. На перешкоді покищо стоїть психологічна непідготованість провідників ЗЧ ОУН стати до співпраці і зрезиґнувати з аспірацій на виключність в політичному житті української еміґрації.

Тут якраз я бачу вдячне поле для п. Скоцка і зорганізованого ним Ініціятивного Комітету. Він повинен змобілізувати громадську думку політично активної частини української спільноти і постаратися, щоб був зроблений відповідний моральний натиск на тих, хто ще не зрозумів, які перспективи відкриваються перед дружньо співпрацюючими націоналістичними організаціями. Акція п. Скоцка повинна бути спрямована насамперед на досягнення співпраці між націоналістами, з тим розрахунком, що коли вона буде досягнута, то аж тоді серед випробувань практичної роботи може визрівати ідея повного їх організаційного об'єднання і політичного злиття.

Коли б Ініціятивний Комітет, очолений п. Скоцком, досягнув цього першого етапу, то він добре сповнив би своє завдання.

Роман Ільницький

Роман Степанович

КУБА

За 166 миль від Маямі Біч на Флориді виступає на південь півострів Кій Вест. З цього півострова до столиці Куби, Гавани, або по-еспанськи Габани — літаком 90 миль, тобто 45 хвилин лету, а кораблем 7 годин плавби. Автор цих рядків вибрав коротшу дорогу — літаком.

Куба уконституювалася як самостійна держава 20 травня 1902 року. До того часу цей острів перебував під адміністрацією: англійською, еспанською та американською.

Куба — найбільший острів з ланцюга островів Великих Антилів. Населення Кубинської республіки нараховує 6 мільйонів. Положення країни на перехресті морського і летунського шляхів сприяє розвиткові торгівлі і туристичного руху.

Не зважаючи на великі прибутки країни з плянтацій цукрової тростини, бананів, туристів, часто читаємо про „малі революції" на Кубі. Автор цих рядків був свідком заворушення 13-го березня. Кубинське підпілля плянувало переворот, але заздалегідь ознайомлена з пляном повстанців ґвардія Фульґенція Батісти ще в зародку повстання здушила.

Ступивши ногою на територію Куби і оглядаючи здалека добробут столиці — модерні будівлі, хмародери американської архітектури, широкі західньоевропейські вулиці, чудову будівлю конґресу, подібну до американського капітолю, — турист не може збагнути, чого хочуть „бунтівники"-повстанці?

Президент Куби, Фульґенціо Батіста, має за собою добре платне військо й поліцію. Не зважаючи на добрий фінансовий розвиток країни, робітництво не має соціяльного забезпечення. Останній „путч", зорганізований студентством і професорами університету, свідчить про те, що інтелектуальний світ Куби також проти Батісти.

В той час, як танки й кулемети ще стояли на вулицях, що ведуть до палацу президента, і здавалося, що ціла столиця ще переживала виїмковий стан, на сусідній вулиці життя йшло вже своїм нормальним руслом. Ринок, який своїм зовнішнім виглядом нагадує Краківську вул. Львова — не виявляв жадних познак тривоги. Мабуть, тубільці звикли до частих „вуличних революцій" і зв'язаних з ними жертв. До речі, остання така революція принесла кілька десятків забитими біля палацу Батісти.

Президент Куби Батіста, навіть після втрати свого посту, не журився б завтрішнім днем, бо свої фінанси вмістив він поза межами острова. Дейтона Біч на Флориді має навіть назву вул. ім Батісти, бо грошовий вклад президента в розбудову цього широко відомого літниська, вже тепер віддячується йому.

Американська преса неґативно ставиться до режиму Батісти, порівнюючи його з режимом еспанського диктатора Франка. Батіста, що до 1932 р. був відомий кубинцям, як добрий вояк і патріот, після приходу до диктаторської влади змінив своє обличчя.

РОЗТАНЕ СНІГ...

Розтане сніг...
Впадуть дощі
В рясний посів.
У білі вдягнуться плащі
Моря садів.

Я пахощами рідних нив
Уп'юся вкрай,
Щоб в серці
назавжди лишивсь
Зелений май.

І крізь шеренги
довгих зим,
Минувши жаль,
Пройду веселим, молодим,
Як пісня, в даль.

Щоб хуґа зла не замела
До тебе слід.
Щоб ти в душі моїй жила
Мільйони літ.

ВОЛОДИМИР ЛУЧУК

Юрій Мушкетик

ГАЙДАМАКИ

(18)

І, наче навмисне, наперекір Василевому бажанню, йому довелося зустрінутись з Галею. Повертався він з лісу і набрів на нивку діда Студоракі, виділену йому громадою з панського лану. Галя жала траву на обніжку. Василь хотів завернути до лісу, але Галя саме розігнулась і побачила його. Вона підійшла до нього. Василь так розгубився, що навіть не відповів на її привітання.

— Я, Галю, ненароком забрів сюди. Знаю, як тобі важко, мені самому... Я не можу втішити, — і замовк.

Тужила на дубі горлиця, ніби оплакувала кого, шелестів у житі вітер. Галя дивилась на Василя широко відкритими очима, більше здивовано, ніж розгублено.

— А навіщо втішати?

— Так... Тут нічим не поможеш. Тільки ти не думай, я не мав зла на нього... Він був хороший хлопець.

— Що таке? Його вбито?

Василь зрозумів, що Галя досі нічого не знала. Зрозумів — і розгубився вкрай.

— Козак позавчора приїхав... За Лисянкою... — і більше не міг вимовити й слова.

Неголосний зойк вирвався з Галиних грудей. Вона випустила серп і затулила обличчя руками. Тиша стояла навкруги, навіть горлиця вмовкла. Тільки жита плескали мрійливою хвилею — хлюп, хлюп, хлюп; і колоски тихо так — ш-ш-ш, ш-ш-ш...

У ЛАБЕТАХ КАТІВ

...Це сталося за тиждень після того, як перевели Максима до київської тюрми. Слідство провадив низенький полковник, з приплесканим, невеликим носом кольору недозрілої сливи, і хитрими маленькими очицями, що швидко бігали по паперу. Праворуч від нього сидів його помічник, ліворуч, за окремим столиком, — писар, в минулому полковий священик, який мав записувати зізнання.

Максим стояв біля стіни між двома солдатами з голими шаблями. Від стола полковника його теж відділяла шереґа солдатів з шести чоловіка. Зовні Максим справляв враження людини спокійної, але ніхто не знав, як він тяжко переживав, як пекло йому в грудях, як холонуло серце від страхітливої образи, невтішного горя, непоправного нещастя. Чому так сталося? Чому судилося так безглуздо потрапити в лабети ворога? Ненадовго всміхнулася воля. Залізняк боявся, що дехто з гайдамаків буде відрікатись своїх друзів, принижуватись, і йому доведеться боліти душею за їхній сором. Десь отут, в грудях, немов натягнено невидимі струни до останньої напруги.

Ось слідчий спрямував погляд на двері. Невидимі струни з величезною силою бриніли, от-от розірвуться. Триматися, будь-що триматися!

— Швачка!

На якийсь час Максимові відлягло від серця. Цей проситись не буде. Брязкаючи кайданами, поріг переступив Микита Швачка. Босий, одяг звисає з плечей. Але це не робило його жалюгідним. Навпаки, вигляд Швачки був гнівний і грізний. Максим мимоволі подався йому назустріч, але гострі леза шабель схрестилися перед ним.

— Знаєш його? — вказав полковник Швачці на Залізняка.

— Знаю.

— Хто він?

— Мій побратим.

— Хто-хто? — перепитав слідчий.

— Брат по війську, — мовив Максим.

Полковник кивнув головою, мовляв, зрозуміло. Але писар підвів очі і запитливо подивився на нього.

— Як писати?

— Так і напиши: „Звинувачений Швачка в гайдамацтві зізнався. Головний отаман іменуємий Залізняком, назвав його братом по війську, тобто побратимом". Виведіть підсудного.

Швачка підібрав кайдани і рушив з кімнати. В дверях на мить затримався, повернув голову і широко, підбадьорююче посміхнувся Залізнякові. Вперше Максим бачив на Шваччиному обличчі таку усмішку. Серце стислося від жалю і разом від радости, гордости за такого побратима.

— Неживий!

Знову забряжчали кайдани. Помічник нахилився до слідчого і щось сказав йому. Полковник кивнув головою на знак згоди. Поставивши ті ж питання, що й Швачці, і одержавши таку ж відповідь, слідчий, однак, не відпустив Неживого, а наказав залишитись. З боків біля Семена теж стало по солдату з голими шаблями.

Допит продовжувався.

— Омелько Чуб!..

— Іван Бондаренко!..

— Максим Москаль!..

— Артем Кудляр!..

— Омелько Жила!..

І проти кожного, після слів „в участі в гайдамацтві зізнався", судовий писар додавав слова: „брат Залізняка по війську, альбо побратим".

При імені Данила Хріна полковник, щось згадавши, підсунув до себе купу паперів і заглянув в одних з них. Запитав Залізняка:

— На Запорожжі був реєстровим козаком?

— Ні, я самозброєць...

— Василь Озера!

Ввели Озеру. Максим глянув і хитнув головою. Цього русявого з широкими бровами чоловіка він ніколи не бачив.

— Не знаю я його.

— А ти? — звернувся полковник до Неживого.

Семен подивився на Озеру, і враз в його голові промайнула думка: „Адже Озеру взяли лише вчора і про нього ніхто з слідчих ще нічого не знає, це перший його допит. Можна спробувати врятувати його".

— Я його теж вперше бачу.

Василь широко розплющив очі. Страшно зробилось йому. В найтяжчий для нього час, коли доводиться терпіти знущання і муки від ворогів, свої теж відмовляються від нього. Він чекав від них підтримки, теплого погляду, підбадьорюючого слова...

— Семене! — скрикнув він. — Побійся Бога!

Полковник суворо блиснув очима на Неживого.

— Значить, ви знаєте один одного?

— Ні. Тобто він мене знає. Я хотів сказати... Сплою ми взяли кількох солдатів. І його з ними. Він тікав двічі, стріляли на нього...

— Як ти можеш говорити таке, Семене? — в голосі Озери чувся такий біль, що Неживий не витримав.

— Василю, друже, кріпись! — щиро гукнув він.

— Зустрілись дружки, — єхидно посміхнувся полковник, а писар, не чекаючи, доки той продиктує йому, старанно вивів проти прізвища Озери: „брат Залізняка по війську, альбо побратим".

ВІСТІ ЗУАДК

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc. P. O. Box 1661, Phila 5, Pa.

Вся Писанка на допомогові цілі ЗУАДК-у!

УКРАЇНЦІ У ЗДА!

Радісне свято Воскресення Христового, свято оновлення людини і всієї природи, каже нам прислухатись до власного сумління. А наше сумління в цей радісний час не може забути про тих, які у потребі, яким потрібна наша помічна рука, щоб і вони раділи разом із нами всіми.

То ж знову з цієї нагоди Ваша харитативно-допомогова установа — Злучений Український Американський Допомоговий Комітет проголошує збірку ПИСАНКИ на потреби Української Суспільної Служби, на допомогу тим, які потребують допомоги.

ЗУАДК вже від тринадцяти років веде допомогову акцію серед українців у всіх країнах живущих. За той час ЗУАДК не лише розділив допомогу мільйонової вартости, але перевів велику акцію переселення, у висліді якої 45 тисяч українських скитальців знайшли нове щасливе життя на американській землі.

Саме тепер ЗУАДК закінчує велику переселенчу акцію, на основі закону про переселення втікачів — PPA-1953. В цій акції ЗУАДК допомагає новим 5 тисячам українців переселитись до нашої заможної країни.

ЗУАДК зобов'язаний далі вести матеріяльну допомогу і правну охорону всіх тих українців, які живуть в різних країнах Европи. Між залишенцями в Европі є люди старі, немічні, які не можуть прожити без нашої допомоги.

На цю діяльність ЗУАДК потребує фондів. Як незалежна українська самостійна установа, ЗУАДК може користати лише з фондів, які приносить Українська Громада.

Тому Управа ЗУАДКомітету звертається із гарячим закликом до всіх українців у ЗДА скласти свою пожертву на цьогорічну Писанку на Суспільну Службу ЗУАДКомітету, що повністю призначена на допомогову акцію для українців, без уваги на їх обласну, релігійну, чи партійно-політичну приналежність.

Пожертви на Писанку просимо присилати безпосередньо до ЗУАДК на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Penna.

чи теж склали їх на збіркові листи збірщикам.

Лише пожертви від Української Громади у ЗДА можуть дати повну підставу для допомогової діяльности ЗУАДКомітету.

Із масових збірок, створім великий допомоговий фонд!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ

ОСНОВА ДОПОМОГОВОЇ АКЦІЇ

Основою всякої допомогової акції — є фінансова база. Правда, потрібні й інші атрибути, як пляново зорганізована акція, як пізнання потреб і розумна господарка доступними фондами. Але головна річ — саме ці фонди, які вможливлюють плянову і систематичну допомогову акцію.

Ця справа теж і відповідно оцінюється Дорадчим Комітетом Добровольчих Допомогових Установ, куди належить і наш ЗУАДК. Із фінансових звідомлень цього Дорадчого Комітету виходить, що на допомогову акцію за кордоном у ЗДА збирається річно коло сто мільйонів долярів. Ці збірки — це збірки переведені окремими допомоговими установами, яких в Дорадчому Комітеті є 50. Якщо приглянутись ближче, то половину з цієї суми — коло 50 мільйонів долярів — збирає одна однісінька жидівська допомогова установа Джойнт на допомогу жидам поза кордонами ЗДА. Значить, одна жидівська організація збирає на допомогу стільки, скільки збирають всі інші 49 установ.

Для порівняння ЗУАДК з Джойнтом узагалі нема навіть місця. Бо що ж значать цих 35 тисяч долярів, що їх збирає ЗУАДК на свою допомогову акцію, в порівнянні з мільйонами долярів, що їх мають до розпорядження інші допомогові установи?! І чи можна зорганізувати в рямах бюджету на 35.000 долярів якусь плянову і систематичну допомогову акцію для українців в Европі і в ЗДА? Якби не поміч із не-українських джерел і всі ці урядові звязки, що їх має ЗУАДК, тоді ЗУАДК не міг би перевести ніякої поважної праці в межах фондів зібраних в нашій громаді.

Яка на це рада? Наша громада патріотична і жертвенна. Ми бачимо, що різні організації переводять різні збірки теж на допомогу, але, на жаль, не відправляють збірок до ЗУАДК, що постав, як об'єднання всіх допомогових організацій в одну установу. То ж і треба сконцентрувати всі збірки в одній установі, а тоді вона зможе поставити допомогову діяльність на висоті і заспокоїти потреби систематично і доцільно.

Т.

ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА

Українська великодня писанка, незрівняна своєю мистецькою красою, вже не відсьогодні викликає подив в усьому світі та є предметом нашої гордости. її багатокольорові та прекрасні мистецькі взори прикрашають перші сторінки найбільших американських журналів, українські писанки є в американських музеях та між найкращими мистецькими експонатами в американських домах. Усі захоплюються тим архитвором українського народного мистецтва, що ним є українська писанка.

З цією нашою прекрасною великодньою писанкою зв'язана своєю назвою наша вже традиційна акція пожертв на добрі цілі. В Західній Україні між двома світовими війнами вже було ввійшло в традицію складати великодню писанку, себто відповідну грошову чи іншу пожертву на таку благородну ціль, як Рідна Школа. У нас тут, в Америці, вже так само ввійшло в традицію складати таку грошеву великодню писанку на ті шляхетні харитативні цілі і завдання, що їх має і здійснює наша харитативна централя — Злучений Американський Допомоговий Комітет.

Наш загал уже поінформований і знає, як ця справа виглядає. Наша американсько-українська спільнота має перед собою, крім своїх власних багатьох потреб, ще два головні і тісно зі собою зв'язані завдання відносно країни і народу нашого походження: допомога визвольним українським змаганням, себто політична акція, яку веде Український Конгресовий Комітет, та матеріяльна, моральна і правна допомога тим нашим землякам, які тієї допомоги потребують і яким можна допомогти, себто харитативна акція, яку веде ЗУАДКомітет.

Початково, головно із створенням такої інституції, як Український Народний Фонд в 1950-их роках, були намагання вести постійно тільки одну збіркову акцію до одного УНФонду і опісля цей фонд розділювати на політичні і харитативні цілі. Опісля життя і практика продиктували, щоб не тільки ці дві акції, але і збірку фондів на них розділити, вже хоч би тому, що пожертви на харитативні цілі ЗУАДК є звільнювані від федерального податку, себто кожну пожертву на цілі ЗУАДК можна опісля відтягнути від загальної суми наших прибутків, які підлягають федеральному оподаткуванню.

З таких і подібних міркувань розділено збіркові акції фондів на політичні і харитативні цілі. Обидві інституції, УКК і ЗУАДК, домовились та устійнили, що УКК збиратиме свої фонди впродовж року, а ЗУАДК вестиме дві сезонові збіркові акції: „Вся Коляда для ЗУАДК" з нагоди Різдва і „Вся Писанка для ЗУАДК" з нагоди Великодня. Ці дві акції, коляда і писанка, повинні б забезпечити ЗУАДК тими фондами, що їх потребує ця наша міжнародно визнана харитативна інституція на здійснювання її харитативних цілей і завдань, як теж і на вдержання необхідного для здійснювання тих цілей апарату.

Досі ці такі рішальні для праці ЗУАДКомітету збіркові акції не давали найсвітліших результатів. Згідно з дуже скромним і направду мінімальним прелімінарем бюджету, ЗУАДКомітет потребує бодай 90,000 долярів, щоб міг з успіхом вести бодай найконечнішу працю та давати бодай найконечнішу допомогу потребуючим. Тим часом, як виказують звіти за минулий рік, із цих двох збіркових акцій до ЗУАДК вплинуло заледве 24,415 долярів, отже менше, ніж третя частина найбільш необхідних фондів.

Висновок ясний: ця наша дійсна великодня писанка, себто наші пожертви на харитативні цілі ЗУАДК, далеко не така гарна і одушевляюча, як та, що розмальована на великодніх яйцях та якою захоплюємося ми і якою чванимось перед нашими співгромадянами. До речі, минулорічна великодня писанка для ЗУАДК принесла заледве — 8,296 долярів, отже суму, яка виставляє нам, можна б сказати, цілком протилежне свідоцтво від того, що ми собі здобули розмальованою писанкою.

Саме тепер маємо добру нагоду над цими справами призадуматись та поліпшити наш „рекорд". Знову прийшла чарівна весна, знову надходить Великдень з нашими прекрасними звичаями, знову заграють великодні дзвони, які проголосять нам Воскресення Христа та пригадають нам Його безмірне милосердя. Як же краще ми можемо прославити це Воскресення, як же краще і гідніше можемо виявити свою вдячність за відкуплення наших гріхів, як не щирою молитвою та пожертвою на добрі цілі?!

Тому, поки засядемо до святочного стола, який напевно буде свідоцтвом нашого власного добробуту, сповнімо і ту з найбільших чеснот, яких нас навчав Той, що „смертю смерть подолав": чоловіколюбія та милосердя. Ці чесноти ввійшли в основу ЗУАДК та стали його практичною ціллю. То ж з нагоди недалекого вже Великодня пам'ятаймо: складімо свою щедру пожертву на Писанку для ЗУАДК, потвердімо ділом нашу віру, що ХРИСТОС НАПРАВДУ ВОСКРЕС!

Міжнародна конференція Суспільної Служби

Міжнародна Конференція Суспільної Служби, це організація, в якій заступлені 80 окремих держав. Ця організація відбуває свої міжнародні з'їзди щодругий рік: В 1956 році відбувся 8-ий З'їзд Міжнародної Конференції Суспільної Служби у Мюнхені. Майже три тисячі делегатів на цій конференції репрезентували 55 країн нашого глъобу. Головною темою Конференції було: Індустріялізація і потреби Суспільної Служби. Завданням Міжнародної Конференції Суспільної Служби є полагоджувати розв'язку різних соціяльних і здоровних проблем для переведення покращання умовин життя на цілій земській кулі. Крім державних представників в Конференції приймають участь теж і добровольчі допомогові організації, в тому і наш ЗУАДК. На попередній Конференції, Сьомій, що відбулась у Торонто, в Канаді приймав участь президент ЗУАДКомітету д-р В. Галан.

Наступна 9-та Міжнародна Конференція Суспільної Служби відбудеться в Японії, в Токіо. її темою буде: „Мобілізація всіх засобів для суспільних потреб". Ця конференція, з уваги на місце її осідку матиме велике значення теж для азійських країн. Вже раніше, бо в 1952 році, відбувалась така конференція на азійському континенті, в Індії, в місті Даляс. Треба сумніватись, чи українська громада зможе мати свого делегата на конференції в Токіо в 1958 році. Але українська громада не може ставитись байдуже до проблем, що їх ця міжнародна організація старається розв'язувати. В нашому громадянстві ще малу увагу приділяється ділянці суспільної служби, яка стала вже самостійним предметом у великих світових університетах.

До речі в цьому році, в червні відбудеться з'їзд працівників Суспільної Служби з цілого терену З'єдинених Держав у Филаделфії.

Т.

Як переводити сплати до ЗУАДК

Остання акція переселення на основі закону PPA-1953 прислорила ЗУАДК-ві більше фінансових зобов'язань. Як відомо, аплікайти зобов'язані самі оплачувати кошти переселення. Щоб дати змогу нашим емігрантам використати можливості переселення на основі цього спеціяльного закону, ЗУАДК зробив договір із Міждержавним Комітетом для Переселення з Европи і на основі цієї умови дістав позички для наших аплікантів на покриття коштів переїзду через океан. Сплата цього задовження відбувається через ЗУАДК у формі місячних рат. Кожний аплікант дістає змогу розложити своє задовження на місячні рати, і місячними ратами сплачувати його.

Канцелярія ЗУАДКомітету просить всіх платників вплачувати рати систематично. ЗУАДК зобов'язаний так само систематично розраховуватись із Міждержавним Комітетом, який видав позички.

Треба теж при кожній сплаті (найкраще чеками, чи теж поштовими переказами, моні ордер) подавати на карточці ім'я і прізвище аплікайта, за якого зроблена вплата, а теж бажаним було б дати число ашурансу. Якщо сплата призначена на іншу ціль, ніж морський транспорт (за дорогу з порту до місця призначення, чи за багаж, чи що інше), тоді треба ясно зазначити це в листі. Систематичні і точно означені сплати багато влегшують працю канцелярії і допомагають втримувати всі справи фінансів в найточнішому порядку.

Чи можна переселити рідню з-поза залізної заслони?

В останньому часі ЗУАДК дістав багато справ переселення рідні з-поза залізної заслони. Є випадки, що батьки стараються переселити сюди своїх велітних дітей, з якими розлучились, коли їх насильно вислали на працю в Німеччину. Батьки вже стали американськими громадянами, а діти все ще сиротами мучаться в краю. Є випадки, що діти стараються переселити своїх батьків, щоб на старости років дати їм ще змогу краще зажити в нашій країні.

Теоретично переселення цілком можливе. Переселення відбувається на основі загального імміграційного закону, що розподіляє візи для окремих країн. Українські аплікайти можуть користати з візових контингентів для СССР, Польщі, Румунії і Чехословаччини. Найбільше віз припадає на Польщу (майже 6 і пів тисячі річно), стільки само на всі три інші держави — разом приблизно 13 тисяч віз річно. Але трудність не у візі, і не у процедурі збоку ЗДА. Кожний аплікант повинен зареєструватися в американському консуляті. Такої змоги комунікуватися із чужими консулятами у СССР не мають. Для отримання візи на в'їзд до ЗДА аплікант мусить пред'явити пашпорт від своєї влади, а таких пашпортів в СССР не видається, хіба тим, яких висилається спеціяльно за кордон. То ж і вся трудність в переселенні з-поза залізної заслони в тому, що совєтські власті не сприяють переселенню із СССР.

Заходи треба робити за посередництвом Державного Департаменту, чи теж звертаючись безпосередньо до відповідних консулятів, чи амбасад. В цих заходах може допомогти ЗУАДК.

ВЕЛИКДЕНЬ НЕ ДЛЯ ВСІХ

(Фейлетон)

Недавно відвідав я присмне містечко П., що притулилося скромно збоку до нашої Метрополії, і довідався там, про події, що сповнили моє серце радістю і гордістю за незвичайну живучість, активність і жертвенність тамошньої української громади.

От вам, для прикладу, такі факти:

5-тий Відділ „Жіночого Союзу" ім. Княгині Ольги зафундував собі новий прапор за 500 долярів! Чудесний прапор, про який говорить тепер ціле місто і половина стейту. Назва організації вигаптована золотом на блакитному полотнищі, таксамо портрет Княгині, оздоблений золотою короною, а також усі шнурки, гудзи, лямування і китиці блищать, аж капають від золота, чи позолоти!

Вправді 5-й Відділ має ще в зовсім доброму стані заховаиий старий прапор, посвячений урочисто в 1942-му році, але, розуміється, в порівнянні з новим набутком він якраз так виглядає, як новоприбулий скиталець в порівнянні з старим емігрантом, або старим скитальцем і жадна шацуюча себе пані хорунжа за гріхи світа не візьме тепер до рук старого ветерана, що вірно служив організації на всіх парадах упродовж 15-ти років.

Правда, є мала заковика з тим, що новий прапор має, нівроку, свою вагу, а членниці 5-го Відділу вже не весняної молодости, і бідна пані хорунжа нераз таки добре впріє поки затаскає прапор з Народного Дому до церкви... Але членниці 5-го Відділу „Жіночого Союзу", свідомі, щиро віддані національній справі патріотки, не шкодують для неї ні сил, ні здоров'я, за що їм честь і слава!

На рахунок заслуженого 5-го Відділу треба записати ще один історичної ваги факт, який трапився ще в минулому році, в день св. Катерини, але якось про нього наша громадськість мало ще знає.

Ото ж у день уродин предсідниці 5-го Відділу, пані Катерини Соловій, Управа Відділу в комплєті, удекорована великими рожами, удалася до мешкання Солєнізантки та вручила їй, з побажаннями, прекрасний презент — новий телевізор за 250 долярів, закуплений з добровільної складщини членниць.

Господи, який чудовий приклад вдячности й уважливости рядового членства до своєї предсідниці!

Якщо ми вже говоримо про вдячність народу провідникам нашим і, так сказати, заслуженим особам, то тут, просто, неможливо поминути мовчанкою небувалий, ювілейний бенкет в честь довголітнього голови Т-ва „Гайдамацька Січ", пана Олекси Гризуна.

Бенкет цей влаштували об'єднані організації міста з нагоди 65-ліття трудящого життя пана голови і 35-ліття його видатної громадської діяльности. Вправді пан голова ще не має 65 років, бо на св. Покрови стукне лише 64, але в останньому часі він трохи скаржиться на серце і щоб уникнути прикрих несподіванок, Ювілейний Комітет рішився прискорити це корисне підприємство.

Бенкет, получений з танцями, відбувся в одному з першорядних готелів. Була концертова частина, грали дві оркестри. Від особи правили 7 долярів за тікет, хоч на стіл подали лише „колд-кат", пиво і содову воду, а вже всякі „дрінки" доводилось купувати самому. Бенкет мав надзвичайний успіх! Ювілятові подали потім, на срібному підносі, коперту, але скільки там було всередині — не знаю. Не заглядав.

І треба біди-лиха, щоб я, окрилений такими радісними фактами, вернувся до Ню Йорку і наткнувся на 7-ій вулиці на одного нашого хлопця, що служить в американській армії та й переїздив через Австрію цього року, якраз тими сторонами, де наші люди коротають своє життя в таборах...

А від того, що цей хлопець розповідає, волосся стає дуба на голові!

— Така там страшна нужда, — казав, — що ви не маєте відваги переступити браму табору, а коли вже переступите, то совість не дозволяє вам дивитися ввічі нещасним братам. Люди живуть цілу зиму в нетоплених бараках, одягнені так, що „боми" на Баверах виглядають в порівнянні з ними, як буржуї. Половина з них, це старички, хворі й інваліди, що вмирають один по одному, хоч смерть косить також молодших людей і малі діти, головно від туберкульози. Поміч, що їм подається, це все — капля в морі, цим людям треба всього: харчів, одежі, білизни, медикаментів — а звідки того взяти?..

...Засмутив мене наш юнак в американській уніформі. Засмутив і затьмарив своїм оповіданням ті всі світлі образи, які я щойно привіз із симпатичного містечка М.

Водночас прийшли мені до голови різні химерні думки... Чи українська справа на еміграції так страшно потерпіла б, якби, наприклад, 5-ий Відділ „Жіночого Союзу" марширував ще з два-три роки на паради під старим своїм прапором і не витрачав 500 долярів на новий?..

Якби шановні членниці 5-го Відділу не справляли своїй достойній предсідниці такого дорогого презенту в день її уродин, а купили, скажім, уживаний апарат, чи якусь касетку, чи гарну гуцульську тарілку?

Якби Ювілейний Комітет в честь пана Олекси Гризуна винайняв на бенкет трохи скромнішу залю, без двох оркестр, кельнерів у чорних фраках та всяких інших витребеньків?

А якби так позбирав до купки ті всі тяжкі доляри, що пішли на прапор, телевізор, бенкет, танці, „дрінки" і в коперту п. Ювілята та й переслав ці гроші нашому ЗУАДК-ві — на допомогу залишенцям, то подумайте, Дорогі Браття і Сестри, який радісний Великдень був би цього року в котромусь українському скитальському таборі, в далекій-чужій стороні!

Ікер.

Листи до ЗУАДКомітету

...На початку нашого листа я щиро дякую Вам за турботи в переселенні наших батьків Андрія і Калини з Німеччини до Каліфорнії. Прибули вони до нас при найліпшому здоров'ї. Я із своєюріднею прибув до Америки в серпні 1956 року. Тепер разом будемо будувати наше нове життя у ЗДА...

Родина Ільченко,
Савт Гейт, Каліфорнія

...Повідомляю Вас, що в цій країні мойого нового поселення я вже маю працю, з якої дуже вдоволений і вдячний Вам за допомогу в переселенні до ЗДА. Обіцяю бути корисним членом української громади в Америці.

Володимир Роботевський
Мілвокі, Вісконсін

...Мені тепер дуже добре, дякуючи Вашим невтомним зусиллям, щоб уможливити мені стати на власні ноги. Річ ясна, що немає кращої нагоди, як той святковий час, щоб не лише пом'янути добродіїв добрим словом, але і самому зробити бодай мале добре діло. З цим листом знайдете грошовий переказ на 10 дол. для підтримки чудової праці ЗУАДК, яку Ви так невтомно продовжуєте для наших залишенців. Нехай Господь пошле Вам усім Веселих Свят..

Кость Лашкевич
Филаделфія (інвалід, сліпий)

...З великою приємністю повідомило мене ортопедичне заведення „Дорш" в Ню-Йорку, що ця фірма отримала заплату від Хвального Комітету за виготовлення для мене протези в сумі 450 дол.

Цим складаю подяку ВШановній Екзекутиві за таку щедру допомогу для мене. Моя вдячність за цю цінну матеріяльну допомогу і заразом моральну підтримку хай буде тією скромною винагородою для Вас за Ваш труд і змагання в справі уділювання потребуючим українцям допомоги, як теж винагородою для жертводавців і організаторів збірок для виконання завдань ЗУАДКомітету...

Д-р Микола Ш.
Бруклин, Ню Йорк

...Я, Самійленко, один із тих щасливців, які, рятуючись від московсько-комуністичного терору, завдяки Вашій установі прибув до Америки. Дякую Вам і всім тим, що спричинились до того, зокрема творцям цієї добродійної установи. Крім того дякую Вашим представникам, які помогли мені в полагоджуванні переселенчої праці і в подорожі...

Гр. Самійленко,
Клівленд, Огайо

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, Pa.

Іван Кедрин

З ПРОБЛЕМ ДОПОМОГИ ЗАЛИШЕНЦЯМ В АВСТРІЇ

В останньому часі чути було голоси про розпачливу ситуацію українських втікачів в Австрії. Я зацікавився ними не тільки, як член Ради Директорів і Контр. Комісії ЗУАДК, але й тому, що після воєнні еміграційні роки я перевів в Австрії і тому цікавлять мене відносини в тамошній українській громаді. Після виїзду д-ра Михайла Росляка, першого голови Українського Центрального Допомогового Об'єднання в Австрії (УЦДОА), я став був у 1947 році головою тієї централі і був ним до свого виїзду за океан літом 1949 року. Перед своїм виїздом, я розпрощався з українською громадою в Австрії обіжним листом до всіх тодішніх українських зорганізованих клітин на терені шістьох західніх австрійських країв і, обмірковуючи проблеми допомогової акції українським еміґрантам в Австрії, з притиском поручав відділення ідеологічних і партійно-політичних спорів від всього, що заторкує допомогову акцію. На превеликий жаль, ще короткий час тривала організаційна єдність українців в Австрії, після чого настав жалюгідний розкол, який фатально відбився на допомоговому секторі.

Бо хоч це дійсно, так, що українські залишенці в Австрії дістають від ЗУАДК-ту куди меншу допомогу, аніж повинні б діставати, і займають в його діяльности куди меншу частину, аніж повинні б займати, — то головна причина цього лежить в самій українській громаді в Австрії, в її керівниках, в її проводі. Бо від років забракло в Австрії такого проводу тамошніх скитальців, який вмів би з дійсним моральним правом виступати в імені всіх українських залишенців в Австрії, як їхнє представництво. Навпаки, цілий рівень українського громадського життя в Австрії впав так низько, що громада перестала втішатися давньою пошаною поза своїми межами. Може це прикро говорити, але *так воно є. Коли б автори полемічних, неперіодичних листів і бюлетенів знали, яке гнітюче враження робить їхня лайка одних проти одних на людей в ЗДА саме тому, що тут відомо про міжнародно загрозливий терен Австрії і про незавидні умовини життя в Австрії з її адміністрацією, завжди неохоче наставленою до „авслендер-ів", і що відомо, які погані табори для втікачів з Австрії та як трудно там старцям і хворим! Тому українці в ЗДА не можуть вийти з дива, як у цих відносинах можна продовжувати таку трагічну забаву і чому не знайдуться там одиниці з цивільною відвагою, почуттям відповідальности і моральним авторитетом, щоб закінчити той стан гуляйпілля і відновити одну для всієї громади громадсько-допомогову централю. Одностайна громадсько-допомогова організація потрібна не тому, що це забаганка ЗУАДК-ту, тільки тому, що ЗУАДК — це теж громадська організація, яка хоче знати, з якою громадською організацією в Европі має діло, кому може довіряти і з ким має і може співпрацювати. Це була проблема ще в 1946-му і 1947-му р.р. в початках співпраці УЦДОА з ЗУАДК-том. Вже тоді ЗУАДК ставив справу ясно, що він не всилі нести всюди допомогову акцію власним апаратом, не може знати, хто дійсно цю допомогу повинен дістати, не всилі її розподілювати, докладно, з уваги на вимоги американських законів, робити точні викази скориставших з допомоги та ще й плянувати, як би можна залишенцям в Австрії допомогти, які фонди можна б роздобути від міжнародних чинників, що існують для таких цілей. І тому ще в початках існування УЦДОА списано окрему умову між УЦДОА і ЗУАДК про співпрацю, з низкою конкретних постанов. З його розбиттям ця співпраця повисла в повітрі.

Певна річ, що й раніше ця співпраця не була цілком ідеальна, що скитальці нарікали і мали чимало рації у своїх нарікannях. Так само нема сумніву, що чимало винуваті представники ЗУАДК в Европі, які замало цікавляться долею залишенців в Австрії, занадто персонально вигідні чи байдужі, щоб їздити туди, організувати, гуртувати, докладно на місці знайомитись з станом української еміґрації в Австрії. Немало винуваті й невідповідні урядовці. Але це не зменшує вини самих скитальців і їх духових провідників. Чим, наприклад, можна виправдати такий для нас тут в Америці абсолютно незрозумілий факт, що по сьогоднішній день не можна дістати докладної, вірної, а не схоплюваної з повітря і завжди дискусійної статистики наших людей в Австрії? За перших років УЦДОА і за мого урядування та — знаю це — ще за урядування мого наступника інж. М. Кураха — існувала найдокладніша статистика мешканців таборів, „приватників" і приблизна статистика тих, які вже тоді всякали в австрійську господарку й помалу асимілювались, головно по віддалених баверських господарствах. В 1946 році було всіх українських втікачів в Австрії коло 21,000. Чуємо, що їх є понад 3.000, — інші мешканці Австрії твердять, що їх нема й одної тисячі, — чому за стільки років не зладжено сяк-так пристойної статистики й картотеки, з поділом всіх людей на різні категорії і з авторитетними завваrами про їхній матеріяльний та здоровний стан? Хто цим має зайнятися?! Чи це має робити ЗУАДК з Филаделфії, чи його службовик в Зальцбурґу з його мінімальними можливостями вгляду в членство організацій та в розслідування великого терену шести західніх країв Австрії, плюс терен звільненого Відня і двох східніх країв Австрії?

Коли б до цього часу існувала громадська співпраця, то не було б у нарікannях багато звичайного непорозуміння. Бо, наші скитальці ставляться до ЗУАДКомітету, як наче до до якоїсь чужої державної установи, яка може, а не хоче помагати землякам в Австрії. Вони переочують характер ЗУАДКомітету і його джерела прибутків, його маєтковий стан, його спроможності і його роботу. Кажуть, наприклад, що вся Коляда і Писанка мають іти на допомогу залишенцям з повним поминенням адміністраційних і всяких інших потреб установи. А з чого ж тоді втримувався би взагалі ЗУАДК і той його апарат, що потрібний організації з постійними зв'язками з урядом ЗДА і міжнародними чинниками?! Коли не розуміють цього бідні сірі люди, то провідні інтеліґенти повинні зрозуміти це.

Безумовно є зле! Винуваті тут усі — винуваті американські українці, що замало складають пожертв, винувата вся 27-членна Дирекція і її Екзекутива, що замало звертають увагу на Австрію, винувате Европейське Представництво в Німеччині, що не бачить своїх обов'язків поза межами Мюнхену, винуваті у великій мірі самі українці в Австрії і їх провідники. І щойно тоді, коли признаємо цей сумний факт і станемо розмежовувати нашу вину, спокійно обміркуємо правдивий стан і порадимось спільно, як цьому зарадити. Не докорами, не лайкою, а льояльною конструктивною співпрацею, без поділу на „ми" і „ви", і спільним добрим ділом.

Практичний висновок: 1) негайно зліквідувати організаційний балаган в Австрії. 2) не баламутити публічної опінії в українській громаді в ЗДА невідповідальними виступами, а гідною громадською співпрацею спричинитися до зросту пожертв на ЗУАДК.

РЕЗОЛЮЦІЇ

Ради Директорів ЗУАДК-ту з дня 23-го березня 1957 р.

Рада Директорів ЗУАДК-у зібрана 23 березня 1957 р. у централі ЗУАДК-ту у Филаделфії, обміркувавши у широкій і всебічній дискусії над вичерпним звідомленням Екзекутиви і рекомендаціями Контрольної Комісії, ствердила:

тому, що ЗУАДК, проробивши в минулому велику роботу в ділянці переселення, допомоги і правної опіки, стоїть перед незавершеними ще давніми і новими завданнями, зокрема допомоговими і суспільної опіки,

тому, що міжнародна політична ситуація ставить перед ЗУАДК можливості нових обов'язків, -

і тому, що виконання всіх цих завдань і обов'язків завжди вимагало та вимагає максимальної жертвенности всього нашого громадянства,

а

тому, що жертвенність на цілі ЗУАДК-ту в останніх часах значно зменшилась, не в останній мірі теж внаслідку невпорядкованости збіркової акції та поширювання неперевірених чи зовсім невірних вісток про діяльність ЗУАДК,

Рада Директорів постановляє:

1. докласти всіх зусиль, щоб ведену до цього часу працю продовжувати і поширити;
2. зробити все можливе, щоб ця наша центральна допомогова організація була завжди готова зустріти ті нові харитативні завдання, які можуть їй припасти;
3. перевести кампанію за придбання якнайбільшого числа індивідуальних членів;
4. змагати до впорядкування збіркових акцій на харитативні цілі (Коляда і Писанка);
5. закликати всі наші організації і людей доброї волі до активної співпраці і всебічної підтримки нашої установи в усіх її працях;
6. заапелювати до всієї української преси, щоб вона підтримувала ЗУАДК, та щоб, не зрікаючись права критики, неперевіреними інформаціями не підривала авторитету цієї установи та довір'я до неї у громадянства;
7. звернути увагу всім довжникам ЗУАДК на їх моральний і правний обов'язок сплатити свої грошові зобов'язання для ЗУАДК-ту, потрібні цій установі для ведення її дальшої необхідної для української спільноти діяльности, та уповажнити Екзекутиву вжити супроти несовісних довжників усіх можливих заходів для стягнення заборгованости.

ПРОТОКОЛ

КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ З ПЕРЕВЕДЕНОЇ КОНТРОЛІ В ДНЯХ 22 І 23 БЕРЕЗНЯ 1957 р.

Контрольна Комісія Дирекційної Ради ЗУАДК-ту в особах пп. ген. О. Загродського, Василя Довганя, Романа Слободяна, ред. Івана Кедрина-Рудницького і пані Катерини Пелешок, перевела в дні 22 березня 1957 року, в домівці ЗУАДК при вул. 7-ій Норт ч. 866 у Филаделфії — контролю книг і перегляд цілости праці централі ЗУАДК. Контрольна Комісія зокрема перевела контролю майна і господарки в централі ЗУАДК за час від 1-го жовтня 1955 до кінця грудня 1956 рр., отже за 15 місяців, однак в деяких подробицях взяла під увагу і стан від 1 січня 1957 по час контролі. Перевірено приходи і розходи за кожний місяць за асиґнатами, провірено теж усі чеки й рахунки. Окремо перевірено звідомлення Европейського Відділу та листування Централі з Европейським Відділом. Контрольна Комісія в численних випадках користувалась ближчими поясненнями президента д-ра В. Ґалана у неясних для членів Контрольної Комісії випадках. Переведено теж контролю книг Суспільної Служби комбатантів, яка входить в засяг ЗУАДК, але має також свою власну Контрольну Комісію, як також Дитячого Садка у Филаделфії.

Оборот за останніх 15 місяців становив	дол. 177,438.68
Прибутки, що їх дістала централя у Филаделфії	140,341.33
Видатки за той час	149,493.97
Дефіцит за означений термін	9,127.64
У банках готівкою і бондами знаходилося на день 31го грудня мин. року	47,951.90
На нинішний день ця квота менша зворотом Женеві (ICEM) на конто боргу за транспортацію	11,536.25
Готівки й бондів на нинішний день	36,415.65

До наведених квот треба додати такі ближчі пояснення, які важливі для з'ясування фінансового стану ЗУАДК і його можливостей праці на майбутнє:

На прибутки ЗУАДК з українських джерел склалися

членські внески за 15 місяців в сумі	4.676,55
та пожертви, в тому числі Коляда і Писанка, разом	24.415.24

Контрольна Комісія звертає увагу на величезну диспропорцію поміж приходами ЗУАДК з українських джерел і не-українських, при чому під не-українськими джерелами треба розуміти такі прибутки:

Харчі від американського уряду з т. зв. сарплес, на круглу квоту	60,000.00
ЮССЕП	7,000.00
ICEM	6.075.00
Зокрема ЮССЕП передав безпосередньо до станиць Европейського Представництва в нім. марках 634.361.10, що в приблизному перерахуванні становить кругло	125,000.00
та готівкою в долярах	18,053.44
Видатки ЗУАДК на допомогу були разом на квоту	100,813.30
Видатки на платні в централі становили разом	5,295.00
Видатки на платні в Европейськім Відділі, незалежно від платень тамошніх службовиків безпосередньо від ЮССЕП	24,835.54

Контрольна Комісія стверджує, що зв'язки ЗУАДК з міжнародними й американськими чинниками, отримувана від них допомога та конечність ведення через те і посилено кореспонденції і спеціяльної скомплікованої рахунковости вимагає такого апарату, який обходиться в централі мінімальними службовицькими силами — повноденних працівників включно з особою Президента ЗУАДК, 5 осіб та 1 особа з частинною працею, плюс одна службовичка в Ню Йорку, яка обслуговує таможній Відділ, разом 7 осіб.

В Европі існує плинне число службовиків, між 20 до 30 величезна більшість на кошт ЮССЕП-у. Контрольна Комісія погоджується з думкою Президента, висловленою в його звідомленні, що без чужинецької допомоги ЗУАДК не міг би був існувати в тому вигляді, в якому він існував і діяв.

Контрольна Комісія зокрема підкреслює дуже важливу дебату над можливостями заощаджень в позиціях, що не торкаються безпосередньої допомоги і найконечнішого апарату. На підставі перегляду звідомлень Европейського Представництва, листування між централею і европейськими директором і протоколів Екзекутиви, Контрольна Комісія стверджує з жалем, що між Централею та европейським представництвом нема такої гармонійної співпраці, як це необхідно для добра нашої установи. Контрольна Комісія вважає, що цю проблему Екзекутива повинна розв'язати в найкоротшому часі. Не піддаючи в сумнів доброї волі европейського директора, ані тим більше його службовицького персоналу, Контрольна Комісія, на жаль, ствердила брак специфікації у видаткуванні дуже поважних квот, зазначених у звідомленні з Европейського Представництва. Контрольна Комісія, зазначуючи конечність докладної специфікації у фінансових звідомленнях на майбутнє, не квестіонує правдивости поданих в тому звідомленні загальних квот.

Контрольна Комісія зокрема підкреслює дуже важливу справу задовження ЗУАДК перед ICEM на величезну квоту дол. 121,435.25 на день 30 грудня мин. року, і мінімальний вплив від довжників ЗУАДК з-поміж новоприбулих за законом РРА до цього часу на квоту тільки дол. 18,410.88

Контрольна Комісія, ствердивши правильність діловодства і загальної господарки централі в межах її можливостей, ставить внесок на признання довір'я (абсолюторії) президентові ЗУАДК і всім членам Екзекутиви.

О. Загродський; Василь Довгань; Катерина Пелешок; Іван Кедрин-Рудницький; Роман Слободян

„КЕМП КІЛМЕР"

у стейті Ню Джерзі, — центральний табір для нових мадярських переселенців, в якому ЗУАДК мав свою станицю для приймання втікачів, українців з Закарпаття. На світлині ліворуч, між двома панями, Президент ЗУАДК, д-р Володимир Ґалан, праворуч, перший скраю, голова Мадярського Допомогового Комітету д-р Аверел Ансел, при великій таблиці — представник ЗУАДК в тому таборі, Микола Вайда. Всі три пані з Мадярського Комітету.

ШУКАЮТЬ РІДНИХ

20,764 Петро Левченко племінницю Тамару Рапота з Харківщини.

20,765 Л. Седрик родину Стефана Прискоряка, що прибула до ЗДА в 1940 р.

20,766 Кісилевич односельчан із села Берегів, повіт Новий Самбір, Петра Верхолу, Михайла Лободяк, Осипу (Роґуцька) Черник, Андрія Савдик.

20,767 П. Онищук брата Євзевія Онищука із села Кліводині, Буковина.

20,768 Станислав Мельниченко стрийка Дмитра Кендзерського, який до війни жив в Ню Йорку. До ЗДА прибув перед першою світовою війною зі Зуковець, пов. Зборів.

20,769 Антоніна Бичек (Бучинська) з Польщі брата Йосифа Бучинського з села Ковпин, пов. Броди.

20,770 Василь Шишка з Франції Стефана Батюк, сина Гриця зі села Станиславчика, пов. Броди.

20,771 Софія Радомська сестру Кароліну (Радомску) Шурко, яка має перебувати в Ню Йорку.

20,772 Василь Кучер з Австралії Стефана Благого, який еміґрував до ЗДА з Німеччини.

20,773 В. Шишута земляків Александра Капітанчук і Захара Рудь, які в 1948 р. переїхали з Англії до ЗДА.

20,774 Франц Шеленберґ з України рідних Ґертруду, Кляру, Катерину, Лену, Марію, Лізу і Корнеля Шеленберґ, які виїхали зі Запорожжя, Україна і в 1943 році знаходилися в Німеччині, звідки мали еміґрувати до Параґваю.

20,775 Антоніна Городиська-Богуславська панію Оленку Арделян-Глібович.

20,776 Стефан Федюк, син Василя із села Сенків, пов. Заліщики стриєчного брата Йосифа Когут.

20,777 Ігор Дерека Івана Курченка з Просян, Україна.

20,778 Іван Невмерицький Тихона Алексієва Мужаровського і Миколу Тихоновича Мужаровського, уродж. в селі Госівка, який виїхав до ЗДА в 1928 р.

20,779 Петро Шевчук з Арґентини приятеля Григорія Тарасюк, який еміґрував в 1951 р. з Бельгії до ЗДА.

20,780 Володимир Лялік вуйка (брата мами) Андрія Сава з села Рудовка, пов. Добромиль.

20,781 Юлія Качпарук із Судової Вишні своїх синів.

20,782 Іван Токар Михайла і Стефана Галайду, Михайла Бедрія з села Красне пов. Калуш і п. Стефана Юркова.

20,783 Теодор Сидор із села Покрівці, пов. Жидачів односельчан і знайомих.

20,784 Ізидор Голубець Теодора Яремія, родом з Борщева і Марусю Сеньків з дому Ціссельська з Золочева.

20,785 Стефан Масляний тету (сестру мами) Таньку Гучко з Терепча, пов. Сянік.

20,786 Андрій Вакленко родину Юхменко Олеся, Івана, Якова і Сашку.

20,787 Олена (Петранич) Кубрак брата Василя Петранича, який від 1942 р. перебував в Німеччині.

20,788 М. Гошій брата Василя Гошій, уродж. 1924 р. в с. Кривотули Нові, пов. Станиславів.

20,789 Людмила і Іван Горенко родину Олексу і Анну Ткачук і Костя Кісиля.

ЗУАДК В ДІЇ

Нотатки з Пресової Конференції, що відбулась з нагоди Річних Загальних Зборів Дирекційної Ради 23 березня 1957 року у Филаделфії. Конференцію вів президент ЗУАДКомітету, д-р Володимир Ґалан.

Питання: Що було головною темою нарад Дирекційної Ради?

Відповідь: Наша тема все та ж сама. Допомога. Як видно з обширного звідомлення Управи ЗУАДКомітету для сьогоднішніх Дирекційних Зборів, головний натиск в останньому періоді був покладений на переселення. ЗУАДК діє, як офіційна допомогова аґенція і її напрям праці покривається з напрямними загальної Суспільної Служби, яка здобула такий поступ у світі. Головна засада допомоги згідно з напрямними Суспільної Служби — це допомога людині стануги повновартісною людиною в суспільстві, чи — як це популярно кажемо — станути на ноги. А яка краща дорога до того, як переселення до заморської заможної країни, де іміґрант знаходить приміщення, працю і повні можливості жити і заробити на життя.

Питання: Значить, переселення було головною формою допомоги ЗУАДКомітету?

Відповідь: ЗУАДК ставив головний натиск на переселення від початків свого існування, від 1944 року. Перша велика акція переселення відбулась на основі закону про Ді Пі з 1948 року.

Питання: Скільки українців переселив ЗУАДК в цій першій акції?

Відповідь: Кругло сорок тисяч українців. Вони всі вросли вже в американський ґрунт, здобули варстати праці, велика частина стала розмірно заможною, маючи власні доми, чи свої господарства і підприємства. Велика частина дістала змогу працювати за професією, як лікарі, інженери, викладачі. Ці нові поселенці вже теж у великій частині громадяни ЗДА. Та ЗУАДК допомагав теж у переселенні до інших заморських країн, як Канада, Арґентина й Австралія.

Питання: Які наслідки переселення на основі закону РРА-1953?

Відповідь: Закон для втікачів, званий Акт Допомоги Втікачам — РРА-1953 насправді призначив для еміґрантів-втікачів в загальному всього 45,000 віз. Ми плянували дістати для ЗУАДК максимально 5,000 віз. І цю суму ми здобули.

Питання: Значить, ЗУАДК в цій новій акції переселив 5,000 осіб?

Відповідь: Так! Всіх аплікантів, зареєстрованих в Европі, було понад 6,000 осіб. ЗУАДК виготовив три тисячі родинних ашурансів. У висліді круглo п'ять тисяч осіб дістали візи на ашуранси ЗУАДК.

Питання: Чи вони вже прибули до ЗДА?

Відповідь: Майже всі вони вже у ЗДА. Ще до кінця квітня йтимуть транспорти, але на них прибуде ще стокількадесят осіб.

Питання: Які труднощі були в цій переселенчій акції?

Відповідь: Найбільші труднощі цієї нової переселенчої акції — фінансові. Як відомо, в акції переселення Ді Пі кошти переселення оплачувала міжнародна організація IPO. В цій новій акції переселення апліканти зобов'язані самі покрити кошти переселення. Трудніше було теж дістати ашуранси.

Питання: Чи апліканти мусіли оплачувати кошти готівкою?

Відповідь: Ні. ЗУАДК, завдяки своїм зв'язкам з міжнародніми установами, добув змогу для своїх аплікантів дістати позички на покриття коштів переїзду через океан. Міждержавний Комітет для переселення з Европи, так званий ICEM з централею в Женеві дав кредит для ЗУАДК на цю ціль.

Питання: Яка запорука звороту позик?

Відповідь: Позики дані на довший час і можуть бути повернені місячними ратами. ЗУАДК дозволяє всім аплікантам сплачувати це задовження малими місячними ратами, але вони мусять бути систематичні. Теж і ЗУАДК розраховується з ICEM місячними сплатами. Апліканти підписують зобов'язання про повернення задовження і в більшості починають сплачувати його.

Питання: Як висока заборгованість ЗУАДКомітету в ICEM?

Відповідь: Як виходить із „Ситуаційного Рапорту ICEM на кінець грудня 1956 р." наша заборгованість перед цим комітетом є 143.792.50 долярів. За три місяці 1957 року прибуло кілкасот нових аплікантів, але ми перевели в тому часі кілька зворотних вплат.

Питання: Чи ця висока сума покриває всі кошти переїзду аплікантів?

Відповідь: Ні. ICEM позичив гроші на покриття коштів морського транспорту одної тисячі наших аплікантів.

Питання: А як справа з допомогою від ЮСЕП?

Відповідь: Допомогу від американської урядової аґенції ЮСЕП дістають ті, які підпали під вимоги цієї установи і перевели відповідну реєстрацію. Якщо йде про переселення, то з ґльобального числа аплікантів ЗУАДКомітету, одна третина користувалась допомогою ЮСЕП і мала оплачені кошти морського транспорту.

Питання: Як переходить поселення нових іміґрантів?

Відповідь: Взагальному поселення йде унормалізовано. Найлегша справа з тими аплікантами, які мають тут у ЗДА родини, чи близьких приятелів. Та в нас багато анонімових ашурансів, значить таких, які підписані в загальній громадській підписці ашурансів. В тому випадку вся опіка над новоприбулою родиною спадає на ЗУАДК, чи на відділи ЗУАДК в окремих місцевостях. В цій акції приймання новоприбулих співпрацюють із ЗУАДК деякі громади і парафії. В одному вийнятковому випадку, в якому завинив занадто ліберальний підхід нашого представництва в Німеччині, чи пак факт обманення його, вийшла тут неприємність і треба було відіслати одну родину назад до Німеччини.

Питання: Чи допомога ЗУАДК відноситься лише до Европи?

Відповідь: Ні: Раніше вся допомогова акція могла бути спрямована на Европу, тепер потрібно нам щораз більше розбудувати нашу Суспільну Службу на терені ЗДА. Ми вже від років маємо багато випадків, коли мусимо поспішати з допомогою. ЗУАДК веде дитячий садок. Зорганізував успішно дитячу літню оселю. Є поважні переговори з великими забезпеченевими організаціями створити дім для старших віком.

Питання: Чи це вплинуло на зменшення допомоги в Европі?

Відповідь: Трохи впливає, хоч не повинно впливати. Але вся справа в тому, що фонди дуже обмежені.

Питання: Як виглядала допомога в останньому році?

Відповідь: В останньому році ЗУАДК дістав ще приділ від американського уряду у формі так званого „серплесу", чи теж надвишки харчевих товарів, що їх віддано на допомогу для закордону. В попередньому від звітового, то значить у 1955 році ЗУАДК дістав цієї допомоги на 130.000 долярів. Але в 1956 році були два обмеження, які зразу змінили цю велику допомогу. Перша річ, це виключення товщу і масла з допомоги (серплесу). Зрозуміла річ, що після виключення цього найважливішого артикулу, допомога втратила на вартості. Прийшло до того, що самі апліканти сказали що — якщо нема товщу, тоді ця допомога для них не така важлива.

Питання: Скільки видано допомоги в 1956 році?

Відповідь: ЗУАДК передав для Німеччини допомогу у формі приділу „серплесу" на суму 60.000 долярів — це значить 360.000 фунтів харчів. Хоч цей приділ — це дар американського уряду, але за кошти розподілу, як теж і траспорту на терені Німеччини платить ЗУАДК. Крім того ЗУАДК вислав 4,000 КАРЕ пакетів, що дає суму 5,000 долярів з пересилкою. То ж і кошт допомоги у харчах в 1956 році був у висоті 70,000 долярів. З цієї допомоги користало в Німеччині округло 12,000 осіб. В тому поміч отримували дитячі літні табори і табори молоді.

Питання: Чи були інші форми допомоги?

Відповідь: ЗУАДК від років веде теж допомогу грошеву. Це перш за все забезпечення для достойної вдови по Головному Отаманові. Далі грошеву допомогу дістають українські науковці, які працюють для української культури. Хоч це дуже дрібна допомога, бо лише сім долярів у місяць для особи, але вона систематична і її виплачує ЗУАДК кожного місяця. Цих науковців, які дістають щомісячну поміч є понад 30, а це головно працівники НТШ у Сарсель, викладачі Українського Вільного Університету і УТГІ. Хоч і ставка мала, але у висліді це дає приблизно 5,000 долярів в рік. Окремо треба згадати про одноразові грошеві допомоги, також в ЗДА, наприклад, на закуп протез і т. п.

Питання: Преса писала про якісь непорозуміння з Европейським Представництвом. Чи вони на тлі допомоги?

Відповідь: Так. ЗУАДК розпоряджає дуже малими фондами, а потреби дуже великі. Не розуміють цього наші европейські працівники. Наше Европейське Представництво звичайно ставить вимоги про фонди і складає вину на централю, коли їх не дістає. У відношенні до централі воно стає на позиції „ми" і „ви", виступаючи нібито, як оборонець інтересів еміґрації, а не як репрезентант централі ЗУАДК, що повинен пояснювати спроможності централі. У 1956 році було приходу із членських вкладок і пожертв на допомогу 30,000 долярів. Як можна цією сумою оплатити мінімальний апарат і вести таку допомогу, яку треба б? Наші збірки не дають і половини суми на допомогу в харчах у Німеччині. Це і є головна причина для непорозуміння.

Питання: Та чи є можливість дістати більші фонди для ЗУАДК?

Відповідь: Є і це не дуже важко зробити. ЗУАДК постав, як центральне репрезентативне тіло об'єднаних всіх допомогових організацій і товариств на терені ЗДА. Щорічно подається офіційно до преси, що збірки Коляди і Писанки повністю призначені на допомогу. Але навіть ті, які ставлять підписи під таким оголошенням дозволяють, що їхні організації і товариства переводять збірки на власну руку і не лише не відсилають зібраних фондів на допомогову акцію ЗУАДК, але навіть не звітують перед громадою з цих зібраних фондів. Це і головна недостача нашої громадської акції.

Питання: Чи є вигляди для такої фактичної консолідації допомоги, не лише заявами, але і зібраними фондами?

Відповідь: Це залежить від громади і її провідників. Якщо громада зробить натиск, а провідники усвідомлять собі відповідальність нашої громади в ділянці харитативної діяльности, тоді зрозуміла річ, всі фонди, призначені на допомогу, були б передані ЗУАДКомітетові на допомогову акцію.

Питання: Чи є якісь спеціяльні побажання до преси?

Відповідь: Є в нас одно побажання і воно дуже велике — писати про ЗУАДК, писати про нашу харитативно-допомогову акцію правдиво і по громадськи.

ЗВІТ

з пожертв зложених у Злученому Українському Американському Допомоговому Комітеті у Филаделфії

За місяць жовтень 1956 року.

ДИСТРИКТ КОЛЮМБІЯ:
Вашингтон: Об'єднання Українців у Вашингтоні (Відд. УККА) $10.

ІЛЛІНОЙ:
Шікаго: „Самопоміч" Відд. у Шікаго $10; Стефан Слободян $15; Н. Тищенко $6; по $5: Іван Варан, О. Пончко.

МЕРИЛЕНД:
Куллен: Д-р Олександер і д-р Зоя Плітас $10.

МЕСАЧУЗЕТС:
Бостон: „СУМА" Відд. у Бостоні зібрав на „Писанку" $12. З них на листі ч. 12631 (збір. Петро Борисюк) зложили: Петро Час $2; по $1: Петро Борисюк, Володимир Гончар, Володимир Вачинський, Василь Музика, Григорій Чорній, Микола Рудик, Іван Шумляк, Михайло Томаш, Лев Височанський. Решта дрібними.

МІННЕСОТА:
Мінеаполіс: ООЧСУ Відд. ч. 19 зібрав на „Писанку" $10. На листі ч. 11673 зложили по $1: Гілярій Папіж, Микита Муха, Евстахій Яворський, Михайло Івасьkевич, Антін Загородний, Осип Бучек, Юрій Вдовиченко. На листі ч. 12665 по $1 зложили: Володимир Сас, Дмитро Мандибур. На листі ч. 11674 зложив Іван Машталір $1.

МІШІГЕН:
Дітройт: ОВВУА Відд. у Дітройті зібрав на „Писанку" $9.50. З них на листі ч. 11632 зложили по $1: П. Віланюк, Р. Дашкевич, С. Левкут, Р. Крохмалюк, Денис Несторович; решта дрібними. З. Шевчук $3.
Варрен: Олена Моторин $5.

НЮ ДЖЕРЗІ:
Віпані: УККА Відділ зібрав на „Писанку $17.3 них на листі ч. 12334 (Збір. Михайло Фанок) зложили: Василь Осадчук $2; по $1: М. М. Фанок, С. Візниця, М. Челяда, Ст. Козловський, Л. Руснак, Микола Шкред, Іван Ілемський, Степан Цвілюк, Іван Гелетий, Іван Доктерук, Юрій Вогославець, Дмитро Кіцак, Петро Зятик, Василь Дячук, Андрій Ружон.
Джерзі Сіті: Петро Дашко $5.
Нутлей: М. М. Стефанів $5.
Ню Бронсвик: УККА Відділ зібрав на „Писанку" $16, з них зложили: по $5: Олекса Галелюк, В. Тарнопільський; по $2: Іж. В. Котис, Павло Савка; по $1: В. Ціпа, Л. Ратич.
Трентон: Михайло Мартиненко $5.

НЮ ЙОРК:
Ню Йорк Сіті: Михайло Макар $20; Михайло Гупало $10 (Спец. призн. на харчові пакунки до Европи); Іван Кошарюк зложив $5; Теофіль Кулик $1, Ксеня Лазечко (спец. призн. на харчовий пакунок) $1.
Амстердам: УККА Відділ зібрав на „Писанку" $42. З них на листі ч. 12636 (збір. Йосиф Пащак) зложили по $2: Осип Пащак, Семен Гнатківський. На листі ч. 12637 (збір. Василь Яреминш) зложили по $2: Стефан Яреминш, Василь Яреминш; по $1: Іван Пастернак, П. Буцай, Петро Дворянин, Марія Вовнянка, В. Т.... (підпис нечіткий), Іван Макара, О. Дерещ, Володимир Криву́ляк, Д. Олійник, Н. Н., Антін Шийка, Семен Когут, Марта Паращук, Дмитро Пукало, Олекса Пристай, Іван Гриців, Роман Бабала, Василь Барабаш, Павло Телега, Михайло Могила, Т. Криуляк, С. Вибик, Т. Гапяк, Й. О. Вдовичин, Микола Андрухо́вський, Дмитро Римарук, Григорій Федоренчук, П. Стадник, д-р Йосиф Хрептовський, Т. Лаба, Володимир Вдовичин, Іван Желаско, Т. Федаш, М. Бабяк.
Елмайра: І. Горобець $3.
Бруклин: Іван Кошман $1.
Меррік: Іван Стриковський $5.
Рочестер: Дмитро Пліхта $5.

ОГАЙО:
Клівленд: По $5 зложили: М. Кігічак, Пелагія Фарила.
Лейквуд: Василь Сико $2.84.
Лорейн: Стефан Богун $1.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Алентавн: Марія Огородник $2.
Брістол: Павло Головчак $25.
Филаделфія: Розалія Обрізник $5.
$5: Іван Чопко $2.

ТЕКСАС:
Гюстон: Іван Іськів $10.

ДИСТРИКТ КОЛЮМБІЯ:
Вашингтон: Об'єднання Україн-

ців у Вашингтоні (від. УККА) $10.

ІЛЛІНОЙ:
Шікаго: „Самопоміч" Відділ у Шікаго $10, Стефан Слободян $15, Н. Тищенко $6; по $5: Іван Варан, О. Пончко.

МЕРИЛЕНД:
Куллен: д-р Олександер і д-р Зоя Плітас $10.

МЕСАЧУЗЕТС:
Бостон: СУМА Відд. у Бостоні зібрав на Писанку $12, з них на листі ч. 12631 (збирав Петро Борисюк) зложили: $2 Петро Час; по $1: Петро Борисюк, Володимир Гончар, Володимир Вачинський, Василь Музика, Григорій Чорній, Микола Рудик, Іван Шумляк, Михайло Томаш, Лев Височанський, Решта дрібними.

МІНЕСОТА:
Мінеаполіс: ООЧСУ Від. ч. 19 зібрав на Писанку $10, з них на листі ч. 11673 по $1 зложили: Гілярій Папіж, Микита Муха, Евстахій Яворський, Михайло Івасьkевич, Антін Загородний, Осип Бучек, Юрій Вдовиченко. На листі ч. 12665 по $1: Володимир Сас, Дмитро Мандибур; на листі ч. 11674 $1 зложив Іван Машталір.

МІШІГЕН:
Дітройт: ОВВУА Від. у Дітройті зібрав на Писанку $9.50, з того на листі ч. 11632 зложили по $1: П. Віланюк, Р. Дашкевич, С. Левкут, Р. Крохмалюк, Денис Несторович, решта дрібними; З. Шевчук $3.
Варрен: Олена Моторин $5.

НЮ ДЖЕРЗІ:
Віпані: УККА Відділ зібрав на Писанку $17, з того на листу ч. 12334 (збірав Михайло Фанок) зложили $2 Василь Осадчук; по $1: М. М. Фанок, С. Візниця, М. Челяда, Ст. Козловський, Л. Руснак, Микола Шкред, Іван Ілемський, Степан Цвілюк, Іван Гелетий, Іван Докторук, Юрій Вогославець, Дмитро Кіцак, Петро Зятик, Ваиль Дячук, Андрій Ружон.
Джерзі Сіті: Петро Дашко $5.
Нутлей: М. Стефанів $5.
Ню Брансвик: УККА Відділ зібрав на Писанку $16, з того зложили по $5: Олекса Галелюк, В. Тарнопільський; по $2: Іж. В. Котис, Павло Савка; по $1: В. Ціпа, Л. Ратич.
Трентон: Михайло Мартиненко $5.

НЮ ЙОРК:
Ню Йорк Сіті: Михайло Макар $20, Михайло Гупало $10 (спец. призн. на харчові пакунки до Европи), Іван Кошарюк $5, Теофіль Кулик $1, Ксеня Лазечко (спец. призн. на харчовий пакунок) $1.
Амстердам: УККА Відділ зібрав на Писанку $42, з них на листі ч. 12636 (збирав Йосиф Пащак) зложили по $2: Осип Пащак, Семен Гнатківський. На листі ч. 12637 (збирав Василь Яреминш) зложили по $2: Стефан Яреминш, Василь Яреминш; по $1: Іван Пастернак, П. Буцай, Петро Дворянин, Марія Вовнянка, В. Т.... (підпис нечіткий), Іван Макара, О. Дерещ, Володимир Криву́ляк, Д. Олійник, Н. Н., Антін Шийка, Семен Когут, Марта Паращук, Дмитро Пукало, Олекса Пристай, Іван Гриців, Роман Бабала, Василь Барабаш, Павло Телега, Михайло Могила, Т. Криуляк, С. Вибик, Т. Гапяк, Й. О. Вдовичин, Микола Андруховський, Дмитро Римарук, Григорій Федоренчук, П. Стадник, д-р Йосиф Хребтовський, Т. Лаба, Володимир Вдовичин, Іван Желаско, Т. Федаш, М. Бабяк.
Елмайра: І. Горобець $3.
Бруклин: Іван Кошман $1.
Меррік: Іван Стриковський $5.
Рочестер: Дмитро Пліхта $5.

ОГАЙО:
Клівленд: по $5: М. Кігічак, Пелагія Фарило.
Лейквуд: Василь Сико $2.84.
Лорейн: Стефан Богун $1.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Алентавн: Марія Огородник $2;
Брістол: Павло Головчак $25;
Филаделфія: Розалія Обрізник $5, Іван Чопко $2.

ТЕКСАС:
Гюстон: Іван Іськів $10.

За місяць листопад 1956 року

ІЛЛІНОЙ:
Шікаго: Т. Бондак, на ЗУАДК $10 і на Українських воєнних інвалідів $10, І. Колесник $5, Іван Щебльовський $1.

КОЛОРАДО:
Денвер: Юрко Кобрин $3.

КОНЕКТИКАТ:
Ню Гейвен: Андрій Допілка на інвалідів $10.
Теривил: Тома Колар $5.

МЕРИЛЕНД:
Болтимор: Анна Ящук $5.

МЕСАЧУЗЕТС:
Бостон: УККА на інвалідів $20.
Пітсфілд: по $1 на інвалідів: С. Стиран і М. Соколовська.

МІНЕСОТА:
Мінеаполіс: Татяна і Дмитро Яковські $10.
Ст. Пол: Федір Гунца $5.

МІШІГЕН:
Дітройт: Богдан Сторожук на інвалідів $3.
Гемтремк: Нік Горак на коляду $5.

НЮ ДЖЕРЗІ:
Менвил: УККА, збірка на Писанку на листу ч. 12339 $7, з них зложили: Йосиф Гречко $5, Ніколай Кікта $2, В. Бойко на інва-

лідів $1.
Наттлі: М. Стефанів на інвалідів $2.
Ньюарк: збірка, переслав М. Мосора $12 (замість квітів на могилу бл. п. Стефана Галь), подано окреме звідомлення до преси: Зенон Стефанів $10 (замість вінка на могилу бл. п. пор. УГА Михайла Давибіда, пожертва на інвалідів) $2.
Перт Амбой: Іван Ковалюк $10.
Трентон: по $5: Іван Шевчук, Микола Шевчук.

НЮ ЙОРК:
Ню Йорк Сіті: по $10: Роман Вілинський (коляда), Іван Кедир, Іван Кошарюк; по $5: Осип Налисник, А. Забігайло (коляда), Е. Лисняк (на інвалідів); по $2: В. Вриль; по $1: Д. Данильченко, Евген Кулиняк.
Амстердам: УККА, збірка на листі ч. 8391 $4, з них зложили по $1: Ярослав Дулиш (збирач), Мирослав Югрук, Іван Пилипів $2.
Бебілон: Укр. Правосл. Церква св. Петра й Павла $19.50 (збірка на Листопадові панахиді);
Елмайра: Григорій Левуш на Писанку 1956 $3 (дарунок 20 зіб. за травень 1956, де ім'я жертводавця помилково не подано), І. Горобець $3;
Іст Медов: по $5: Василь Кулік, Іван Шелюк;

Йонкерс: д-р Василь Кіналь $30 (замість квітів на могилу бл. п. Марти Візерканюк).
Когоус: Юліян Вачинський $5;
Латам: А. Качмар на інвалідів $10;
Кавнт Вернон, Д. Деменко $5;
Мидл Віледж: Іван Завадовський $10;
Рочестер: Відділ Укр. Допом. Комітету (переслав Р. Пристай) $45, які зібрано на листи ч. 5475, 7670, 7694, імена жертводавців подано у звіті за вересень 1956, Ілько Трищук $10, по $5: Йосиф Пороз, Михайло Мосюк, Олекса Дзус; Осип Вацинський $1;
Форест Гілз: С. Симяник $5.

ОГАЙО:
Клівленд: Григорій і Анастазія Ковч $10 (з них $5 на інвалідів);
Парма: Омелян Макогін $5;

ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Филаделфія: Наталія і Филарет Лукіянович $15 (з них $5 на інвалідів); по $5: Макар Каплисто.

За місяць грудень 1956 року

ВЕРМОНТ:
Рутленд: І. Кінаш $10;

ВІРДЖІНІЯ:
Річмонд: Іван Руденко $12 (з них $2 на коляду), Ян Бурлата $3 (коляда);

ВІСКАНСИН:
Баррон: д-р В. К. Вілецький на коляду $5;
Маршфілд: Іван Марак на коляду $5;
Плимут: Петро Качан $1;

Н. ДАКОТА:
Отіл: д-р Антін Жуковський (спец. призн.) $10;

ІЛЛІНОЙ:
Вестчестер: Йосиф Литвин на коляду $2;
Вокеган: Микола Качмарек $5;
Квінс Віледж: В. Герич на коляду $2;
Кол Сіті: д-р Роман П. Смук $20;
Шікаго: по $10: УНСоюз, Відділ ч.221, Г. Лозинський (з них $5 на коляду); Алекс Ковалів $5,47; по $5: Андрій Дідик, Михайло Костик (на коляду), П. Челюк, Ст. Козловський, Л. Руснак, Микола Шкред, Іван Ілемський, Степан Цвілюк, Іван Гелетий, Іван Докторук, Юрій Вогославець, Дмитро Кіцак, Петро Зятик, Вавиль Дячук, Андрій Ружон;
Джерзі Сіті: Петро Дашко $5;
Нутлей: М. Стефанів $5;
Ню Бранcвик: УККА Відділ зібрав на Писанку $16, з того зложили по $5: Олекса Галелюк, В. Тарнопільський; по $2: Іж. В. Котис, Павло Савка; по $1: В. Ціпа, Л. Ратич.
Трентон: Михайло Мартиненко $5.

ІНДІЯНА:
Гантінгтон: Антон Тарадайка на коляду $3;
Гері: Сабіна Ніжан на коляду $5;
Геммонд: Володимир Шевченко на коляду $3;
Іст Шікаго: Микола Гнатик на коляду $3;
Перу: на коляду: Пилип Медвідь $3, Михайло Козленко $2;

КАЛІФОРНІЯ:
Бельмонт: Панко Семків на коляду $5;

КЕНЗАС:
Кензас Сіті: „Українська Громада, збірка на коляду $17, з них на листу ч. 12328 зложили: по $3: Богдан Музика, Василь Федюн; по $2: Михайло Білик, Дмитро Єфемко, Марія Менкелева, Іван Брисский, Зиновій Гловяк; по $1: Лев Роздольський.

КОНЕКТИКАТ:
Гартфорд: Василь Грицина $20, І. Тесля $5;
Гос Коб: Еміль Житкевич (коляда, листа ч. 13671) $1;
Ню Брітен: УККА, збірка на Писанку 1956 $14.50, з них на листу ч. 12326 (збирач Стефан Перун) зложили: Мих. Шмайда $2; по $1: Володимир Гнева, Стефан Перун, Семен Глова, Петро Маслюк, Микола Савчук, Теодор Зборовський, Стефан Фаль, Осип Сич, Павло Тинн, Богдан Федорець, Микола Радович, Михайло Стаєюк; Іван Прийд $0,50;
Ню Гейвен: по $5: Вч. о. Теофіль Буценко, Андрій Допілка;

МЕРИЛЕНД:
Болтимор: Теодор Чорній на коляду $5;
Куллен: д-р М. Завальник з дружиною $10 (з них $5 на пожертва спец. призн.) д-р Олександер і д-р Зоя Плітас $5 на коляду $10;
Роял Овк: Подружжя О. Раковські на коляду $5;

МЕСАЧУЗЕТС:
Брімсфілд: Теодор Савчак на коляду $5;
Нюберипорт: Іван Буцяк на коляду $5;
Пітсфілд: С. Стиран $6;
Савт Дирфілд: Стефан Михайлишин, на коляду $2;
Тавнтон: Гнат Желізко $2;
Шелсі: Анастазія Різенко на коляду $10;

МІЗУРІ:
Шелбайн: Петро Кулиняк на коляду $5;

МІНЕСОТА:
Мінеаполіс: Укр. Правосл. Церква св. Юрія Переможця $11 (коляда), з них на листу ч. 112-18 (збирач о. Ст. Смолинсько) зложили: $5 д-р інж. Смолинсько; по $1: о. протосрей Андрій Кість, протодиякон Микола Бринь, Андрій Дацюк, Володимир Колісниченко, проф. Олександер Корсунський, Ольга Костюк, Любов Перчишина, інж. Антін Романенко, Ольга Хорольська; Андрій С. Азерслов на коляду $10, Укр. Правосл. Церква св. Миколая $5,10 (коляда), по $5: Іван Пшеничний, Олександра Пшенична, Микола Щербаненко, Юрій Чернецький, Роман Король $3;
Ст. Пол: Л. Грегорет на коляду $10, І. Білоус на коляду $5;

МІШІГЕН:
Дітройт: Укр. Правосл. Церква св. Покрови $26.46 (з них на коляду $16,46); по $10: ОДВУ, Відділ ч. 24, Лев Казісвич

ню, Стефан Новоженюк, д-р Т. Сенківський, Степан Слободян, Ілля Журжа (на „Шкільний фонд", листа ч. 01253); І. Петрович $2;
Едвардсвил: Іван Влищак $5;
Клифтон Гайтс: Володимир Вацикевич $10;
Копвель: Микола Дроботій: (на інвалідів) $2;
Линдора: Василь Гошва $3;
Менерс: Андрій Матвіїв $5;
Пітсбург: Ярослав Кубів $12 (замість квітів на могилу бл. п. Костя Маринюка), Іван Сапсай $1;
Честер: УНСоюз, Відділ ч.156 в Іст Честер $30 (з них $10 на українських ветеранів), Українська Амер. Ліга в Іст Честер $30 (з них $10 на українських ветеранів), Марія К. Пастушек $5;

ІНШІ КРАЇНИ:

ВЕНЕСУЕЛЯ:
Ело Гарціо: Роман Мандрусяк на залишенців $100;

них $5 коляда), д-р А. Задорожнич з родиною (замість квітів на могилу бл. п. Михайла Слосарчуки, пожертва спец. призн.), Олександер Кушик $7 (з них $2 коляда), по $5: С. Чухрак (коляда), Е. Хабала; Тома Чуник $1;
Понтіяк: по $5 на коляду: Теодор Марущак, Іван Скибицький;

НЮ ДЖЕРЗІ:
Байон: Василь Полтавець на коляду $4;
Вайнленд: Михайло Волощук на коляду $5;
Джерзі Сіті: по $10: УНСоюз Відділ ч. 25, УНСоюз Відділ 170;
Ірвінгтон: по $5: І. Пастух, Василь Грибик; Софія Хомич (коляда) $5;
Іст Струдсбург: Григорій Сижертва спец. призн.) $3.75;
Ліга Фелз: Йосиф Худоба $5;
Лонг Бренч: д-р І. Павлівський $10 (з них $5 на коляду);
Манвил: Василь Бойко $1;
Ньюарк: М. Зайцев $8 (з них $3 на коляду); по $5: Олекса Данчук (коляда) Павло Шевчук, д-р Т. Олесницький (пожертва спец. призн.) $2,50, К. Степовий на коляду $2, М. Чолій $1;
Перт Амбой: УНСоюз, Відділ ч. 155, збірка на інвалідів $43,50; по $5: Микола Степан, Д. Гальшука (коляда); по $1: В. Левкович, Ілько Сідун;
Пасейк: д-р В. А. Филипчак на коляду $10, І. Волкрис $1;
Петерсон: Юрій Лукащук на коляду $5;
Равей: В. Олійник $5;
Плейнсборо: Верта Рукович $1;
Трентон: Василь Панасенко $5;
Фордс: А. Харченко $15 (з них $5 на коляду);

НЮ ЙОРК:
Ню Йорк Сіті: по $10: „Броди-Лев", Т-во Українських Інженерів в Америці, Юрій Перемоцкий (на коляду); С. (нес.) коляда; Григорій Яремчук $15 (з них $5 на коляду); по $5: Павлина Коляда, Антін Грибик, Микола Білан (коляда), Іван Демків, Михайло Мартиненко (коляда), Іван Врублевський (коляда), Катерина Крупчин (коляда), Семен Бодемчук; по $3: Еміль Мушкевич (коляда), Семен Гуменюк, Іван Добровольський (коляда), Ізидор Івасюків (кол.), Лука Нагорний (кол.), Роман Скоробогатий (коляда), Яків Романюк (кол.), Михайло Федів (кол.); Володимир Гивел $1;
Асторія: Олена К. на коляду $2;
Бебилон: Павло Кізь на коляду $5;
Бофало: по $2 на коляду: Атанас Кобрин з дружиною, О. Павлик, Е. Заяць, М. Лозаї;
Бронкс: Михайло Лещишин на коляду $5;
Бруклин: по $10 на коляду: Мирон Зарицький, д-р В. Січинський; по $5: Анна Курило; по $3: Семен Пиронківський, Іван Кошман; по $2: А. Терещенко на коляду; по $1: Атанізій Жирук (спец. призн.), Марія Бумба;
Гадсон: Тома кастель на коляду $5;
Гастінгс: В. Савастюк на коляду $3, Марія Калина $1;
Гемпстед: Н. Н. $1;
Гіксвил: Пилип Татаринов на коляду $5;
Гленс Фолз: Іван Синявський і Марія Шинкар на коляду $2;
Гованда: Андрій Іванці $3;
Джексон Гайтс: В. Ривак $15, Елмайра: УНСоюз, Відділ ч. 311, збірка на інвалідів $17;
Елмайра Гайтс: С. Шевчук $1;
Ітака: Н. Небельський на коляду $2;
Йонкерс: д-р Василь Кіналь на коляду $20, Василь Подоляк $10, д-р Григорій Чвартацкий на коляду $5;
Калвертон: Марія Вівчар на коляду $5;
Лонг Айленд Сіті: Ірина і Андрій Волосенко на коляду $16;
Мидлтавн: д-р Всеволод С. Клуфас на коляду $5;
Огденбург: д-р Олег Болянський $1;
Шіксвил: К. Шандрушкевич на коляду $5;
Повкінсі: на коляду В. Д. $2, Алекс Лісовен $1;
Реґо Парк: С. Тураш $25;
Рочестер: УНСоюз, Відділ 437, Писанка 1956 $27,75, з них на листу ч. 12438 (збирав М. Малиновський) зложили: по $2: Михайло Малиновський, Роман Чорнобіль, Петро Бородій, Марія Холевчук; по $1: Ярослав Мудрий, Осип Кольцьо, Юрій Левицький, Василь Дідошак, Петро Вучинський, Мирослав Кутецький, Роман Тишовницький, Л. Ленкевич, д-р К. (підпис нечіткий), Андрій Харамбура, Дмитро Мельник, Іван Телега, Михайло Король, Дмитро Максимів, Нестор Червінський, Дмитро Горбусь, М. Крижанівський, Василь Сидор, Михайло (далі підпис нечіткий), решта дрібними; по $5: Василь Калуцький, Іван Калюжний, Олександер Бойко, Володимир Данич, Теодор Ваць на коляду $1;
В. Спільник $2, Микола Юхн-

Сентрал Іслип: д-р Р. Керницький на коляду $5;
Сиракюз: Теодор Волч на коляду $5;
Флашинг: на коляду В. Лотоцький де Велігост, Петро Шох з дружиною;
Ютіка: д-р Богдан Гарбовський на коляду $5;

ОГАЙО:
Клівленд: по $5 на коляду: Григорій Самійленко, І. Х., Дмитро Мачалаба, Олександра Мачалаба, Зиновія Ярош;
Лорейн: Іван Іляшицкий $1;
Кантон: д-р Михайло Яремишин на коляду $5;

ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Филаделфія: по $50 на коляду Євдокія Влавацька, Галина Зайкан; Богдан Онуферко $11 (з них на коляду $5, на інвалідів $5, та $1 спец. призн.); по $10: СУА Від. ч. 10, на коляду: д-р Михайло Мастицький, Михайло Володимир і Ярослава Галан, Микола й Іванна Кривопуск, Константин Ляшкевич, Подружжя А. Джмедик, Роман Петрожицький (листа ч. 14273), Михайло Кравчук (листа ч. 14331), Пік, на втікачів з Мадярщини д-р Олена Одрина; УНСоюз, Відділ ч. 430, збірка на інвалідів $7,50; по $5: Василь Яців, Макар Подгепа, Прокоп Осадца, Українська Церква св. Покрови, Федір Овсієнко, Стефанія Чорніта, Олекса Самійленко, Володимир Мілько, Олександер Вабин Віленський, на коляду: Наталія Котович, подружжя С. Гарбуз, Вч. о. Ярослав Пасічнишук, подружжя І. Одежинської, Михайло Лукавський, Юрій Акіюк; по $3: Іван Хапко, П. Садо (коляда), Люся Богдан (коляда), Наталія Вовк (коляда); по $2: на коляду Марія Струтинська, Л. Д., Орест Мартинович, Галина Царинник; по $1: С. Майковщук, Іван Дзівас (спец. призн.), Ева Цікало (на втікачів з Мадярщини); Парасковія Боднар на коляду $1.50;
Алентавн: Андрій Вітик з дружиною $1;
Амбридж: Дмитро Скрабут $1, Мартин Велей, коляда $2;
Арнольд: Теодор Филипс на коляду $5;
Бервик: Франко Киник на коляду $5;
Вайт Гевен: Анна Мельник на коляду $5;

Вейн: Семен Чалишев на коляду $5;
Боррен: А. Влих на коляду $2;
Данкенон: Андрій Копельок на коляду $5;
Істон: Андрій Векленко на коляду $4;
Карнегі: УНСоюз, Відділ ч. 481 ім. І. Франка $10 (на збіркову листу ч. 13272);
Клифтон Гейтс: В. Вацкевич $5;
Круи Лин: Марія Тимощук $1;
Ленкастер: Филип Бойко на коляду $2;
Менмнк: Павло Кучерявий $5;
Нантікок: Максим Савчук $1;
Нортгемптон: Василь Саюк на коляду $5, Лука Демчук на коляду $2;
Пітсбург: збірка на коляду (зібрав і переслав В. Шабатура $16, з них на листу зложили: Василь Шабатура $5; по $2: І. Ментинський, В. Ментинський, Львівський, Василь Стефанишин; по $1: Михайло Дуткевич, Нік Король, М. Вілецька, Фрейд Семко, Ева Футрик; Іван Фурсів на інвалідів $10, Чарльз Прох $7 (з них $2 на коляду), Іван Шиян $5;
Поставни: Данило Голінка на коляду $4;
Редингт: Павло Рубан $5;
Рейнолдсвил: Іван Шпак на коляду $10;
Сентрал Сіті: Павло Качур на коляду $5;
Скрентон: д-р Матвій Стахів $10;
Тейлор: Василь Гнус $5;
Фенiксвил: по $2: на коляду Микола Брик, Адам Криса;
Фулертон: Франко Івашко $10;
Честер: Марія К. Пастушек на коляду $5; по $1: Франко Гронковський, Василь Слонський;

ФЛОРИДА:
Аргайл: Йосиф Федасюк на коляду $5;
Маямі: СУА Відділ ч. 17 збірка на інвалідів $35,50;

ІНШІ КРАЇНИ:

КАНАДА:
Монтреаль, Квебек: „Рідна Школа" збірка на коляду $23,50 (на заклик п. Лесі Храпливі о вірш „Добре діло", для 6-тилітньої школи при осередку СУМ зложили на ялинку для українських дітей в Европі);

За місяць січень 1957 року

АЙОВА:
Айова Сіті: Михайло Гловяк на коляду $5;

АРКАНЗАС:
Берікил: Ярослав Михайлович $10 (з них $5 на коляду);

ВАШИНГТОН:
Сієтел: УНСоюз, Відділ ч. 496, коляда $48, з них на листу ч. 9054 зложили: Л. Киридюк $10; по $5: В. Сулима, М. Панченко, М. Демко; Грейк $4; по $3: І. Шевченко, В. Мельник, Струк, Д. Лукаш; по $2: Вреденбук, Підвісний, Вроницький; Гнис $1;

ВІРДЖІНІЯ:
Річмонд: О. Таран на коляду $5;

ВЕСТ ВІРДЖІНІЯ:
Вілінг: Г. Саган на коляду $2;

ДЕЛЕВЕР:
Вилмінгтон: Юлія Вілінська на коляду $1;

ДІСТРИКТ КОЛУМБІЯ:
Вашингтон: Д. Корбутяк на коляду $5;

ІЛЛІНОЙ:
Шікаго: Т. Боднар на коляду $15; по $10: Дмитро і Марія Вусин, Карло Малий, Микола Осовський (на коляду); по $5: Лев Шелевич, Михайло Бойко, СУА Відділ ч. 22, Йосиф Чучук, Остап і Ірена Держко, Степан Чучук, д-р П. Гриценяк, Іван Семчук, Марія Бурдин, Іван Великий, Стефан Гупало; на коляду: Микола Лещук, Роман Кашкевич, В. Єднораз, Денис Калюжний, В. Крична, П. Крисюк; збірка на коляду $6, зібрано в домі Вжечко замість святочних подарунків для дітей, переслав Н. Тищенко; по $3: Н. Тищенко, Володимир Гнатишин; по $2: Марія Гаврилів, Антон Квяткоський, Михайло Максимів, Юлія Дубецький; І. Бабій на коляду $1;
Вестчестер: Анна Дзенціоловська на коляду $5;
Гарвей: збірка на коляду на листу ч. 13565 $6 (збирав і переслав Н. Матвійчук), з них зложили: по $2 подружжя Коровлей; по $1: Н. Бобущак, Михайло Міленький, Нік Михайчук, подружжя Шеремета; Г. Новак 50 центів;
Джолієт: Ілько Горліак на коляду $5;
Енфілд: д-р Ілля Ткачук на коляду $5;
Іст Молін: Йосиф басараб на коляду $5;
Медісон: Г. Луцуняк на коляду $5, Юрій Коробій на коляду $2;

ІНДІЯНА:
Перу: на коляду Андрій Цігікало $8 (з них $3 на коляду) і також з невикористаного ашуранцу на переселення $23.80;
Савт Бенд: Богдан Гнатюк на коляду $5, Тома Тамків на коляду $2;

КАЛІФОРНІЯ:
Берклей: Ю. Мельникович на коляду $5;
Лос Анджелес: о. А. Д. Лимончено $7 (з них $2 на коляду);
Сан Дієго: д-р Богдан Осадца на коляду $5;
Сан Франсіско: по $10 на коляду (листа ч. 13347) $27 (зібрала і переслала Марія Влищак), з них зложили по $3: УНСоюз, Відділ ч. 486, СУА Відділ ч. 62; по $2: Я. М. Влищак, Микола Боцко, М. Гондюк, Зенон Жизномирський, Юрій Чато, О. Шишко; по $1: Дмитро Дучинський,

М. Жарський, В. Кульчицький, Богдан Морозовський; Е. Чабан на коляду $5;

КЕНТАКИ:
Луївіл: збірка на коляду (листа ч. 13501) $35 (зібрав і переслав О. Цибрівський), з них зложили по $5: О Цибрівський, І. Цибрівський, В. Дробоцький, В. Гурко, О. Катеринюк; по $3: М. Шарий, Борис Шарий, К. Шурин; по $1: Михайло Шарий, Г. К. Шепель, Захар Дутчак, Дмитро Пісецький (з Клівленду);

КОЛОРАДО:
Денвер: УККА, збірка на коляду (листа ч. 12837) $20.25 (збирали Корнель Крупський, Антін Перхач), з них зложили: Орест Колтунюк $5; по $2: м-р І. Вевенський, Осип Мотиюк; по $1: Григорій Бойко, Емілія Щира, Йосиф Цибух, Антін Перхач, Н. Н. (підпис нечіткий), Петро Ваташ, З. Оріщин, Томашівський, Корнель Крупський, решта дрібними;

КОНЕКТИКАТ:
Бріджпорт: УККА, збірка на коляду $212,50, з них на листу ч. 12841 зложили по $5: Онофрій Вайда, Василь Шап, Володимир Сумик, Іван Захарко, Богдан Гель, М. Шінкевич; по $3: Василь Слівінський, Дмитро Постоловський, Василь Пелещук, Андрій Підгубний, Микола Жолобко, Михайло Воловий, Андрій Гуль, Осип Кендзьор, Василь Ляхович, Василь Мурий, Стефан Тарасюк, Дмитро Олексюк, Роман Якимів, Євдокія Солончак, Стефан Пиців, Григорій Сокора, М. Михайлович, Йосиф Слівінський, Ярослав Федорович, Осип Понисевський; по $2: Стефан Гуменюк, Тарас Сливенський, Петро Волоний, Володимир Волоний, Юрій Дзбош, Михайло Заяць, Ярослав Шуминський, Марія Гавриш, Микита Васюк, Едвард Ройовський, Михайло Басараб, Михайло Ставинський, Осип Пендаківський, Теодор Красіцький; по $1: Олекса Каспрак; разом $116; на листу ч. 12842 зложили: по $5: Гаврило Руденко, Український Народний Дім, Дмитро Чернявський, Володимир Венгринович, Михайло Галкевич, УАСоюз, Відділ ч. 59, Укр. Робіт. Союз, Відділ ч. 30; по $4: Микола Іпатієв; по $3: Федір Говера, Михайло Мандрона, Іван Федунь, Іван Кривуцик, Василь Бабій, Микола Максимюк, Василь Заузляк, Кость Котило, Василь Шушкевич, Дмитро Вотвинський; по $2.50: Ві Дадкун; по $2: Володимир Шуст, Осип Фльонц, Іван Когут, Василь Кузьо, Володимир Сусла, Дмитро Сендзік, Василь Михалюк, Василь Фльонц, Іван Саїдак, Іван Ромах, Петро Комар, Стефан Бабій; по $1: Олекса Наконечний, Тимко Паламар, Гнат Воволович, Іван Козак; разом $96,50; Ф. Деревко на коляду $5;
Вілімантик: по $2 на коляду: Василь Курник, Василь Стефанишин;
Віндзор Локс: Н. Н. на коляду $5;
Гартфорд: Оксана Криворучко на коляду $10;
Ню Гейвен: УНСоюз, Відділ ч. 414 $10; по $5: Вч. о. Теофіль Буценко, Наталія Мартинюк (коляда);
Савт Порт: Петро Е. Дудко на коляду $5;
Стемфорд: збірка на коляду (листа ч. 13514 $15), з них зложили УНСоюз, Відділ ч.350; по $2: Гриць Слобода, О. Ерстенюк, д-р В. Палідвор; по $1: Михайло Сидяга, Дмитро Паладій, Фа-

дір Сломошинський, Павло Качалуба, М. Перепічка;

ЛУІЗІЯНА:
Ню Орлінс: Іван Зазуляк на коляду $10;

МЕРИЛЕНД:
Болтимор: А. Раставецький $5, Антін Траска на коляду $3, Марія Кецяк $1;
Пітсвил: П. Корженівський на коляду $2;

МЕСАЧУЗЕТС:
Лудлов: Іван Стерпак на коляду $5;
Нютон Сентер: Сергій Куниця на коляду $10;
Пітсфілд: УККА, Відділ на коляду $15;
Савт Бостон: Михайло Лозинський на коляду $5;
Спрінгфілд: Г. Мисишин на коляду $2;
Фол Рівер: Микола Чорний на коляду $5;

МІННЕСОТА:
Ст. Луїс: УНСоюз, Відділ ч. 373, Тов. Любов $10;

МІЗУРІ:
Мінеаполіс: СУА, Відділ ч. 16, збірка на коляду $61, з них на листу ч. 13190 зложили: д-р Паладичин $5, родина Дороцкий $4; по $3: О. Романовська, А. Мінкович, Галя Дроданюк, Іван Сингаївський, Віра Гончаренко; по $2: Богдан Гуцал, Петро Чупилко, Юрій Продаюк, Евстахій Дудар, В. Цюрпалойвич, О. Кривжанівська, Малицький, Іван Артим; по $1: Іван Кец, В. Пакулак, С. Дмитренко, Степаненко, М. Кучинський, В. Федорців, Валь Татьюк, Михайло Волчанський, Антін Сигерич, Кізик, Дмитро Татарин; Нік Прегар на коляду $25; по $5: Маркіл Гелецинський, А. Филипович, Михайло Коцюк, на коляду Олекса Пилипчук, С. Харчук на коляду $5;
Чізгом: УНСоюз, Відділ ч. 501, збірка на коляду $56.50, з них на листу ч. 13321 (збір. Іван Пундик) зложили: по $5: Марія Пундик, Іван Тимчишин, Евстахій Круць, Доменік Алеграція, Юлія Сорона; по $3: Олена Березюк, Петро Жеребко, Михайло Кер; по $2: Петро Лазорчак, Марія Мисик, Олена Гаванца, Микола Жупник, Іван Дребет, Анна Дребет, Анелізе Дребет, Ліда Мосинець, Антін Колодинський; по $1: Павло Кислочко, Майк Бабич, Федір Андрішин, Віра Кислочко, Григор Савинич; решта дрібними;

МІШІГЕН:
Бентон Гарбор: Михайло Кулинський на коляду $5;
Варрен: Петро Мотузів $3 (з них $3 на коляду);
Гемтремк: УККА, Відділ збірка на коляду $50 (переслав В. Тустанівський), з них зложили: по $10: Юрій Вранічак, Степан Цап, Юрій Вранійлівський, Стефан Процишин, Володимир Тустанівський; по $3: Йосафат Жук, Богдан Сторожук; по $5: Іван Капустін, Марія Заблоцька, Стефан Симківич, Володимир Дідушко, Александер Сеник, по $1: Ананій Нискончук, Борис Левченко, Олеся Левченко, Филип Кобель, Ядвига Кобель, Андрій Когут, Василь Білан, Андрій Вовк, О. Андрусяк; СУА, Відділ ч. 5 $10, Данило Рубаха на коляду $5;
Дітройт: по $10: Д. Шалопай, Іван Вілюс, Василь Вітвицький, Михайло Цап (з них $5 на коляду); Омелян Караненць з невикористаного ашуранцу на переселення $25; по $5: О. і М. Ляшкевич (замість квітів на могилу бл. п. Михайла Слосарчука), Федір Мироненко; по $2: Семен Макух;
Лансінг: В. Пітльованій на коляду $5;
Нюберг: д-р Олексій Банах з дружиною $15 (з них $5 на коляду);
Орчард Лейк: І. Процьків на коляду $5;
Роял Овк: Корнель Івасюк на коляду $5;
Флінт: Михайло Лихавлт на коляду $5;

МОНТАНА:
Скобей: Нік Чорнук з родиною на коляду $4;

НЕБРАСКА:
Омага: „Українська Громада", збірка на коляду $92.50, з них на листу ч. 12905 (збір. Василь Мушак) зложили: п. Столярський $3; по $2: Василь Мицак, Іван Воробець, Петро Грипко; по $1: Андрій Дуган, Семин Володар, Михайло Дуркалевич, Іван Даньків, М. Ставничий, В. Дидик, Д. Е. (підпис нечіткий), С. Ванас, С. Багрій, Стефан Ї, Петро Доцьо, М. Прось; на листу ч. 12906 (збір. М. Ярош) зложили: по $5: Данило Огородник, Іван Костів; по $3: Василь Гричка, Михайло Гошуляк, Володимир Продивус, Мирослав Ярош, Я. Сущук; по $2,50: Микола Долматов, Павло В. (підпис нечіткий), Іван Бачевський; по $2: Арсеній Рибчинський, М. Богуш, Олекса Дудалюк, Іван Козак, Михайло Депа, Дмитро Війтишин, Олена Чехут, Мирослав Кальба, Михайло Лобур, Е. Богачевський, Н. Н. (підпис нечіткий), Михайло Воробець; по $1: Теодор Опришко, С. Гошуляк, Дмитро Грисько, Іван Козак, Петро О. (підпис нечіткий), Олена Підвірна, Петро Гаврилюк, Теодор Ткачишин, Микола Назарук, Яр. В. (підпис нечіткий), Григорій Ткачук, Микола Монич;

НЮ ГЕМШИР:
Манчестер: Союз Українок Америки, Відділ ч. 42 $10;

НЮ ДЖЕРЗІ:
Баунд Брук: Г. Бобуш на коляду $5;
Вудбайн: Українська Громада, збірка коляда $20 (переслав Василь Лесів);
Гобокен: В. Федик на коляду $2;
Джерзі Сіті: УНСоюз, Відділ ч. 270 $10;
Елизабет: УККА, Відділ, збірка на коляду $390, з них на ли-

жили на листу ч. 12154 (збір. Іван Гриб): по $10: Сестриство „Любов", УНСоюз, Відділ ч. 37; Іван Богонюк $5; Іван Гриб $4; Юрій Маслій $3; по $2: Теодор Шарий, Йосип Майко, Анна Юрбасевич, Тарас Когут, Катерина Маслій, п. Табока, Йосип Маневський, п. Захарчук, Йосип Гвіздь; по $1: Степан Федаш, Михайло Нагірняк, п. Шара, Михайло Кохан, Лев Зварич, Василь Грущак, Іван Голій, Семен Карпа, Йосип Бордиш, Володимир Довжицький, Андрій Войтович, Іван Захаревич, Михайло Качар, Павло Качар, І. Миляновичі; на листу ч. 13601 (збирали Іван Іванюк, Михайло Луців): Стефан Недошитко $10; по $5: Іван Іванюк, Марія Сенькевич, Василь Солтівський, Володимир Федчишин, Микола Кіцанюк, Іван Стасюк; по $4: Іван Карпович; по $3: Михайло Гринишак, Петро Плат, Семен Каша; по $2: Петро Кукичак, Іван П. (підпис нечіткий), Михайло Луців, Іван Коритко, Іван Лівків, Іван Мудрий, Лев Русах, Михайло Магзір, Христина Вовняк, Володимир Юрченко, Іван Муха, Іван Мазун, Василь Салабай; по $1: Владислава Корницька, Петро Стромецький, Володимир Попов, Марія Стефура, С. Колодій, Ф. Кузмида, Андрій Кобила, Микола Горинь; на листу ч. 12155 (збір. Володимир Кван) зложили: В. Бойчук $20; по $5: В. Заблоцький, Іван Солтис, Павло Сташків, д-р Михайло Чессі, С. Г. (підпис нечіткий), п. Зарємба, Теодор Федун, Володимир Квас, К. та А. Гевко; по $3: Андрій Тищо, Григорій Український, Іван Пітим, Петро Ротач, Микола Купчак, Іван Йолянський, В. Ігнатів; по $2: Стефан Пограничний, Стефанія Лемага, Анна Козак, д-р Микола Шлемкевич, П. Шперул, Г. Боднар, В. Яворський, Волтер Макара; по $1: д-р Мосора; на листу ч. 13169 (збір. Ілько Мельник) зложили: по $5: п. Гуменний, Ілько Наболотний; по $3: Юрко Палій, С. Крехановський, П. Гнатюк; по $2: п. Забава, М. Крехолевський, Михайло Врода, Джордж П. (підпис нечіткий), Богдан Голда; по $1: Дж. Крукостер; по $1: Ілько Мельник; Мирон Пиковський; Роман Слободян $20; Михайло Сухоровський $10; по $5: Андрій Попелчак, Роман Левицький, Іван Левчик, Мирон Пинковський, Іван Іщенюк, Дмитро Гупа; по $3: Дмитро Керничний, Йосиф Вальчик, Михайло Хитра, Петро Якимович, Михайло Процак, Іван Качурик, Роман Яськів, Гнат Хоркавців; по $2: Теодор Лупин, Іван Кобосовський, Володимир Маковський, Едмунд Юхневіцьоке, Роман Чапельський, Стефан Магмет, Іван Подільчук; по $1.50: Михайл Вальчик; по $1: Володимир Кривошея, Йосиф Ілецький, Михайло Лебой, Теодор Федиш, Вілівім Гериля, Юрій Сенчів, Катерина Козак, Іван Каліцун, Анна Процак, Ілля Боднар, Василь Гардзбовський, Василь Ворона, Марія Рой, Юлія Стемфорд, Микола Волошинович; Стефан Суддя 50 центів;
Іст Оренж: Йосиф Вілоган на коляду $15;
Кемден: Відділ УККА, збірка на коляду, на листу ч. 12911 (збір. Микола Рибчик) $74, з них зложили: п. Калашник $10; по $5: Микола Ремез, Микола Рибчук, Петро Гаєвський, Іван Строчак, Микола Рудницький, Теофіль Мульскевич, Володимир Терлецький, Н. Н., Степан Палазов; по $2: Юрко Палійчук, д-р Іван Лазор, Микола Лапічка, Михайло Ковалевський, Роман Семків; по $1: Роман Гаванда, Василь Тарапон, Катерина Плескан, Софрон Гардюк, Микола Саламаха, Василь Федорчак; Пилип Топерзер; на листу ч. 12913 (збір. Орест Лазор) $26; з них зложили: по $5: Михайло Нехведа, Н. Міюш; по $2: М. Чечель, С. Чепенюк, Н. Пилюк, С. Галда, Осип Яворський; по $1: Михайло Мельник, В. Андрушко, І. Сеник, Я. Мазепа, Петро Завойський, Т. Завойська;
Кліфтон: Теодор Москаль на коляду $2;
Манвил: Василь Бойко на коляду $1;
Ньюарк: Богдан Стефанович $10; по $5: Стефан Бойків, М. Обещишин, М. Пешеван; Віктор Іващенко $3; К. І. Іванчук $2;
Перт Амбой: Степан Грабар на коляду $5;
Пасейк: Микола Легедза на коляду $5;
Плейнфілд: УНСоюз, Тов. ім. І. Франка на коляду $35;
Равей: Орест Петеш на коляду $5;
Скач Пленз: Андрій Когут на коляду $2;
Трентон: Іван Підгубний $5;
Фордс: Юрій Карач $5;

НЮ ЙОРК:
Ню Йорк Сіті: „Арка" на коляду $25; Теодозій і Антоніна Кушнір $12 (з них $2 на коляду); по $10: „Провидіння", Відділ ч. 10, та на коляду: Теодор Вовчина, Нік Головай, Катерина Дроздик, В. Ставинський, Н. Ковбасюк; по $5: Франк Вебер, Микола Білан, Іван Ю.(?) на коляду: Петро і Анна Бурик, Е. Лисняк; по $3 на коляду: Г. Білоус, Микола Турчин; по $2: Павлина Котлярчик, Теофіль Кулик, Іван Іващишин, Теодор Спортон; по $1 на коляду: Іван Ханко, Стефан Демчишин, Ольга Наливайко (спец. призн.);
Асторія: збірка на коляду $35 (переслав Іван Сидор);
Бебілон: д-р Н. Кузьмович на коляду $5;
Бінгемтон: Ярослав і Люба Федів на коляду $10;
Бофало: по $5 на коляду: М. Стецьків;
Бруклин: Укр. Роб. Союз, Відділ ч. 2 „Укр. Козаки" $25 (з них $15 на коляду); Дарія Петрина на коляду $10; по $5 на коляду: Теодозія Шлапак, Іван Вішко, Кость Миронюк, Пилип Савчишин, Стефанія Слюсар, Петро Самойлів; Марія Бумба на коляду $5;
Веппінгер Фолз: Н. Данильчена на коляду $10;

Гадсон: Ф. Бородієвич $1;
Гастінгс он Гадсон: А. Сеньківський на коляду $2;
Гіксвил: по $2 на коляду: Іван Генка, В. Горин;
Гоупсвел Джакш: А. і М. Королик на коляду $5;
Елмайра: Григорій Левуш на коляду $5;
Елмгурст: Л. Ленчук $5;
Йонкерс: Василь Мудрий $10 (з них $5 на коляду);
Кергонксон: Іван Дерик на коляду $15;
Коговс: УККА збірка на коляду $113, з них на листу ч. 13168 зложили: по $2: п. Поптанич; по $1: Петро Кавка, В. Драмбэ, Григорій Ковита, Іван Гоїн, Стефан Бездих, Іван Грицковин, П. І. Трицінський, Ева Колтко, Анна Джамба, п. Білас, Іван К. (підпис нечіткий), М. Гавришко, М. Лесюк, п. Пилипець, п. Дума, п. Омецінський, Богдан Каба, Іван Ротко, Марія Бабяк, Андрій Бабяк, Анна Янишак, п-і Вілінська, В. Вілінський, К. Масенаш, Іван Вілінський, Павло Бойко, п. Сташко, п. Ста.. (підпис нечіткий), Микола Пуняк, В. Т. Шечан, Стефан Шпак, Михайло Палька, Михайло Дунко, Іван Гавран, Параска Глушко, Альберт Бабяк, Павло Ропіцький, Петро Ропіцький, Стефан Ропіцький; решта дрібними листу ч. 12966 зложили: по $2: Петро Бачинський, Степан Гарбач, Павло Стецюк, Василь Левицький, М. Крушельницький, Йосиф Білинський; по $1.50: Роман Галькевич; по $1: Маланія Дерлиця, Юліян Бачинський, Соня Р. (підпис нечіткий), Уляна Черпак, В. Стадник, Роман Мацюк, Стефан Галібей, В. Люблянецький, Т. Ракочі, І. Зальопаний, В. Семенович, Варвара Фіялка, Василь Гофошо, п. Вівчар; збирав Роман Мацюк; на листу ч. 13307 зложили: по $2.50: п. Пискор; по $2: Василь Сташко, п. Гураш, п. Мазур, п. Чайківський, п. Дрогомирецький, Йосиф Джамба, п. Кінаш, п. Павлів; по $1: п. Микліч, Д. Дивний, п. Копча, п. Москалик, Василь Дипотат, п. Мирешко, п. Нгумник, п. Лопух, п. Скоренький, Петро Джамба; збирав Євген Кушнір; на листу ч. 13167 зложили: по $2: Г. Недільський, Г. Кушнір, Петро Ракочі, Василь Кушнір; по $1: Марія Лозинська, Теодор Сорока, І. Кривінський, М. (підпис нечіткий), Дмитро Мричко; збирав Я. Білас; Анастазія Вербицька на коляду $5;
Лонг Айленд Сіті: по $5: на коляду замість різдвяних подарунків дітям подружжя Добрянських, подружжя Панаси;
Мідл Віледж: Іван Завадивський на коляду $5;
Мідлтавн: Всеволод С. Клуфас на коляду $5;
Обери: на коляду Іван Начольник $3. Володимир Ракуш $2;
Річмонд Гілз: С. Данилевич на коляду $5;
Рочестер: по $10: Укр. Допомоговий Комітет, Михайло Снігур та на коляду А. Кецько; по $5: Ілько Трицук (коляда), Петро Сірик, Василь Тіліженко; Р. Домбчевський на коляду $2;
Сиракюз: збірка на коляду (переслав Тихон Трускало) $7, Михайло Когут на коляду $2;
Стетен Айленд: Теодор Гуль на коляду $10;
Форест Гілз: С. Сімянюк на коляду $3;
Фултон: А. Буско на коляду $2;
Ютика: В. Кошман на коляду $5;

ОГАЙО:

Кентон: УККА, збірка на коляду $93.50, з них на листу ч. 12987 зложили: д-р В. Панасюк $10; по $5: Остап Панчишин, д-р Домбчевський, Федір Бійчук; по $3: Іван Фінковят, Василь Печенюк, Володимир Волощук, Петро Захаревич, Іван Іваницький, Орест Прокоп, Стефан Ґудз, Михайло Бурий; по $2.50: Василь Содук, Дмитро Поліщук; по $2: Михайло Мельник, Володимир Опришко, Михайло Янович, Катерина Скубяк, Микола Сметанюк, Петро Бабич, Стефан Забінський, Богдан Маланій, Дмитро Головатий, Григорій Ільницький, Іван Олійник, Володимир Головатий, К. і М. Дрозда, Павло Миронович, Зенон Ромашний, Василь Коцюруба, Стефан Домчак, Василь Григорчук; по $1.50: Іван Демчишин; по $1: о. Боднар, Стефан Фур;
Клівленд: УНСоюз, Відділ ч. 336, Тов. „Сокіл", коляда $17, з них на листу ч. 13572 зложили: Товариство „Сокіл" $10; по $2: Григорій Степанек, Григорій Кісіль, Тимко Кальмук; по $1: Олекса Купчик; УНСоюз, Відділ ч. 240 $10, Ярослав Кравчук на коляду $10; по $5: на коляду: Петро Бойко, о. Л. Форостовський (листа ч. 14158), Д. Садівничий, Василь Жолнович; по $2.50: на коляду Теодат Школьник; по $2: на коляду: Микита Правник, В. Шишута; П. Ткачук $1;
Колумбус: Іван Шимків на коляду $2;
Лорейн: Дмитро Величко $5;
Перісбург: збірка коляди (зібрано серед парафіян Укр. Греко-Кат. Церкви св. Михаїла $65 (переслав М. Бобер);
Толідо: Петро Лаґола на коляду $5;

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Филаделфія: збірка на коляду (збир. Степан Рад) $84, з них на листу ч. 14323 зложили: по $5: Трофим Дацук, Томаш Котура; по $4: Никола Лютий; по $2: Степан Рад, М. Калита, Н. Н. (підпис нечіткий), М. Сосновський, Н. Н. (підпис нечіткий), Григорій Захарко, Филип Шиян, Юрій Мартищук, К. (підпис нечіткий), Стефан Зітинюк, Юрій Жук, Стефан П. (підпис нечіткий), І. Сорочанюк, Микола Мандич, Яків Никифорук, Д. (підпис нечіткий), Михаїл Максимов, Василь К. (підпис нечіткий), М. (підпис нечіткий), Володимир Одосій, М. Сапіга, Леонід Мороз, Василь Загасайло, Я. Бонцарівський; по $1: Дмитро Бойко, І. Свереда, Т. Горчаковський, Михайло Шалай, Іван Шарак, Дмитро Кіт, Н. Сідорчій, п. З. (підпис нечіткий), Іван Лойко, М. Ф. (підпис нечіткий), Клим Ковалишин, Александер О. (підпис нечіткий), Петро Низ, Н. Н. (підпис нечіткий), Н. Н. (підпис нечіткий), пані Сток, Майк Мороз, Н. Н. (підпис нечіткий), І. М. (підпис нечіткий), Вавиль Бугрин, С. Майхрович; решта дрібними; збірка на коляду (збирав і переслав М. Куриляк) $32.50, з них на листу ч. 13271 зложили: по $2: Михайло Куриляк, Євгенія Прохоренко, Стефан Заплатинський, Ф. Пінязь, п. Кулиняк, Богдан Кондра, Богдан Стецик; по $1.50: Володимир Пирський; по $1: Ярослав Масюк, Софія Шумська, Клементина М. Кульчицька, І. Н. Головінський, Володимир Козак, Зенон Завадович, п. Караман, Євген Козак, п. Кульчицький, М. Крупа, В. Мисько, М. Мізак, Михайло Цебак, Ярослав Гречко, О. Левицький, п. Матеєвич, Олекса Гранат; збірка на коляду (збирав і переслав Омилян Клос) $21, з них на листу ч. 14326 зложили: Осип і Марія Третяк; по $2: Осип Кадило, Марія Габля, д-р Т. Сеньківський, П. Циган, п. Репецький, Кап. С. Шрамченко, Омелян Клос; по $1: Н. Н. (підпис нечіткий), Д. Шабля; збірка на коляду (збирав і переслав Александер Яремко, Укр. Інформ. Бюро) $12, з них на листу ч. 14078 зложили: по $3: Александер Яремко, Анна Яремко; по $2: Микола Кузьмич; по $1: Сандра Яремко, Нуця Яремко, Дарія Яремко, Тома Яремко; по $10: Юрій і Оксана Артемишин, Френк Сібол (коляда), Микола Кузьмич (теж), Іван Костинюк (з них $5 коляда), Ольга Зуляк (теж), Марія Масляна (теж), Василь Чередарчук (теж); по $8: Федір Кресунь (з них $3 на коляду); збірка на коляду (збирав і переслав Я. Баглай) $7, з них на листу ч. 14333 зложили: Ярослав Баглай $5; по $1: Антін Шупка, Віра Чижик; Марія Стратенко $6 (з них $1 на коляду); по $5 зложили: о. Ярослав Пасічинський, Юрій Міженко, й на коляду: проф. Роман Савицький, Ірена А. Мельник, Іван Кривуша, Ізидор Жилавий, Микола Приходженко, Григорій Яцик, Роман Флюнт, Теодор Федусь, Осип Бадуляк, П. Чупрун, Ярослав Цюк, Микола Москаль, Степан Заплатинський, Ілярій Чучман, Мирослав Мак; ОДУМ збірка на коляду $4, з них на листу ч. 12481 зложили: по $1: Надія Филипова, Надія Терешенко, Юрій Іхтіярів, Іван Савчук; збирала Надія Терещенко; по $3 на коляду: д-р Юрій Мачук, Петро Мегик, Юлія Миколайська, Іван Дубіль, М. Субтельний на листу 14280; Теодор Курилець на коляду $2.32; по $2 на коляду: Іван Слюсаренко, Василь Колиняк, Микола Гула, Микола Савка, Іван Роздольський, Іван Скіра, Іван Белей, Олена Чехівська (з них $1 коляда та $1 спец. призначення), М. Зубик, Наталя Леочко, Йосиф Демчишин; по $1: С. Захарчук, Данило Лимаренко, Михайло Потучко, Федора Манойло, М. Березинський на листу ч. 14392;
Аліквіппа: Юліян Монастирський на коляду $2;
Амбридж: Василь Сеньків на коляду $5, Антон Устан $2;
Бентливил: УНСоюз, Відділ ч. 109 на коляду $10;
Вайт Гевен: Йосиф Медвець $1;
Вейн: Константин Масалітін $7 (з них $2 на коляду), Михайло Гойда на коляду $5;
Вест Істон: УНСоюз, Відділ ч. 137 $10;
Вілкіс Бар: Степан Ходновський на коляду $5;
Джанставн: Іван Яцинич на коляду $2;
Джанет: о. Петро Білон $5;
Дунканон: Роман Ворона на коляду $3;
Едістон: по $5: Василь Коцюба, Галина Коцюба, Ольга (остання на коляду);
Кінґстон: збірка на коляду $138 (з них 25 ц. пошт витрати), збирали Іван Блищак, Мирон Юреста, переслав Василь Стефурин, з них на листу ч.14285 зложили: по $10: Максим Дерелюк, Анастазія Цебрик; по $5: Василь Стефурин, Павло Слінець, Василь Шиш, Михайло Сильчак, Микола Івановський, Варвара Ґадзій; по $4: Гриць Михайлик; по $3: Мирон Юреста, Лаврентій Закревський; по $2.50: Розалія Славич, Гелена Славич; по $2: Андрій Волянський, Василь Федько, Павло Лужецький, Йосиф Волянський, Марія Меґа, Стефан Пітс, Антін Касько, Собек; по $1: Йосип Маслій, Гарольд Ярош, Василь Ярош, Іван Погурило, Стефан Волянський, Михайло Волянський, Йосип Волянський, Михайло Дубик, Іван Кацаба, Тимко Голабовський, Стефан Паращак, Михайло Цеплий, Ларі Цеплий, Іван Базалінський, Филип Мороз, Стефан Лужецький, Л. Іванчик, Іван Тейлер, Стефан Цебрик, Теодор Меґа, Дмитро Панченко, Юстина Запотіцька, Петро Занчак, Антін Шипуля, Олекса Фартух, Петро Заболотний, Річард Морфі, Стефан Калічава, Іван Цебрик, Анна Раад, Марія Маркович, Олекса Копік, Іван Кірічко, Імро Ванис, Павло Уґорсон, Андрій Віґан, Анна Мато, Гелена Солтисук, Дмитро Остапів, Олекса Ґозик, Анастазія Литвак, Петро Качмарський, Катерина Шмід, Марія Івенс, Волтер Лужецький, Стелла Меґалик, Дмитро Ораль, Тимко Ґавдан, Катерина Сусаґс, Фей Лукасевич, Іван Мурикан, Павло Ярош, Іван Линтон, Марія Залевська, Іван Крутий, Михайло Партика, п-і Партика;
Клаймер: Василь Гриб на коляду $5;
Кліфтон Гайтс: збірка на коляду (переслав Іван Швець $6, з них на листу ч. 13358 зложили: по $1: Осип Саноцький, Теодор Шагинський, Іван Федірко, Іван Швець, Михайло Ґлова, Волтер Вацкевич; збирав Мих. Ґлова;
Ленкастер: Василь Дзюнка на коляду $5;
Ню Оксфорд: Євген і Людмила Стожик $6 (з них $1 на коляду);
Ортанна: Аполлон Трембов на коляду $5;
Пенсбург: Теофіль Равлюк на коляду $2;
Питсбург: Олекса Гаврилюк $7, Марія Антончак $5;
Ренкін: збірка на коляду (збир. і переслав М. Щур) $5, з них зложили: Микола, Анна і Розалія Щур; по $1: Федір Семко, Розалія П. Крес;
Своєрвил: Павло Сліпець на коляду $2;
Слісвил: Укр. Правосл. Церква на інвалідів $20;
Скрентон: Укр. Амер. Горожанський Клюб на коляду $5;
Фенісвил: Ататоль Самійленко $5;
Честер: на коляду Михайло Дрозд $5, Василь Вілянський $2;

РОВД АЙЛЕНД:

Вунсокет: Михайло Вітушинський на коляду $2;

ТЕКСАС:

Гюстон: Артемій Габдишин $15 (з них $5 на коляду);

ІНШІ КРАЇНИ:

КАНАДА:

Торонто, Онт. Ірена Дувало $25;

За місяць лютий 1957 року

ДЕЛАВЕР:

Вилмингтон: УККА, Відділ, Василь Дзюблик, листи чч. 12.862-63 $58.50, з них зложили по $5: інж. Василь Дзюблик, Петро й Ірена Щерба, Теодор і Катерина Глинянський, полк. Тимофій Шкарупа, Едвард Генсьоровський, Мирон Гаванко, Осип Бачинський, П. О. Желихівський, д-р Олег Слюзар; по $2: Іван Кравчук, Василь Маліборода, Р. Новосельський, Евстахій і Катерина Гусак, Михайло й Іванна Дицьо, Йосиф Рак, Григорій Косовський, Мах. Маср; по $1: Яр. Кушнір, Іван Демко, Мирослав Скамай, Яр. Корженівський, Василь і Катерина Темеш, Дм. і Марія Волошин, Богдан і Віра Горванко, Йосиф Леньо, С. Мізін, А. Лелека, О. Ковальчук, П. Зеленко, Ю. Петраш, Стефан Рибачок, Семен Мітура; Теодор Стельмах на коляду $5, Микола Гладкий на коляду $2;

Н. ДАКОТА:

Бісмарк: д-р Антін Жуковський на коляду $5;

ІЛИНОЙ:

Шикаго: ОбВУА, Володимир Тимцюрак, $139, з чого на листу ч. 12715 зложили по $: Василь Ростун, Валентина Дзюбинська, Станислав Дмитренко, Стефан Тарасенко, Микола Ляшенко, Анатоль Лупань, Павло Коновал; На листу ч. 13121 зложили по $2: Михайло Гнатюк; по $1: Гр. Ярщняк, Ігнатій Кутько, Михайло Г., О. А. Явтушенко, Арсен Возняк, Врублівський, О. Балабан, П. Поліщук, М. Возниюк, П. Карашенко, Вас. Сабадаш, Гр. Передирій, А. Селезнівський, П. Фурак, Н. Н. безіменні (11 осіб $10.75). на листу ч. 13122 по $5: Ярослав Чернявський, Домашевський; по $2: Богдан і Анна Вілінські, Михайло Синило, Т. Г.; по $1: Іван Стефорук, Данило Завертайло, Галина Вумченко, Лев С., Іван Юрків, Григорій Карєска, В. Врашник, Петро Захарчук, Нік Вушний, Михайло Варан, Олена Мокра, Михайло Тищенко, Ковальчук, П. Пелипенко, Федоренко, Осим Кочан, Г. Шпак, Стефан Бойко, Дм. Кушніченко, Криворучко, Любов Лобачевська, Никифор Горбач, Юрій Теодорович, Олекса Бойко, Мих. Ткаченко, Т. Ткачук, Артющенко, Лука Ботвін, Яків Вюн, Заозірний, Завертайло, Ірена Лупино, Данилевський, В. Леп, решта дрібними; на листу ч. 13123 по $5: Микола Гудз, Стефан Куропась; по $3: Іван Шандровський, Богдан Тимцюрак; по $2: К. Л.; по $1: Григорій Шкребець, Амалія Дмитренко, П. Щеретюк, Василь Гріньковський, Дариш, П. Зінченко, В. Дзюбинська, Острошенко, Дмитро Карнаук, П. Довгань, Кат. Доманчук, Роман Лазуренко, Федір Пилипенко, Микола Лінник, Михайло Бов., Л. Олещук, Е. Лучій, Т. Огошинський, Ксеня Тимкевич, Микола Марків, П. Лоротко, М. Кувалик, Іван Білик, С. Попович, Е. Євтушенко, Іван Туршанович, С. Оборковський, Антін Віда, Іван Василевський, Люба Шандровська, Василь Ржевський, Стефан Передерій, Роман Несторович, С. Бачинський; ОбВУА, д-р Роман Гаванський листа ч. 12632 $11, з чого зложили по $5: Теодор Фрицин; по $1: Василь Зарницький, Василь С., Ярослав Войнаровський, Стефан Левкович, Михайло Голембйовський, Володимир Воловчук; УАСоюз, Відділ 176, Іван Фурґаль, листа ч. 13427 $14, з чого зложили по $2: Осип Несевич; по $1: Василь Желінка, Стефан Желінка, Павло Вомко, Михайло Лазука, І. Вучинський, И. Несевич, Н. Н., Григорій Чамко, Григ. Шпирналь, Іван Фурґаль, А. Макарий, Осип Васько; УНСоюз, Відділ ч. 301, Мих. Кришталь листа ч. 13543 $7 з чого зложили по $2: Василь Іващук, Михайло Кришталь; по $1: Микола Адамович, Петро Барвінов, Василь Доманчук; по $10 на коляду Степан Вук, Юхим Швайка; по $5: Микола Путовіт, Александер Дяченко; по $3: Микола Ляшенко; по $2: П. Малешик, Володимир Тимцюрак, І. Чемарда; по $1: Г. Лилипчук; УНСоюз, Відділ ч. 125, Іванна Подола, листа ч. 13356 $45; УНСоюз, Відділ ч. 125 чл. вкладка за 1957 р. $10;

ІНДІЯНА:

Гаммонд: УККА, Михайло Залуцький листи чч. 12876-77 $162, з чого зложили на коляду по $10: Антін Миленький, Родина Пелешенко; по $5: Михайло Миленький, Антін Солян, Стефан Їжак, Микола Возняк, Антін Грицак, Михайло Прокопцьо, Василь Кушнір, Данило Носик, Іван Максимчук, Василь Сцібайло, Дутчак, Теодор Дутчак, Михайло Залуцький; по $3: Стефан Пилипчак, Параска Дмитрак, Теодор Дзьоба, Володимир Гриб, Іван Кузенко, Михайло Урядко, Володимир Манзій, Михайло Білик, Василь Зайко, Дм. Білоцерковець, Кость Шкіль, Іван Усик; по $: Микола Миленький, Іван Миленький, Петро Залуцький, Василь Вантрея, Іван Вовків, Григорій Петрина, Михайло Бурлука, Петро Адамко, Стефан Васильовський, Чалій Мацінський, Льоринс Рудий, Теодор Бойчук, Осип Луцик; по $1: Василь Капецяк, Андрій Левус, Маркович, Іван Кошановський, Василь Мило, Сава Зварич, решта дрібними;
Гари: Микола Данко на коляду $5;

КАЛІФОРНІЯ:

Лос Енджелес: Відділ ОбВУА, кольда, сп. призначення на допомогу ген. Грекову $121.40;
Балдвін: Ілін Завянський на коляду $4;

КОНЕКТИКАТ:

Гартфорд: Б. Козак $5, Микола Москаль $2;
Вилімантик: Відділ УККА, Дм. Дмитришин, листа ч. 12860 $28.50, з чого зложили по $1: Мирон Дмитраш, Володимир Кріса, Іван Кульматицький, І. А. Назаревич, М. Чіпижак, І. Повалюк, Софія Коваль, І. Ярема, В. Шулевський, Ю. Тучкевич, П. Тепла, П. Л., І. Кічак, Степан Караната, Михайло Плеш, Михайло Янович, Ілія Мельник, Лукіян Дишка, Микола Олексин, Андрій Лібитчак, Петро Матонич, Василь Новинський, Софія Пасеча, П. Сихетім, Микола Фотен, Гарасим Бойчук, Андрій Федунь, решта дрібними;

МЕРИЛЕНД:

Балтимор: УНСоюз, Відділ ч. 55 Адам Ціздин, листа ч. 13355 $57.50, з чого зложили по $10: Відділ УНСоюзу ч. 55; по $5: Адам Ціздин; по $3: М. Макаревич, Матвій Бугай; по $2: Марія Шидфровська, Богдан Гулина, А. Лукіянчук, Петро Гавриш, Стефан Серединський, Анна Віленька, Богдан Гірняк; по $1: М. Стельмащук, Михайло Смоляк, Володко Гудима, В. Дмитренків, Володимир Блашків, Олекса Чикета, Юрій Мартин, Антін Хімяк, Антоніна Чайковська, Антін Кіндзеревич, Іван Грицьківський, Славко Теребух, Стельмах, Анна Джексон, Василь Верний, Петро Зазулин, Михайло Вендюк, Пилип Демчук, Михайло Гірняк, Ярослав Беднарюк, Іван Іванюк, Андрій Зейло; Йосиф Кулинич $1;

МЕСАЧЮЗЕТС:

Бостон: Пластприят, П. Николишин і Дм. Галонзка, листа ч. 12888-89 $51, з чого зложили по $2: Дмитро Галонзка, Микола Кисіль, Микола Щербанович, Богдан Смолинський; по $1: Михайло Кисіль, Петро Николишин, Яків Шегрин, Василь Музика, Іван К., Осип Шиманович, Степан Микитин, Володимир Гончар, Володимир Бачинський, Петро Струк, Іван Станчак, Петро Борисюк, Степан Сідлярчук, Володимир Федорів, Іван Назар, Станислав Берегулька, Дмитро Хомяк, Василь Стебницький, Лев Височанський, Григорій Фостун, Захарій Лось, Михайло Волощук, Григорій Варнич, Михайло Франківський, Володимир Нанурко, Володимир Тутка, Іван заяць, Василь Ворона, Микола Дзюбанюк, Стефан Коз, Іван Пещак, Микола Настин, Володимир Романюк, Володимир Варан, О. Пунко, М. Тимець, С. Панчишин, Д. Мельник, Д. Блачеміж, Михайло Чайківський, П. Тендицький; УПЦерква св. Андрея в Бостоні, коляда $53;
Брімсфілд: Теодор Санчук на коляду $5;
Ферврю: Василь Дикан на коляду $5, Катерина Ставяк на коляду $1;

МІННЕСОТА:

Мінеаполіс: ОДУМ, коляда $37.37: Дмитро і Татіяна Янковський $10, Семен Тотський $5, Михайло Хома $1;
Гопкінс: Андрій Гайдуков $10;
Ст. Павл: Лев Рудавський $2;

МІШІГЕН:

Дітройт: Осередок ЯУМА, І. Терлецький, листа ч. 12232 $13, з чого зложили по $2: І. Демчина, І. Терлецький, Г. Курилів, В.; по $1: С. Леськів, А. Ковальчик, І. Полатайко, Ф. Токарчук, М. Калинич; Відділ УЗХреста зложив $10; Українська Євангелицька Церква $10, Впр. о. Федір Білецький $5;
Флінт: УНДім, О. Мацак, листа ч. 12897-98 $68, з чого зложили по $5: О. Мащак; по $3: Д. Досій, М. Драґанчук, Т. Мацевко, І. Мельник, М. Пилипів, О. Пантелюк; по $2: І. Ханацький, М. Нагірний, Т. Квасницький, І. Гайдукевич, Р. Фодчук, Ю. Макогон, І. Левандовський, Д. Коєтинюк, Т. Кисілевич, В. Велагорський, С. Кравс, М. Камад, І. Пташник; по $1: о. Т. Вареха, А. Дух, Г. Доброміль, І. Герґель, І. Гермак, В. Жовтяк, С. Стефанів, О. Савка, Гр. Мозій, В. Чушак, С. Жук, І. Шумко, І. Бартків, М. Статива, В. Була, Т. Фещенко, І. Богайський, С. Миколаєнко, І. Пономаренко; М. Литвиненко но коляду $5;
Ґрейн Репідс: УПЦерква св. Андрія, Веч. Прот. В. Соколовський, листа ч. 10102 $53, з того зложили по $6: Михайло Петрівський; по $5: Прот. В. Соколовський, Василь Плетюк, Юлія Шерман, Петро Зботалів, Микола Отрешко-Арський; по $3: д-р Роман Верес, Стефан Рендюк; по $2: Антін Литвинчук, А. В., Яків Тарасенко; по $1: Іван Краківський, Іван Петрик, Микола Гадяцький, Лідія Гадяцька, А. Заскарчук, д-р Петро Чиж, Пранас Кестаускас, Володимир Захарчук, Марія Воронько, Віктор Сасюк;

МОНТАНА:

Бутте: Теодор Стельмах, листа ч. 12899 $7, з чого зложили: Теодор Стельмах $5, Микола Гладкий $2;

НЕБРАСКА:

Лінколн: УККА, В. Небесняк, листа ч. 12903 $38, з того зложили по $5: Михайло Каліта; по $3: Василь Небесняк по $2: Іван Бучинський, Прокіп Стахнович, Антін Лихогат, Роман Панасюк, Александер Кушнір, Володимир Плоский; по $1,50: Максим Озарів; по $1: Петро Вітковйч, Михайло Шальвіго, Дмитро Нитник, Іван Гутис, Михайло Пасіка, Іван Мануляк, Микола Шаповал, Гнат Стоцкий, Микола Дмитерко, Іван Зусько, Ілько Щербак, Василь Рибій, Левко Щербак, Ф. Купинський, Микола Мороз, Іван Павелко, Йосиф Ліщук;
Омага: Василь Гричка $1;

НЮ ДЖЕРЗІ:

Бриджтон: Ігнат Коваль $5;
Джерзі Сіти: Відділ УККА, Литвинка і Шаран, листа ч. 12922 $82, з чого зложили по $5: Марія Пахольчик, Данило Мадай, Василь Гавриляк, Михайло Ліснявський, Володимир Ган; по $3: Василь Хомяк, Катерина Філіс; по $2: Петро Палка, Стефан Білик, Василь Бридун, Йосиф Смоляк, Іван Батюк, Іван Загулькевич, Онисим Бойко, Іван Струк, Василь Куций, Стефан Дзядів, Володимир Кульчицький, Стефна Гнатишак, Ярослав Синко, Володимир Снігур, Ярослав Іваницький, Павло Гулькевич, Стефан Грибіняк, Микола Шеренета; по $1: Гнат Бачинський, Анастазія Лисак, Ващинський, Лев Лесій, Василь Панаківський, Іван Чапіст, Д. Глушаченко, Михайло Гринчак, М. Адамчак, Мирон Кучирій, Федь Давідовський, Василь Коричак, Роман Шпак, Іван Цегальницький, Роман Мадай; Відділ ООЧСУ ч. 12, В. Садівник і В. Плечун, листа ч. 12923 $118, з чого зложили по $10: Андрій Мазур; по $5: Стефа Кот, Богдан Турко, Вругер, Ф. Савчук; по $3: Меланія Савчук, М. Романів, Дмитро Гуменюк, Загарбинський, Ана Мандат, С. Гриця; по $2: І. Пашуляк, Френк Зарський, В. К., П. Кавочка, Іван Кавочка, Кисень, Дмитрів, Д. Миронко, С. Ладанай, Кузьма, Мирослав Яцусь, Ольга Кваєниця, Мялянович, Ференцевич, Іван Грабар, Врінґалевич, Отерманик, Завіцький, Хитрин, Іван Кіценюк, Анна Трент, Григорій Вура, Василь Будир, Василь Садівник, Василь Семус; по $1: Т. Заканич, Іван Бабяк, Марія Маріпалюк, С. Грина, Василь Бусюковський, Рудольф Лудзяк, Евстахій Федів, Іван Федів, Іван Федів, Михайло Іваницький, І. Налисник, Анна Трент, С. Чіпіль, Микола Микилишин, Маріян Волдичик, Мирон Федик, Богдан Федик; Відділ УККА, Шаран, Костик, Литвинка, листа ч. 12924 $62, з чого зложили по $7: Михайло Мацяк; по $5: Лев Кунч, Василь Варанек, Нік Нижанкович; по $3: Петро Цопек, Стефан Костів, С. Домарадський, П. Ляхоцький; по $2: Якуб Олсон, Михайло Баран, Дмитро Шпак, Василь Челак, Марта Чеґас, Адам Тізьо, Анна Пішко, Микола Кашуба, Александер Одоляк, Лев Семеняк, Ольга Сохан, В. Гіль, М. Пилипчак; по $1: Євген Котик, Катерина Ворна, Гутер, Петро Гавелко, Іван Грабар, Мстислав Галабурда, Микола Швед; Відділ УККА, В. Литвинка і П. Шаран, листа ч. 12925 $62, з того зложили по $5: Іван Ковальчук; по $4: Ілля Щуплак, Павло Суховацький; по $3: Марія Сокало, Василь Фероша, Антін Пельо; по $2: Лев Зенон, Стефан Островський, Іван Лазорко, Михайло Віпар, Марія Малек, Іван Муха, Тадей Дуланський, Михайло Мельник, Роза Гулькевич, Василь Гадевич, Марія Пельо, Григорій Іванів, Іван Ведмідь, Михайло Тізьо, Петро Костик; по $1: Ева Баранська, Михайло Швець, Василь Вох, Юрій Чорнега, П. Смотрич, Михайло Дзюбинський, Павло Пришляк, Михайло Васюта, Анатоль Ярема, Іван Водвод; Відділ УККА, Дм. Дидик і Микола Дзядів, листа ч. 12926 $67, з того зложили по $5: д-р Гр. Явний, Петро Гамза; по $3: И. П. Сокаль, А. Несвяченний, Іван Вірт; по $2: Дмитро Дидик, Юрко Давибіда, Стефан Максимяк, Тессі Міссіріс, Микола Дзядів, В. Цебенко, Мих. Тарапацький, Стефан Леуш, П. Цьолко, Ю. Цьолко, С. Ладахай, М. Романів, С. Мухин, Андрій Фесенко, Йосиф Тесленський, Н. Б., Василь Породько, Василь Гева; по $1: Іван Озорський, М. Г. Ярослав Іваницький, Михайло Голубець, Н. Починок, Марія Божанська, М. Лисак, С. Ференц, Б. Лисак, Р. Колева; УНСоюз, працівники, коляда, по $15: Дмитро Галичин, Гр. Герман; по $5: С. Курляк, М. Мілянич, В. Сохан; по $3: С. Вук, І. Вербяний, І. Козак, Д. Лапічак, М. Лисогір, С. Маґура, С. Соколишин, У. Явна; по$2: І. Волощук, М. Думанська, І. Кос, І. Левицька, Т. Лутвіняк, С. Риян, Р. Ференцевич;
Елізабет: Відділ СУА ч. 24, пані Ірена Левицька, коляда $22.50; В. Керничний $5;
Ірвінгтон: Д. Т. коляда $5, Петро Сороколіт $1;
Менвил: Українська Народна Поміч, Відділ 113, коляда $15;
Нюарк: д-р О. Утриско, листи ч. 12164 і 12165, коляда з Нюарку й Ірвінґтону $74, з того зложили по $5: Т. Бортник, М. Гнида, М. Завицький, Мих. Литвин, З. Стефанів; по $3: Т. Ґелемей, М. Плешкан; по $2: В. Гнатів, д-р В. Комаринський, В. Сімянців, д-р О. Утриско; по $1: І. Атаманець, Я. Вігун, Д. Бобелик, К. Воднарчук, В. Дорош, Ю. Дутка, П. Заболоцький, О. Загайкевич, д-р І. Карапінка, Т. Кордуба, В. Кузик, В. Куриляк, В. Мандюк, І. Марчук, Е. Мельничук, І. Настюк, Ю. Олесницький, М. Підгірний, А. Пітьо, Я. Пиндус, П. Решетило, В. Сак, С. Сенюта, В. Сидорович, І. Стринадюк, З. Терлецький, Д. Т., В. Ткач, Ю. Торбич, П. Цап, Е. Цибик, М. Шавала, Я. Яворський, д-р С. Явір; Братство при УПЦеркві св. Тройці, Д. Паненко, листа ч. 12166 $24, з того зложили по $2: С. Захода; по $1: А. Борисенко, І. Бурило, С. Буть, С. Важаківський, В. Іващенко, О. Лининс, І. Нагнибіда, Д. Паненко, І. Подлевський, П. Проскурня, В. Росинський, І. Скороход, К. Степовий, М. Стройник, Д. Ткаченко, А. Філімончук, М. Федчук, В. Фурсік, П. Шурковський, П. Щербина; Відділ „Самопоміч" $10;
Ню Бронсвік: Відділ УККА, коляда, листи чч. 12933 і 12934 $168.50, з того зложили по $10: І. Микитка; по $5: С. Дембіцький, Д. Демедюк, А. Галелюк, В. Гронь, П. Грабович, С. Глібовицький, М. Луцик, О. Подоляк, Н. Павлюк, Л. Ратич, М. Слободян, П. Савка, Н. Шиманський, Ю. Тарнавський; по $3: Ф. Грегар, Я. Гусар, Л. Матвіїшин, Я. Ощудляк, О. Танчак; по $250: О. Цісик, Н. Керда; по $2: С. Бойко, І. Бойко, І. Давидяк, Р. Федишин, М. Галата, М. Куцило, С. Котис, П. Литвин, М. Попів, Я. Паславський, О. Ратич, Н. Швагла, М. Василюк,; по $1: М. Вілас, Н. Волюх, Н. Фільнович, М. Гірняк, М. Головацький, І. Грегус, Т. Юрків, М. Костишин, И. Куцак, П. Коць, М. Кузьо, Н. Лисичка, Є. Миляк, Н. Мельник, Н. Мудрак, М. Михайлина, Т. Павлик, С. Сеник, П. Слявка, Н. Стойкевич, Н. Скульський, Р. Шутка, П. Шиманська, В. Тарнопільський, Н. Теребей, Н. Ушицький, Н. Зоря, Н. Н., П. Талан;
Пасейк: Іван Гомайчак $1;
Перт Амбой: Іван Шанда, коляда, $5;
Петерзон: Григорій Мокрусов $3;
Трентон: Михайло Мартиненко $5, Василь Кревсун $2;
Вінланд: Відділ УККА, коляда листа ч. 12916 $114, з того зложили по $10: Михайло Челяда; по $5: Степан Візниця, Юрій Богуславець, Петро Галаший, Стефан Козловський, Стефан Витвицький, Іван Гудюк, Василь Осадчук, Василь Зеделдяк, Олекса Василенко, Федір Німець, Марія Ничка; по $4: Іван Галапий,; по $3: Марія Захарків, Андрій Ружон, Михайло Топорович, Дмитро Забігач, Стефан Навроцький, Іван Докторук; по $2: Іван Івашко, Дмитро Макар, Юрій Макар, Микола Остапюк, Дмитро Кіцак, Андрій Кужик, Михайло Мацько, Микола Федчук, Павло Кусик; по $1: Марія Савицька, Марія Петрушка, Ліза Тора, Олекса Карлак, Олекса Таращак, Василь Корнюк, Михайло Мороз, Василь Корнюк;

НЮ ЙОРК:

Амстердам: Софія Месак, коляда, $4;
Асторія: Михайло Дикзей $10;
Бінгемтон: збірка коляди між парохіянами Української Католицької Церкви (зир. Павло Онацький і Василь Гірний $84, з того зложили по $5: Александер Смик, д-р Володимир Кокорудз, Михайло Захарків, Іван Іванейко; по $3: Володимир Шембель, Стефанія Євчук, Петро Шимко, Йосиф Байс, Євген Винник, д-р Ярослав Кокорудз; по $2: Василь Іваночко, Михаіл Гелетій, Йосиф Демчук, Іван Ропко, Володимир Хруник, Євген Курило, Іван Мороз, Роман Клананий, Кирило Хмилевський, Петро Добрянський, Василь Пригула, Василь Солонецький, Йосиф Чебеняк, Василь Слинко, Тома Руцький, Сташко Клачаний, Володимир Феданків, Остап Коропей, Павло Онацький, Василь Гірний; по $1: Юрій Кудик, Петро Мрочковський, Николай Ханас, Антін Феданко, Станіслав Матківський;
Бофало: Йосиф Лукевич коляда $5;
Бруклин: Г. Н. Мороз $2;
Ветервліт: Відділ УККА, Оксана Маселко, листа ч. 6418 $56, з того зложили по $3: Іван Карабін; по $2: Василь Терлецький, Лев Завіський, Михайло Демчар, Михайло Сенета, Семен Демчар, Роман Маселко, Іван Слободян; по $1: Василь Кошикар, Василь Ладориш, Петро Юрах, Василь Васильків, Анастазія Вовчко, Йосиф Розенберґер, Олекса Спяк, Петро Коцур, Аксентій Калафонда, Петро Демянчик, Алексій Феник, Іван Солтик, Захарій Зендра, Матвій Стасів, Аксентій Урбан, Яків Спяк, Стах Мочульський, Йосиф Чайковський, Павло Шевчик, Андрій Кріль, Іван Спяк, Александер Краснопольський, Василь Вовчак, Михайло Завінський, Стефан Ковальчик, Павло Кащак, Стефан Михальський, Михайло Дичко, Андрій Чурэ, Стефан Футулуйчик, Захарій Зендра, Володимир Михальський,, Іван Філяк, Мих. Кріль, Теодор Яхвяк, решта дрібними;
Геркімер: Українська Громада, Яр Сенишин, коляда, листа ч. 12969 $42, з того зложили по $5: Олекса Ангел, Василь Насипаний; по $3: Стефан Гатала, Василь Кашицький; по $2: Василь Ільницький, Михайло Бундик, Григорій Турський; по $1: О. Роман Качмарський, Іван Коваленко, Матвій Політило, Алекс Полянський, Михайло Політило, Йосиф Курць, Ілько Верещак, Іван Лесняк, Михайло Сагіт, Яків Євтушенко, Іван Луцишин, Іван Воласик, Калина Кодлюк, Дамян Кармалюк, Панас Ярош, Михайло Лисенко, Василь Рілецький, Агафія Німа, решта дрібними;
Елмайра: Іван Чопко, коляда, л. 13124 $10, з того зложили по $2: Іван Чопко; по $1: Павло Романишин, Йосиф Вільський, Михайло Дучій, Павло Німець, Николай Маґера, Іван Гуцул, Василь Костів, Володимир Сулима; І. Горобець $1;
Йонкерс: Василь Мудрий, листа ч. 12809 $10, того зложили по $2: Ярослава Мудра, Юліян Ревай, Віктор Приходько, Роман Олесницький; по $1: В. Шандор, Святослав Коцюба; Відділ ООЧСУ, мґр. Володимир Черевко, листи чч. 12975, 12976, 13237 $39, з того зложили по $5: В. Кіналь; по $2: Стефна Гаврилюк, Теодор Копій; по $1: Волод. Черевко, Д. Безкоровецький, Д. Малик, І. Фошоровський, М. Сидор, Стефан Гіль, Семен Ваницький, Іван Хомняк, Андрій Верхіяський, І. Генькович, В. Коцур, Петро Карась, Володимир Піцик, Іван Допша, Ільчишин, Теодор Михалюк, Петро Русинко, Василь Преґан, Анна Ризіо, Т. І., Василь Гавриляк, С. Ривак, Іван Пришляк, Йосиф Щур, Теодор Косубаль, Стефан Коцур, решта дрібними; Український Горожанський Клюб $25;
Лайм: Михайло Тростянський $2;
Ню Йорк: СУА, Відділ 1, Катерина Пелешок, листа 13181 $45, з того злжили по $10: СУА, Відділ 1, (членська вкладка 1957) і окремо на коляду; по $5: Марія Чарнецька, Катерина Пелешок, Катерина Дроздик; по $2: Марія Шкамбара, Марія Стефанів, Юлія Гомулицька; по $1: Марія Головей, Анна Михайлів, Іванна Венцаль, Катерина Дроздик; „ДОБРУС" сп. призначення $138; УНСоюз, Відділ 46. Ів Сквіртнянський, листа ч. 13315 $10, з того зложили по $4: УНС, Відділ 46; по $1: Іван Сквіртнянський, Михайло Цюньовський, Михайло Новосад, Михайло Генза, Микола Угорчак, Стефан Матчак; Стефан Кулик $15, Михайло Данилюк $10, Омелян Мушкевич $8, М. Фосінський $5, Василь Любіцький $5; Софія Роздольська $2; Анна Черніцька $1;
Рачестер: УПЦерква св. Марії коляда, листа 13582 $22, з того зложили по $2: П. Шабельник, Клеменко, Стеценко; по $1: П. Лихошерстові, Діловська, Шевченко, Корнієнко, Дига, Ликів, Лихошерстів, Шпета, Ковалюк, Ерстенюк, Кропивницький, Абраленко, Чернявська, Кл. Мельник, М. Бабюк, Гр. Мельник; Ів. Белей $5, Волосі Сімоні $5, Федір Карамушко $5, Володимир Карамушко $5, Дмитро Ерстенюк $13, Остап Ерстенюк $13, Тарас Ерстенюк $13;
Реґо Парк: Е. Ярош $5;
Ютика: УНСоюз, Відділ 484, Володимир Запаринюк, листа ч. 13330 $32, них зложили по $5: Володимир Запаринюк; по $2: Михайло Драгош, Іван Дибач; по $1: Іван Дзядик, Михайло Кучера, Василь Зима, Марія Коханець, Дмитро Федів, Михайло Дмитрів, Евген Кахкевич, Франко Фалінський, Василь Рабарський, Теодор Семеняк, Євген Нейпоранний, Стефан Самороз, Микола Худик, Стефан Гуцал, Григорій Іванишин, Володимир Кропельницький, Андрій Негович, Ярослав Лужний, Володимир Івасів, Іван Федоряк, Стефан Мельник, Федора Сенько, Михайло Козар;

ОГАЙО:

Кентон: В. Фінковят на коляду $1;
Клівленд: по $10: Дмитро Мачилаба, Александра Мачилаба, Зонюся Ярош, Ярослав Дзядик $2, Анна Подолянко $1;
Лорайн: Відділ УККА, збірка на коляду $300, з них зложили по $10: Дмитро Величко, Микола Єикута, д-р Роман Стеткевич; по $5: Стефан Гончарик, Юліян Волянюк, Омелян Лесюк, Павло Веда, Богдан Крайчик, Василь Кичун, Гари Медлак, Ів. Вашуцький, інж. Микола Пастернак, Юрко Пастернак, Борис Калюшник, Михайло Напора, В. Андріянович, Микола Трипиняк, Богдан Дейчаківський, Яків Рудяк, Василь Сикора, д-р Роман Сапович, Відділ УККА; по $4: Юлія Сірак, Віктор Купиняк; по $3: О. Антін Стенгри, Анна Кузан, Степан Шуя, Іван Деревяник, Кость Мацілинський, Орест Ступарек, Дмитро Микита, Мирон Осідач, Петро Яців, Павло Лукша, д-р Кость Погуляй, Іван Охрін, Боніфат Барнай; по $2: інж. Роман Купчинський, Сергій Шапків, Стефна Богун, Михайло Станчак, Гарри Дудуш, Стефан Горалевський, Василь Левицький, Михайло Пакуш, Юрко Венгринюк, пані Фурдин, Михайло Пилипів, Михайло Максимів, Микола Андрійонович, Петро Гаркач, Гриць Гаркач, д-р Юліян Сілецький, Володимир Сілецький, Біл Говард, Розалія Котик, Дмитро Дренчак, Стефан Маланчук, Марія Мельник, Клим Вінцюк, Дмитро Деркач, Стефан Зубаль, Дмитро Микита, Іван Микита, Євген Хемич, Володимир Біляк, Стенлі Хемич, Н. Н., Андрій Савдик, Марія Плаская, мґр. Володимир Баран, д-р Лев Дубас, проф. Ярослав Барнич, Василь Босак, А. Паславський, Василь Кива, Іван Грищенко, Йосиф Кришталь, Іван Сачко, Марія Кобилянська, Володимир Кульчицький, Дмитро Курдіяка, Роман Клос, Володимир Данилейко, Іван Лучковський; по $1: Володимир Безгацький, Григорій Дирів, Микола Бучинський, Іван Богачов, Анастазія Радик, Г. Райнгард, Петро Івасишин, Вікторія Мількович, Василь Бобик, Мартин Задорожний, Анна Микин, Василь Назар, Теодор Демчук, Іван Соляк, Іван Головецький, Теодор Яжик, Стефна Шеплоцький, Іван Чиприк, Іван Лівчанин, Володимир Горський, Володимир Шевчик, решта дрібними;
Воррен: А. Белебчук на коляду $1;

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Гаррисбург: Юрій Т. Васлей коляда $5;
Амбридж: УНСоюз, Відділ 276, Йосиф Вілик, листа ч. 13597 $16, з них зложили: $10 Відділ УНСоюзу; по $1: Михайло Шибінський, Феня Дністрян, Захарій Коваль, Іван Бобак, Дмитро Скрабут, Мойсей Шведюко;
Фенісвил: Відділ УККА, Андрій Шишак, листа ч. 13060 $52, з них зложили по $3: Іван Вічарін; по $2: Андрій Шишак, Михайло Ванецький, Іван Мандруняк, Михайло Правецький, Михайло Коробій, Адам Криса, Євген Михалус, Іван Підгайний, Михайло Вородецький, Антін Драбіщак, Михайло Левенсон, по $1: Стефан Геремеш, Петро Потозняк, Іван Фуга, Дмитро Чук, Петро Гундер, Анна Фаршовська, Григорій Критович, Петро Фуга, Петро Єдинак, Микола Вучко, Михайло Ч., Володимир Дякон, Іван Грисьо, Йосиф Вітик, Михайло Гулка, В. Пекот, Йосиф Малець, Василь Бучковський, Стефна Міско, Василь Шпанка, Микола Івасик, Михайло Постолик, Теодор Д., Йосиф Зілінський, Микола Кузька, С. Жгута, решта дрібними;
Филаделфія: Йосиф Вережницький, збірк. листа ч. 14309 $65, з них зложили по $10: пані Врикович; по $5: д-р Тетяна Цісик, д-р Прончик, Ю. Прокопишин і Ватаманюк; по $3: Е. Рогач, Іван Медвідь, Василь Надраґа; по $2: Євген Утриско, В. Коцюбинський, С-ка Богачевський і Рогач, С. Т., Іван Когут, Микола З., В. Обушак, Ів. С., Пелехата, Войціх, І. Т. Залуцькі; по $1: Богдан Стефанишин, Зоя Маркович, Стефан Березюк, Михайло Воднар, Іван Голинський, П. Кунців, Яр. Левицький; Відділ УККА, дохід з Свята 22-го січня $300; Окружна Рада СУА, Анна Сивуляк, листа ч. 14252 $10, з них зложили по $2: Анна Сивуляк; по $1: Ц. Гардецька, Неонія Лопошанська, Ірина Качанівська, Марія Пащук, Лідія Бурачинська, Михайлина Ча- Лотоцька; Сергій Євсевський, ковська, Марія Бабяк, Олена листа ч. 14289 $6, з них зложили по $3: С. Євсевський, І. Гош; Стефанія Чорпіта, листа ч. 14256 $17.20, з них зложили по $2: Стефанія Чорпітова, В. К., д-р И. К., М. Кушнір; по $1: Стефан Чорпіта, Марія Нечитайло, Наталія Філь, мґр. Володимир Слонський, Анна Борис, Володимир Мацьків, П. Федорович, Стефанія Креденсон, решта дрібними; Тихон Тищук, листа ч. 14297 $15, з них зложили по $5: Іван Поритко; по $3: Тихон Тищук, Омелян Богачевський; по $2: І. і О. Вілик, Стефна Процик; Володимир Шевчук, листа ч. 14335 $2, з них зложили по $1: А. П., Володимир Шевчук; Микола Шмотолоха, листа ч. 14325 $1,50;: „Кобзар", Юрій Гаврилів, листа ч. 13621 $16, з них зложили по $2: Юрій і Теодозія Гаврилів, Р. Гевко, Маріян Капій, Александер Левицький; по $1: Александер Смоляк, Михайло Трет, Михайло Григорчук, Дмитро Сенюх, Дмитро Стуковський, Іван Кантор, Н. Н., Роман Вомпель; на коляду по $10: Фридрік Марк, Олена Штогрин, Іван Ванах, Володимира Ценко; по $5: Леся Кінаш, Петро Іващ, УПЦерква св. Марії, Татіяна Горащенко, Стефан Новоженюк, Микола Сідорський, Юрій Артимишин, д-р Теодозій Сеньківський, інж. Іван Сірий, Лідія Бураничська, Маркіян Недільський, Діоніз Недорода, Семен Вогуславець; по $3: Юрій Лесюк; по $2: Григорій Вучинський, Константин Данкевич, Григорій Куриляк, Володимир Наливайко; С-ка „ЕКО" коляда $10;
Линдора: Українська Православна Церква св. Ап. Петра і Павла, коляда $63, з них зложили по $10: Андрій Гімчак; по $5: Микола Кацик, Михайло Марків, Іван Вас, Олекса Мущан; по $3: брати Мацько; по $2: Осип Цимбала, Дмитро Старят, Микола Гнатко, Григорій Гнатко, Михайло Симитковський, Тома Рачковський; по $1: Анна Очипок, Петро Весоловський, Михайло Рапавий, Александер Шатт, Григорій Голяк, Семен Петрашко, Михайло Романишин, Григорій Павлюк, Василь Голина, Анна Ідьців, Іван Сиванич, Ева Гловацька, Михайло Процишин, Юлій Маркович, Стела Шатт, Анастазія Дмитрик;
Питсбург: Стефан, коляда, листа ч. 13479 $1750, з них зложили по $5: Михайло Олтащ; по $2: Василь Гелемський, Григорій Шараневич, Микола Сивий; по $1: Михайло Міщук, Євген Чучман, Стефан Зорій, К. К., Антін Луцький, решта дрібними;: Євген Тимус $1;
Скрентон: Франка Стахів, коляда, листа 12808 $38, з них зложили по $5: Матвій Стахів, Василь Стахів, Василь Верган; по $3: Ярослав Стахів; по $2: Марта Кашиніца, Юрій Ковпак, П. Скрентонка, Н. П. Таців, Микола Білоскірка, Олена Затгатинська, И. Ленчицький; по $1: В. Прийма, Т. Ваковська, Параскевія Залітач, Стефанія Ортинська, Григорій Сировіцький, Едвард Крайківський, Іван Візний, Онуфрей Заточний, Теодор Костик, Ю. Яіцинський; УРСоюз, Відділ ч. 206, (чл. вкл 57) $5;
Своєрвил: В. Гекнер, коляда $2;
Уппер Дерби: Антін Винницький, листа ч. $4282 $5

РОВД АЙЛЕНД:

Павтукет: Український Американський Горожанський Клюб, Мих. Іваницький, листа ч. 13283 $103, них зложили по $10: д-р Осип Коропей, п-во Ганушевські, д-р Еміль Клюфас; по $5: Іван Повх, Августин Юзвяк, Осип Гайдало, Лука Скорбона, Стефна Вардюга, Іван Данилюк, Стефан Шевчик; по $3: Михайло Флейс, Лавро Веримчук; по $2: Михайло Дяків, Антін Таль, Василь Коцяв, Стефан Карпа, Петро Крупа, Василь Низкогуз, С. Вордина, Т. Вордина, Стефан Тріска, УГ Клюб, Гриць Шевчук, Петро Тітик, Михайло Іваницький; по $1: П. Данилович, Андрій Татько, Михайло Кравців, Михайло Довгань, Богдан Трембач, Іван Клеменчук;

ВЕРМОНТ:

Річмонд: Олекса Таран, коляда $5;

ІНШІ КРАЇНИ:

КАНАДА:

Морінвил, Алта, Іван Войтків $1;

Всі пожертви, зворот позичок, коштів за переселення, а рівнож всю кореспонденцію і зголошення нових адрес просимо висилати на адресу:

UNITED
UKRAINIAN AMERICAN
RELIEF COMMITTEE INC.
P.O. Box 1661 Phila. 5, Pa. U.S.A.

Микола Степаненко

ПЕРЕД П'ЯТИМ З'ЇЗДОМ ОУРДП У ЗДА

Понад чотири роки тому в редакційній статті з нагоди 35 річниці героїчного бою під Крутами „Свобода" писала:

„Були випадки, що український загал видвигав деякі сумніви щодо молоді під совєтами. Мовляв, большевицька школа й большевицьке виховання не могли залишитись без сліду. Але відкриття залізної заслони під час другої світової війни не тільки розвіяло ці сумніви, але й показало цілком що інше. Тепер вже й у вільному світі є тисячі юнаків, які народились, виросли і виховались під совєтським режимом, але ми бачимо, що ідея Крут в них не менша і не слабша від тих, які на ній виховувались. Від одного з тих юнаків ми недавно чули, як то він на своїй шкільній совєтській лавці був вирізав собі ножем знак тризуба, за який вмирали лицарі під Крутами, хоч він сам про Крути й не чув. А учитель, викидаючи його за це із совєтської школи, не видержав, щоб з нараженням свого життя не шепнути йому на вухо поради, щоб того знаку він ніколи в житті не забував. Тепер ми бачимо, як ця підсовєтська колись молодь, яка опинилася у вільному світі, створила свої організації і в них плекає найчистішу ідею Крут: „Краще смерть, ніж неволя!"

Згаданий у цій статті випадок з юнаком, що вирізав на шкільній совєтській лавці тризуб, трапився з Валентином Яковичем Новицьким, що є тепер членом Політичної Ради Українського Конгресового Комітету і, як член Головної Управи, репрезентує там Об'єднання Українців Революційно-Демократичних Переконань у ЗДА. В. Я. Новицький очолює тепер ще й Організаційну Комісію для готування й переведення 5-го З'їзду українських революційних демократів у ЗДА, що має відбутися 27 і 28 квітня ц. р. в залях Українського Народного Дому в Ню Йорку.

Організація Українців Революційно - Демократичних Переконань у ЗДА, що свою діяльність розпочала ще влітку 1949 року, а статутово оформилася восени 1950 року, за вісім років своєї плідної праці яскраво довела слушність характеристик, що їх подавав редактор „Свободи" молоді, народженій і вихованій під совєтами. За дуже влучним окресленням автора цитованої статті, ця колись молодь, а тепер дозрілі громадяни, створила свої організації, в яких плекає найчистішу ідею Крут.

Як синтеза національних і соціяльних прагнень українського народу і досвіду його різнобічної боротьби проти московського комунізму й усякого тоталітаризму, революційна демократія, що є світоглядом модерного українства, свої початки бере в духовості нашого народу й живиться соками найсвітліших чинів наших предків. Коріння передісторії української революційної демократії входять глибоко в добу Великої Демократичної Революції часів Богдана Хмельницького. Органічно з'єднуючись із українським просвітительством і українським християнським д е м ократизмом, що знайшов своє відображення у філософській системі Григорія Сковороди, почерез діяльність Кирило-Методіївського Братства, революційна демократія визнає своїми духовими провідниками Тараса Шевченка, Михайла Драгоманова й Івана Франка. Діяльність цих велетнів українського духа підготувала й зірвала до революційного чину за здійснення демократичних ідеалів широкі народні маси сорок років тому і привела до проголошення першого р е в олюційно-демократичного передпарляменту — Української Центральної Ради. Рямці тих політичних сил, що підхоплювали револ ю ц і й н о-демократичні настрої нашого народу, організовували й очолювали його боротьбу в роки відновлення нашої державности, були виразно затісні для того, щоб в них вмістилися в певній системі р е в олюційно-демократичні ідеали, які органічно виростали з української духовости. На перешкоді до цього було чимало причин того часу, коли Україну „окрадену збудили", і серед них немаловажною були здебільшого чужі схеми. Це було ясним для багатьох рядових революційних демократів, як також це було самозрозумілим і для багатьох провідників, серед яких найсвітлішою була постать Головного Отамана Симона Васильовича Петлюри — теоретика, практика-проводиря та світоча для наступних поколінь революційної демократії. Збагачена теоретичними шуканнями творців Української Народної Республіки й досвідом найрізноманітніших форм вияву дальшої боротьби проти московського комунізму й німецького нацизму, українська революційна демократія здобулася на своє програмове й організаційне оформлення тільки після другої світової війни. Цьому процесові програмового й організаційного оформлення української революційної демократії сприяло поєднання різних її частин, що діяли в одному напрямку на Батьківщині і на еміграції та під чужими займанщинами. Так прийшло до створення Української Р е в о л юційно-Демократичної Партії, як ідеологічного й організаційного ядра українського революційно-демократичного руху.. Виразником ідеї і душею цього руху став письменник Іван Павлович Багряний.

Якщо поминути факт створення відповідних організаційних форм, виповнення кричущої прогалини у виробленні програмових засад і видання цілої бібліотеки світоглядових писань та узагальнення досвіду боротьби, якщо не приймати на увагу утримання кількох видавництв і організацію ряду успішних акцій, що звели нанівець большевицькі пляни розгрому політичної еміграції і хитромудрі плетива єдинонеділимських адептів російського імперіялізму, якщо недобачати того корисного балянсу, що його не в силах вичислити в газетній статті, то все ж не можна залишитися непоміченим один і для нас чи не найважливіший факт. Це — методичне виконання основного нашого завдання, як воно було сформульоване в одній із статтей Івана П. Багряного: „Дати, вишколити когорту відданих ідеї української демократії командирів і будівників нашої державности — це і є завдання такої партії". Через організації революційно-демократичного руху пройшли і здобули цей вишкіл сотні людей. На їхніх душах залишилася печать духа революційної демократії. Більш того, печать цього духа викарбувалася або принаймеише виразно позначилася на всіх українських політичних силах, крім, очевидно, безнадійно закостенілих у своєму примітивізмі й кутковому самозакоханні. І в цьому сенсі наш цілий рух і його світоглядове ядро можна сміливо назвати школою. Ця школа має громаду досвідчених вихованків і вдячних вихованців.

Об'єднання Українців Революційно - Демократичних Переконань у ЗДА, що його тепер очолює як Голова Головної Управи проф. Петро Шинкар, перед своїм П'ятим З'їздом з приємністю вітає у своїх лавах нових членів, що знайшли у цій вільній країні, у цій твердині світової демократії і надії для поневолених та загрожених московським комунізмом, свою другу Батьківщину. З'їхавшись на цей П'ятий З'їзд, вони продемонструють не тільки гідну вільних людей вірність своїм переконанням, а й дадуть промовисту відповідь московському лакизі, що з ласки хазяїна дістає право тільки лаятись з трибун міжнародних організацій на вільний світ і на вільну українську людину, зорганізовану в українських національно-визвольних силах.

Відвідуючи чотири роки тому осередки української еміграції в Европі, делеґація Українського К о н г ресового Комітету завітала й до осідку Центрального Комітету УРДП. Ось що писав тоді про свої враження від цих відвідин Президент УКК Дмитро Галичин:

„Свої відвідини ми почали від зустрічі з п. Іваном Багряним, діючим заступником Голови Української Національної Ради та відомим письменником і громадсько-політичним діячем. Приміщення видавництва невеличке і скромне, але натомість силою й енергією променює від його працівників. Працюють там переважно молоді люди — це, так сказати б, образ найновішої України, яка скинула із себе большевицьку неволю".

Хай же сила й енергія променюють від справжніх представників найновішої України в дні їхнього П'ятого З'їзду.

З Голосів Української Преси

ПЕРЕД 4-ОЮ СЕСІЄЮ УНРАДИ

„Українські Вісті", півтижневик, Новий Ульм у Німеччині, орган Української Революційно-Демократичної Партії (УРДП), у ч. 20 з 17 березня ц. р., писали напередодні 4-ої сесії УНРади у передовій статті п. н. „Лицем до поневоленої Батьківщини" м. і. таке:

... Можна з певністю сказати, що немає жадного українського патріота на еміграції, який би не дивився з великою тривогою на наш вільний парлямент в періоді до Сесії і який би не хвилювався тепер, в час скликання Сесії УНРади, очікуючи з тривогою, як і чим та сесія скінчиться, чи не буде на ній важитися сама доля Державного Центру, чи не скінчиться все неповажно. Занадто бо багато за цей час набралося горючого матеріялу, щоб сталося лихо. І набралося його багато не тільки через провокативну розламницьку діяльність ворогів, а й у висліді власних помилок, легковажних групових потягнень, керованих і спричинених занадто вже великим замилуванням власною партією чи організацією. Очевидно, в праці не без помилок, як і взагалі люди не без помилок. Та надходить момент іспиту, чи дрібні справи візьмуть гору над справами великими, а інтереси вужчі окремих партій — над інтересами великими всієї нації. Вороги хотіли б розвалу УНРади й повної її ліквідації.. Чого хочемо ми? Ми хочемо збереження єдности і цілости УНРади й зміцнення її якою завгодно ціною найбільших поступок кожної з фракцій УНРади, шляхом порозумінь і розумних догод, шляхом збереження і скріплення урядівської коаліції для добра національної справи.."

Покищо не наспіло ще число „Українських Вістей", видане після сесії УНРади, на якій, як відомо, ОУН полк. Мельника зовсім виступила з У. Н. Ради.

Після 4-ої сесії УНРади

„Новий Шлях", тижневик, Вінніпеґ, Канада, який підтримує ОУН полк. Мельника, в ч. 26 з 1 квітня ц. р. у статті „Після IV сесії УНРади" пише м. і.:

..... УНРада вийшла з 4-ої Сесії слабшою, ніж була будь-коли передше. Вона знайшлася на похилій площі, по якій може впасти на саме дно політичного розпорошення. Але треба сподіватись, що вихід ОУН із УНРади остаточно отверезить урядівські політичні голови з вузькопартійного дурману й опортунізму. Треба сподіватись, що рішучий крок ОУН поверне їх на правильний шлях — до щирих і реальних зусиль за консолідацію всіх українських національних політичних сил на базі відповідно зреорганізованої і зреформованої УНРади. Також не можемо сумніватися, що Організація Українських Націоналістів, яка неперебійно, а досі безуспішно пробувала об'єднати всі українські націоналістичні групи на базі УНРади, не занехає координаційних зусиль. Віримо, що вона далі пробуватиме, щоб усі ці групи як уже не злились в одну організацію, то щоб принаймеше знайшли між собою таку спільну мову й співпрацю, що уможливили б їм діяти в характері сильного речника української визвольної політики".

„Великих слів велика сила"

„Гомін України", тижневик, Торонто, Канада часопис близький до ОУН С. Бандери в ч. 15 з 10 квітня ц. р., у кореспонденції В. Леника з Німеччини під повищим заголовком твердить:

„... Вся Сесія УНРади стояла на дуже низькому рівні. Постійні конфлікти приводили до непередбачених великих перерв в нарадах. Цілі фракції або поодинокі члени виходили постійно з протестом із залі нарад. Спочатку вийшли з протестом проти виступу Федєнка уердепісти, потім вийшли соціялісти. Кожний раз наради були перервані на кілька годин. Вихід ОУН (М) з УНРади протягнув знову Сесію на півтори дня... Для дискусії над політичними проблемами української визвольної політики не було місця... Одинокy принципову проблему, що була передбачена програмою, справу консолідації, вирішено неґативно... Після залишення УНРади ООУН (М), решта партій була дуже прибита..."

Проблеми української громади в Австралії

„Вільна Думка", тижневик, Сідней, Австралія в числі 9 з 3 березня ц. р. у статті „Де рятунок?" повідомляє, що:

„... наша Редакція отримала листи з різних сторін Австралії, в яких отверджується, що деморалізуючий вплив австралійської молоді та взагалі оточення, кіна й „комікстів" доводить і нашу молодь до вандалізму і до злих діл. Хоч ще на щастя нечисленні, але вже трапляються такі випадки, коли наша молодь, разом з австралійською допускається каригідних діл... Наша молодь, як також наші дорослі в першу чергу наслідують злі прикмети австралійців. Коли вже асимілюватись, тобто уподібнюватись, то до чогось доброго, а не до злого. Мабуть найкраще, що можна і треба потинати в Австралії, це загальне замилування до спорту. Найменше 90% населення Австралії, а молодь майже поголовно вправляє різні роди спорту. Тільки каліки та важко хворі не беруть участи у цьому всенародному плеканні спорту... Українська молодь не може нічого кращого зробити, як наслідувати австралійську молодь в її загальному з а м и л у в а н н і до спорту... Коли згуртуємо нашу молодь в спортових гуртках, то забезпечимо її від блукання самопас та від шукання різних пригод і нагод..."

У тому самому числі „Вільної Думки" у ширшій замітці „Подякоманія", редакція того часопису нарікає, що:

„... до хвороби титуломанії долучилася ще й хвороба, яку треба назвати подякоманією. Оту вдавану в більшості чемність деякі діячі вирішили перенести на наш ґрунт, а щоб їхні звички утривалити, вони висилають їх до газети для публікації. Часом доходить до того, що погрожують газеті, мовляв, попробуйте не помістити, зараз перестану платити за газету.. Нормально, коли комусь вже треба скласти подяку, то для цього служить кореспонденція та й весь культурний світ користується цим способом. Як приклад рекомендую переглянути всю австралійську пресу і пошукати цих подяк. А ніхто не скаже, що австралійці не є чемні і за кожним словом у них виходить „дякую вам"..."

Не чути українських радіопередач в Европі

„Українські Вісті", півтижневик, Новий Ульм, Німеччина ч. 19 з 14 березня ц. р., у статті „Хочемо чути" пише:

„Обертаючи в радіоприймачі внутрішню антену, ви напевне в першу чергу шукаєте рідне слово в етері. Показник біжить по скалі коротких хвиль. Ось передача на „Общепонятном". Вслухуєтесь в слова. Аґа, „Голос Америки". Крутите далі: „Передача для соотечественников за рубежами родной земли". Ще далі: „Говорит Радио „Освобождение!" Потім на кожному сотику метра в етері схрещується двостороння пропаґанда на всіх мовах: по-польськи, по-чеськи, по-румунськи, по-б о л г а р ськи, по-альбанськи і так далі. Рідного слова так ви і не почули. Ні, намацали: безбарвна передача „Голосу Америки", отак, кидання недбайливих слів і цінних грошей на вітер. Раптом: „Батьківщина кличе!" Потім надавання з Києва, добрим приймачем зловите Львів і багато обласних станцій. Все це з того боку. Хотілося б почути, які саме слова падають до слуху спрагнених правди мільйонів українців з цього боку. Такого слова в етері ви не знайдете.. На жаль, по трьох роках висилання радіо „Визволення" національними мовами і досі не чути на Заході. Нібн з-за технічних причин. Дуже дивно. В той час, коли на правдиву інформацію комуністичного світу придіпюються сотні мільйонів долярів, ніяк не знайдеться сотня тисяч долярів на установлення сильнішого трансмітера. Чому знайшовся такий трансмітер для російської мови і чому чогось подібного немає для української, білоруської, грузинської, азарбейджанської? Ділення на малих і великих? На важливих і неважливих? Якщо ні, то пощо давати поживу нашим скрайнім елементам у викликанні ними в українського еміґранта зневіри і прямого недовір'я до американців?..."

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

Українознавча Школа при праці.

Вже п'ять літ існує в Дітройті-захід Українознавча Школа. На сході Дітройту така школа вже була чинна, а Управа філії Рідної Школи докладала багато старань, щоб і на заході добитись певного успіху. За переведення того бажання в чин взялася Управа Українського Конгресового Комітету, Відділ з Дітройті. Початки були дуже тяжкі і то під оглядом матеріяльним, з чим в'язалася найважливіша справа, а саме, приміщення школи. З грошовою допомогою прийшла філія Рідної Школи. В початках школа була приміщена в невигідних кімнатах Українського Народного Дому та в домах інших установ. Однак то не тривало довго, бо тодішня Управа Кружка Рідної Школи, яка опікувалася школою, своєю жертвенною працею зуміла в короткому часі поставити матеріяльну сторону школи на тверді основи і перенести навчання до державної публічної школи при вул Мартін. Прибуло дітей, треба було запросити до праці більше вчительських сил. Школа перебула в будинку державної школи два роки, однак показалося, що це приміщення стало для Кружка РШ завеликим тягарем. За два шкільні роки, за одноразове вживання в тижні, в суботу, чотирьох кляс, треба було заплатити одну тисячу і двіста долярів. То був великий тягар при невеликій кількості учнів. Треба було підшукати щось іншого. Перед початком шкілного року 1955/56 Управа Кружка під головуванням мґр. В. Соі договорилась з парохом церкви св. Івана Хрестителя о. д-ром С. Кнаппом, який погодився примістити школу в новозбудованому будинку цілоденної парафіяльної школи.

Другий шкільний рік добігає кінця, як Українознавча Школа має щосуботи приміщення в гарних, чистих, огрітих, серед свойого рідного окруження, клясах. Все безплатно, а ще до того одно добро, якого не має жадна школа, це є автобус парафіяльної школи, який безплатно, щосуботи привозить і відвозить дітей. В біжучому шкільному році школа має понад сотню дітей, дість кляс і шість вчительських сил. Рідношкільні діти мали свято св. Миколая разом з парафіяльною школою. Дня 27 січня ц. р. було влаштовано для дітей маскову забаву, яка пройшла з повним успіхом, а Управі Кружка прибуло 240 дол. Управа Кружка влаштувала була в м'ясниці забаву для старших, яка дала також прибуток.

Найкращою імпрезою школи були Роковини Шевченка, які вона влаштувала своїми силами 24 березня в шкільній авдиторії при поважній кількості батьків і дітей. Кожна кляса дала щось до програми, а хор, який приготовив проф. К. Цепенда, відспівав кілька пісень до слів Шевченка між іншим: Заповіт, Садок вишневий, Реве та стогне з гарними солями А. Хміля і Л. Круп'як — учнів четвертої кляси. Доповідь про Шевченка мав учень восьмої кляси Б. Петріна. Р. Стефанюк представив історичне тло поеми „Розрита могила", яку віддеклямувала В. Крупяк. Накінець був відіграний третій акт п'єси „Дитяча присяга" — Д. Кузьміського, в якій виступали учні Л. Обушкевич, Л. Крупяк, І. Казієвич, І. Стояловський, М. Терлецька, У. Вариввода, Р. Фотчук, Н. Лопатяк, О. Хміль і Б. Ярема. Декорацію задньої стіни, на якій була могила Шевченка під Каневом, що його намалював уч. 8-і кл. Ярема Козак. Вчительство посвятило багато труду і зусиль поза шкільними годинами і підготовило добре цю імпрезу. Школа має добру опіку від Управи Кружка з головою п. Є. Василиною, однак потрібна праця всіх членів Управи.

Восени 1956 року наступила зміна оо. п а р о х і в в нашій п а р а ф і ї. О. д-р С. Кнапп відійшов до Гемтремку, а до нас прийшов о. М. Бохневич. Як о. Кнапп, щиро і все, де треба було, помагав школі, так і в його наслідникові о. М. Бохневичеві школа має сердечного і правдивого опікуна. За обох цих парохів були переведені в церкві збірки на шкільну бібліотеку, яка нині має коло 250 томиків.

А як відноситься громадянство і батьки дітей до Українознавчої Школи? Поза малою горсткою ентузіястів тої важної справи, для великої частини громадянства рідношкільне навчання і виховання молоді байдуже. До цілоденної парафіяльної школи ходить понад три сотки дітей, то Українознавча Школа має лише одну третину з того. Багато дітей бавиться цілу суботу коло школи, замість прийти до середини і навчитися чогось доброго. Шкільні оплати такі малі, що вони не можуть грати жадної ролі в родинному бюджеті. Батьки, може і несвідомо, роблять велику кривду своїм дітям. Знання, а ще до того рідних справ, ублагороднює людину, і ніколи їй не шкодить.

Іван Білоус

Клівленд, Огайо

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ ПИСАНОК

Щоб запізнати мешканців Клівленду з українським народним мистецтвом, наш банк у Клівленді, „Парма Сейвінґс Ко." влаштовує виставку писанок від 8 до 13 квітня ц. р. Виставка буде відбуватися у приємних приміщеннях головного банкового будинку при 5839 Рідж Ровд під час урядових годин від 9.30 до 2.30 кожного дня з винятком середи. В п'ятницю, додатково від 4.30 до 6 по полудні й у суботу від 9.30 до 1. Виставкою завідує пані Марія Біленька, замешкала при 9209 Монт Обурн Аве. Пані Біленька є відомим знавцем українських писанок від п'ятдесяти років. Її писанки втішаються популярністю в найбільших крамницях Клівленду. Під час виставки пані Біленька буде показувати, як робити писанки. При цій нагоді кожний відвідувач одержить мистецький образ української писанки. Директор Тарнавський, керманич банку очікує тисячі відвідувачів, переважно чужинців з поблизької околиці.

О. В.

Українські книжки в бібліотеках

Читаючи описи проф. Ярослава Рудницького про його мандрівку по книгозбірнях-бібліотеках в ЗДА і Канаді, мені прийшло на гадку заглянути в Питсбурґу, Па., до центральної і найбільшої читальні Карнеґі Фрі Лайбрері, яка знаходиться в осередку високих шкіл і університетів. Щодня сотки студентів заходять до читальні і там шукають всяких інформацій, які їм потрібні. Зайшовши до чужинецького відділу, я бачив багато книжок про Німеччину, Францію, Росію, Польщу, Румунію, Юґославію, Ч е х о с ловаччину, Мадярщину, Туреччину і інші країни, та, на жаль, про нашу Україну ледви дві книжечки, ані одного нашого часопису, ані журналу.

Хвалимося, що ми сорокп'ятимільйонова нація. В околиці Питсбурґа живе коло 30 тисяч українців, і до цього часу не спромоглися постаратися до цієї читальні українських книжок, хоч би ті, що їх вже маємо англійською мовою.

Де чужинці мають набиратися відомостей про Україну і наш нарід? З наших газет, яких не знають читати? Чи з радія, якого не слухають?

Ми давніше говорили і нарікали, що не маємо чим інформувати американців, бо не маємо відповідних книжок англійською мовою, але тепер, яке наше виправдання? Тепер, Богу дякувати, вже маємо чим інформувати. Український Народний Союз постарався надрукувати багато книжок, та, на жаль, вони лежать на полицях у книгарні „Свободи", бо ми заліниві, чи може, за скупі, щоб закупити їх дати їх там, де їм місце і де на них чекають.

Ми в нашім містечку, в Ембридж, коло Пітсбурґу, постаралися і дали до публічної бібліотеки С. Фрі Лайбрері оськані українські книжки англійською мовою:

History of Ukraine by D. Doroshenko, Spirit of Ukraine, Kobzar of Ukraine, Ukrainians in USA, History of Ukraine by M. Hrushewsky, The Story of Ukraine by Clarence A. Manning, Ukrainian Arts, Ukraine in Foreign Comments by Prof. Sichinsky, Ivan Franko by Percival Cundy, Black Deeds of Kremlin (2), а заголовків двох книжок не пригадую, так, що маємо вже там всіх 13 книжок.

Нехай Питсбурґ постарається теж, хоч вдесятеро більше, бо нам дуже соромно за Питсбурґщину.

Теодор Грицик

Короткі Вістки

● **Суддя Лібовіц** переслухав божевільного „бомбувальника" Джорджа Метескі в бруклинському шпиталі, Н. Й. Обличчя оскарженого, що хворіє на відкриту туберкульозу, закрите було марлевою маскою.

● **У Староґарді,** в західній Польщі, юрба виступила в обороні родини Генрика Вішневського, якого міська поліція прийшла викидати з помешкання на підставі судової ексмісії. При цьому зчинилася така бійка, що зі Щеціна викликано поліцію. Заворушення тривали два дні. Люди обкидали камінням і з палицями та ножами кидались на поліціянтів. Ніби аполітична причина ще раз виявила ненависть широких мас до панівного в Польщі режиму.

● **На річці Годаварі** в центральній Індії сталась трагедія: один із двох злучених і переповнених паломниками поромів похитнувся, огорнені панікою люди метнулись на другий пором і перевернули його. Коло двох сот осіб виплили на берег і врятувались, а коло півтори сотні потонули.

● **Канцлер Аденауер прибуде** до Вашинґтону під кінець травня на розмови з Президентом і державним секретарем Даллесом. 81-річний канцлер проведе в З'єдинених Державах один тиждень.

БУДУЮТЬ ТУНЕЛЬ КРІЗЬ МОН-БЛЯН

Крізь найвищу гору в Европі Мон-Бляп (Швайцарія), високу на 15,000 стіп, зачинають тепер будувати тунель. Цей тунель, понад 7 миль довгий, будуть будувати з двох боків гори: з Франції й Італії; він матиме велике значення для автомобільного руху між тими двома країнами. Дотепер, особливо в зимову пору, коли вузькі гірські просмики засипані снігом, автомобілісти були примушені об'їжджати сотки миль, щоб пробратися з Франції до Італії чи навпаки. Новим тунелем протягом кількох хвилин можна буде заїхати з одної країни до іншої.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що змінють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10¢ за виготовлення нової адресової клішні, а членам УНСоюзу ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи"

З НОВИХ ВИДАНЬ

КНИЖЕЧКА ПРО ДУХОВЕ Й ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Д-р мед. Микола Грушкевич написав розвідку про значення посту для духового й фізичного здоров'я людини, яку Видавництво оо. Василіян видало окремою книжечкою.*)

Автор опрацював свою тему з релігійного становища та подав історію релігійного посту і з'ясував церковну заповідь про піст колись і те, які полегші дає тепер Церква вірним в виконуванні цієї заповіді. В другій половині своєї розвідки автор пише про „лікувальний піст", подає історію цього посту, говорить про його вплив на організм людини та з'ясовує „як постити", щоб той піст мав лікувальне значення (розділ про „техніку лікувального посту").

В бідніших державах люди хворіють тому, що часто недоїдають. В цій багатій країні багато фізичних, а то й духових недуг виникає тому, що люди забагато їдять і п'ють. Тому не шкодило б, щоб якнайбільше наших людей взяли до рук цю книжечку, яку написав автор, який є практикуючим християнином і одночасно лікарем.

Автор сподівається, що ним „з'ясовані думки усунуть глибоко закорінені пересуди про шкідливість посту й проженуть неоправдану нехіть до нього, та збудять довір'я й давній запал до цього цінного лікувального засобу та призабутої й занедбаної преважної релігійної практики. Користаймо ж вповні з посту, цієї абстиненції тіла та відкови душі. Піст забезпечить нашому тілу довгорічне здоров'я й тугість, а духові дасть силу, яку черпаємо з завжди вічно правдивого й могутнього джерела обнови".

*) Д-р мед. Микола Грушкевич. Піст. Слово Доброго Пастиря. Видавництво оо. Василіян у ЗДА. Ню Йорк, 1957, ст. 80. Обкладинка Миколи Бутовича.

Л. Луців

ПОЛАГОДЖУЙМО ПЕРЕД СВЯТОМИ ЗАКУПИ В НАШИХ КРАМНИЦЯХ!

Хроніка українського життя

В Арґентині

СЕСІЯ ГОЛОВНОЇ РАДИ УЦР В АРҐЕНТИНІ

Буенос Айрес (єдо) — Черговy сесію Головної Ради Української Центр. Репрезентації скликано на 13 квітня. Вона має розв'язати важку справу IV Конґресу Українців Арґентини, що мав зібратися ще в листопаді м. р., але все був відсовуваний з огляду на те, що передконґресова комісія, зложена з представників чотирьох Централь — Братства св. Покрови УАПЦ, Відродження, Просвіти і Українського Католицького Об'єднання — не могла знайти відповідного кандидата на голову УЦР наступної трирічної каденції.

Делеґація передконґресової комісії відвідала теперішнього голову УЦР проф. Е. Онацького, прохаючи його погодитися на перевибір його й на дальші три роки. Проф. Є. Онацький категорично відмовився, покликаючись на стан здоров'я та на потребу посилити та прискорити працю над його „Малою Енциклопедією Українознавства", що друкується в „Дзвоні" (вже майже закінчено друком літеру „б", з відповідним текстом до 280 гасел). Ця „Мала Енциклопедія" знайшла такий симпатичний відгомін в усіх кутках українського розселення, куди тільки „Дзвін" доходить, що проф. Є. Онацький відчув потребу не тільки цю працю продовжити, але й її відповідно закінчити. Для цього треба йому ще 2—3 роки інтенсивної праці, для якої він може уривати тільки вільний час, що залишається йому від журналістичної роботи.

ВШАНУВАННЯ ГЕН. Т. ЧУПРИНКИ і ГЕТЬМ. ДАНИЛА СКОРОПАДСЬКОГО

Буенос Айрес, (єдо). — Це вперше в Арґентині всі українські національні організації під патронатом УЦР вшанують спільно 7-му річницю героїчної смерти ген. Тараса Чупринки (Романа Шухевича), головного команданта УПА. Це вшанування відбудеться в залі „Просвіти" в неділю 14 квітня.

В неділю 7-го квітня, теж під патронатом УЦР, відбудеться Жалібна Академія для вшанування сл. п. Данила Скоропадського, провідника Гетьманського Руху. У своєму комунікаті з цього приводу, який Управа УЦР оголосила в місцевій українській пресі, підкреслюється високі особисті якості, незаперечний патріотизм і заслуги Покійного, що примушують, залишаючи осторонь питання майбутнього державного устрою України, про який рішатиме ввесь нарід на рідних землях, віддати йому належну шану. Одночасно Управа УЦР висловила в імені української національної спільноти в Арґентині своє щире співчуття Гетьманській Українській Громаді, що також входить у склад цієї спільноти.

В Німеччині

ТВІР УКРАЇНСЬКОГО КОМПОЗИТОРА У ФІЛЬГАРМОНІЙНІМ КОНЦЕРТІ В МЮНХЕНІ

У фільгармонійному концерті що відбувся в Мюнхені під диригентурою Лямі, виконано між творами сучасних композиторів Бурґгарда і Пеппінґа, твір українського композитора Є. Цимбалістого. Кантата Є. Цимбалістого на тему: „Я є початок і кінець" для хору та великої оркестри є музичним оформленням відомих слів Біблії, які мають за ціль у свідомості людини закріпити постать Христа, як вираз безмежної любови Бога до всього, що існує.

ДОПОВІДЬ О. ЖДАНОВИЧА ПРО АМЕРИКУ

Проф. О. Кульчицький написав в „Українському Слові" (Париж) про доповідь ред. О. Ждановича про „Незнану Америку". Цей звіт закінчив автор так:

„Сумна, але, як доповідач застерігався, проте не песимістична, діяґноза супроводилася в доповіді, а ще більше в оживленій дискусії, спробами проєктів терапії. Найважливішим із тих проєктів видається погляд самого доповідача на конечність комасації наших культурних починів. Перше всього треба, на його думку, поставити натиск на інтеґрацію і спеціялізацію еміґраційних починів в різних ділянках культурного життя, бо не можна собі дозволити на стан, щоб багато установ робили все це саме. Навпаки, треба кожну справу ставити так, щоб вона могла заімпонувати еміґрантським масам і розбудити почуття національної гордости. Треба б і можна б привернути до української справи тих, вже на жаль, дуже численних, українських еміґрантів, що (в психоаналітичному розумінні) „витиснули" із своєї свідомости національні обов'язки, — але через те попали в стан психічного несупокою, невдоволеного, невротичного хвилювання, яке шукає собі виходу в сумнівній насолоді телевізією чи стереотипних „вікендах".

Авторові цих рядків, коли резюмує свої враження із доповіді і дискусії, приходить на гадку — чи не найкраще було б, коли вже мова про терапію, спробувати „терапії шоку", що нею могло б бути видання ред. О. Ждановичем книжки про його цікаві враження з подорожі по Америці, та такі влучні і такі актуальні гадки про життя нашої північно-американської еміґрації і його конечну зміну".

„МИРНЕ СПІВІСНУВАННЯ" ВЕСНОЮ

Зразком „мирної коекзистенції" може бути кітка, що цілком таки по-материнському трактує новонароджені курята.

„Український Прометей" про судову справу за підпал друкарні

Дітройтський „Український Прометей", часопис Української Демократичної Еміґрації в Америці й Канаді, подав у числі 15 з 11 квітня ц. р. таке повідомлення „У справі суду з зв'язку з пожежею":

„У п'ятницю, 5 квітня ц. р. закінчилось слухання судової справи проти пп. П. Майсюри та П. Маляра у зв'язку з пожежею, що сталася вночі 4. березня 1956 року в друкарні „Ґлоб-Пресс", де друкується часопис „Український Прометей". Прокуратура виставила чотири точки обвинувачення: 1. підпал мешканевого приміщення; 2. підпал приміщення немешканевого типу; 3. підпал заасекурованого майна; 4. приготування підпалу.

Жюрі в складі 12 осіб визнало пп. П. Майсюру і П. Маляра невинуватими за точками — першою, другою і третьою, але визнало за ними вину у точці останній, четвертій.

Головним свідком від прокуратури проти пп. П. Майсюри і П. Маляра був Олександер Палаташ, бувший менеджер В-ва „Прометей" та бувший партнер-співвласник друкарні „Ґлоб-Пресс".

Оборону провадили адвокати: Чарлз Лемб (Ламб), Михайло Мозола, Денис Квітковський. Вислід суду не є остаточний: оборона має внести відклик до Вищого Суду з доманганням звільнити пп. П. Майсюру і П. Маляра від обвинувачення також і за четвертою точкою."

Пробна ракета-сателіт досягнула 126 миль висоти

Вайт Сендс Прувінґ Ґравнд, Н. М. — Команда фльоти повідомляє, що 11 квітня відбувся пробний лет сателіта землі (його внутрішньої частини), і що ця пробна ракета осягнула вже 126 миль висоти. Незабаром мають відбутися дальші пробні лети цього сателіта землі (штучного місяця), бо він має летіти довкола землі на висоті 200 до 400 миль. Під час цієї першої проби ствердили, що всі інструменти, які були в ракеті (в ній була і маленька кишенькова радіова стація) функціонували дуже добре. Ці інструменти ствердили, що на висоті 126 миль знайдено численні частини метеорів. Відомості, які принесли інструменти з цієї ракети, є важливі не тільки для дальших проб у зв'язку зі штучним місяцем, але також вони корисні і для продукції керованих ракет. Цим пробним летом керувала Досвідна Лябораторія Фльоти.

Сенатор Нюберґер в обороні гелікоптерів Айзенгавера

Вашинґтон. — Демократичний сенатор з Ореґону Річард Л. Нюберґер виступив в обороні президента Айзенгавера, підтримуючи його плян їздити з Білого Дому на летовище гелікоптером. Сенатор зганив тих демократичних критиків, які нарікали, що Президент видає забагато грошей на ґелікоптери і авта, та назвав їх нарікання „чистою демагогією". Сам сенатор Нюберґер висловив був своє невдоволення з того, що шофер Президента їхав із недозволеною швидкістю, і що Айзенгавер плянував поставляти білок коло Білого Дому, але про ґелікоптер Президента той самий сенатор написав в листі до виборців таке: „Чи ви, люди, хотіли б, щоб пан Айзенгавер їздив автобусом, коли схоче заграти собі одну рунду ґольфа?"

● Пол Маккензен, американський лютеранський духовник, який був місіонаром в Китаї і відсидів 5 років в'язниці за „шпигунство", вийшов на волю, зрікся духовного стану і виявив бажання залишитись в Китаї. Японські духовники, які цікавляться справами релігії під комуністичним режимом в Китаї, вважають, що Маккензена „індоктринували", себто спеціяльною системою запаморочили, переконавши його в спасенності комунізму.

Читайте українські книжки й газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

✝

Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України, 1 Відділ в Нюарку, ділиться з членством ООЧСУ і всім українським громадянством із сумною вісткою, що дня 13-го квітня 1957 р. відійшов на вічний спочинок у 70 році життя член нашої Організації

ВАСИЛЬ БОЖКО

полишивши в Чернігівщині на Україні дружину, п'ять синів і три дочки.

Панахида в похоронному заведенні Литвина, 801 Спрінґфілд аве. в Нюарку відбудеться у вівторок дня 16-го квітня ц. р. в год. 7:30 веч. Заупокійна Служба Божа відбудеться в церкві св. Андрія в Со. Бавнд Брук в середу 17-го квітня ц р. в год. 11 перед пол. і похорон на цвинтарі Українського Православного Осередку в Со. Бавнд Брук, Ню Джерзі.

ВСЯЧИНА

ДИКІ ВЕРБЛЮДИ В ПУСТИНІ ҐОБІ

У безлюдній піщаній пустині Ґобі здавна водяться дикі верблюди, чи, як їх називають в Монголії, хавтаї. Це дуже витривалі тварини, за якими в пустині не може угнатися навіть найшвидший кінь. Рідко кому щастить побачити цю тварину, про яку складено в Монголії багато леґенд.

ТАЄМНИЦЯ ЗАЛІЗНОЇ МАСКИ

Відома тюрма в Франції Бастилія була збудована ще в 1366 році. Під час революції в 1789 р. повстанці збурили цю тюрму, і тоді там знайдено список в'язнів, які там відбували кару. Одним із перших в'язнів був будівничий, який будував цю тюрму. Цікава історія про в'язня, який прибув до Бастилії в 1698 році. Він мав на голові маску з заліза, в якій були отвори для очей. Прізвище того в'язня не було відоме, бо багато в'язнів були записані номерами, або вигаданими прізвищами. Рівно через п'ять років цей в'язень, обличчя якого ніхто не бачив, був похований і записаний у церковну книгу під ім'ям „Марчілло. За кілька хвилин до того, як похоронна процесія вирушила на цвинтар, з воріт Бастилії вилетів кур'єр на коні, який віз королеві Людовику XIV загорнуту в плащ голову в залізній масці. І досі не вдалося встановити, хто був той в'язень, що мусів носити залізну маску.

ЖІНКИ ВЧИТИМУТЬ В МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ ЗДА

Незабаром жінки здобудуть одну з тих твердинь, до якої доступ мали тільки чоловіки — Морську Академію ЗДА — де вони будуть інструкторками. Але це зможуть робити тільки жінки, які вже працювали при війську і мають право носити військовий уніформ, а пізніше здобули наукові ступні в каледжах або університетах. Чоловіки не хочуть голоситися до праці в Морській Академії, бо працюють в промислі як хеміки або фізики, де дістають більшу платню.

„ЛЮБОВНІ" РАКЕТИ

Австрійська поліція кілька тижнів ломила собі голову над розгадкою таємничих різнокольорових ракет, які кожного вечора освітлювали небо поблизу угорського кордону. Думали, що це шпигунські сиґнали. А справа була не тільки проста, але й „романтична".

Молоде подружжя видумало „оригінальний" вияв любови. Виходячи з праці, залюблений Ганс вистрілював три ракети: зелену, білу і червону, що означало: „Я тебе люблю і вертаюся додому". Його дружина Бетті, побачивши сиґнали, вистрілювала й собі червону ракету, що значило: „Все приготоване, коханий, я тебе жду!"...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ., Відд. 170 повідомляє, що збори відбудуться у п'ятницю 19-го квітня, о год. 6-ій веч., у прим. УНДому 433 Hoboken. — П. Мелень, предс.; В. Плетчонь, кас.; І. Грабар, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — С-во Благовіщення, Відд. 125 повідомляє членів, що з огляду на надходячі свята Воскресення Христового, які припадають на третю неділю місяця, збори відбудуться в понеділок 22-го квітня, о год. 7:30 веч. при 845 N. Western Ave. Проситься членів вплачувати свої залеглості. — А. Штим, предс.; П. Яворська, кас.; І. Подола, секр.

ТАРЗАН, ч. 3849. Атакують від моря.

Охоплений панікою, пірат сягнув рукою по шаблюку...

Але застиг в смертельному жаху, коли білий велетень виліз із каламутної води...

І скочив вперед, скрививши своє обличчя від дикої люті!